

WWW.UNIB.RS

Z 181

PROSVETNI GLASNIK

SLUŽBENI ORGAN

MINISTARSTVA PROSVETE

1926.

GODIŃA ČETRDESET DRUGA

UREDNIK,
DUŠAN LAVRNJA

— IZDANJE DRŽAVNE STAMPARIJE —

DRŽAVNA STAMPARIJA
KRALJEVINĀ SRBA, HRVATA I SLOVENACA
BEOGRAD, 1926.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

S A D R Ž A J

	Strana
Zakoni: 1. P.Br. 1.021 od 19.-VII-1926. god. Izmena čl. 89. Finansijskog Zakona za budžetsku 1926/27. godinu	349
Ovlašćenja: 1. O.N.Br. 189/27. od 30.-XII-1926. god. Ovlašćenje G. Ministru Prosvete da podnese na rešavanje Narodnoj Skupštini: „Projekat Zakona o Narod. Školama Kraljevine S.H.S.“	621
2. S.N.Br. 78/27. od 30.-XII-1926. god. Ovlašćenje G. Ministru Prosvete da podnese na rešavanje Narodnoj Skupštini: „Projekat Zakona o Srednjim Školama Kraljevine S.H.S.“	621
Uredbe: 1. P.Br. 15.439 od 16.-XI-1925. g. Izmena 1. stava čl. 69. Opšte Uredbe Univerziteta	1
2. P.Br. 15.414 od 16.-XI-1925. god. Izmena čl. 3., 26., 28., 31., 34. i 36. Uredbe Tehničkog Fakulteta Univerziteta u Beogradu	1
3. P.Br. 16.857 od 23.-XII-1925. god. Izmene i dopune §§ 1.—12., 14., 16.—21., 29.—33. zakonske Uredbe od 17.-VI-1920. god. (o Ekonomsko-komerc. vis. školi u Zagrebu)	3
4. Br. 64.962/I od 30.-V-1926. god. Izmene i dopune u Opštoj Uredbi Univerziteta i Uredbi Pravnog Fakulteta	249
5. P.Br. 4.393 od 5.-X-1926. god. Izmene u Uredbi Tehnol. Odseka Tehn. Fakulteta Univerziteta u Beogradu	477
6. P.Br. 4.746 od 12.-X-1926. god. Dopuna čl. 2. Uredbe Filoz. Fakulteta Univerziteta u Beogradu	477
Naredbe: 1. Br. 7.478/I od 12.-II-1926. god. Ekonomsko-komercijalna visoka škola u Zagrebu. Ispitni propisi	21
2. Br. 7.479/I od 12.-II-1926. god. Ekonomsko-komercijalna visoka škola u Zagrebu. Propisi za polučenje doktorata	29
3. Br. 7.481/I od 12.-II-1926. god. Ekonomsko-komercijalna visoka škola u Zagrebu. Habilitacija privatnih docenata	35
4. P.Br. 16.976 od 31.-XII-1925. god. Ekonomsko-komercijalna visoka škola u Zagrebu. Prelazne odredbe	39
5. P.Br. 7.826 od 27.-VI-1925. god. Nastavni Plan i Program za III razred srednjih škola	40
6. Br. 7.480/I od 24.-I-1926. god. Nostrifikacija doktorata ekonomsko-komercijalnih znanosti stranih visokih škola na Ekonom.-Komer. cija'noj Visokoj Školi u Zagrebu	77
7. O.N.Br. 8.122 od 9.-VIII-1926. god. Nastavni Plan za I, II, III i IV razred sviju građanskih škola u Kraljevini	268
8. P.Br. 1.002 od 3. VIII-1926. god. Pravi'a o polaganju diplomskog ispita u Višim Pedagoškim Školama	364

Naredbe:	9. P.Br. 3.061 od 7.-IX-1926. god. Pravila o uredjenju Državnog Muzeja na Cetinju	370
	10. P.Br. 4.283 od 19.-X-1926. god. Nastavni plan za viši tečaj u Višim Pedag. Školama	521
	11. S.N.Br. 14.762 od 2.-XI-1926. god. Pravila o zaključnom ispitu u Pomorskim Akademijama	522
	12. O.N.Br. 33.661 od 24.-XI-1926. god. Nastavni plan za škole po nuždi u ljubljanskoj oblasti	531
Odluke:	1. Br. 19.476/III od 20.-II-1926. god. Narodna osnovna škola i pučka škola u Zemunu odvojene	10
	2. Br. 8.042/III od 26.-I-1926. god. Smanjene takse za privatne ispite u građanskim školama	10
	3. O.N.Br. 7.714 od 25.-I-1926. god. Predavanje nemačkog jezika u građanskim školama u Sloveniji, kao obveznog predmeta	11
	4. Br. 1.158/III od 31.-I-1926. god. Karlovac grad, otvorenje osnovne škole za gradski predjel Banija	11
	5. O.N.Br. 83.716 od 26.-XII-1925. god. Naziv pojedinih razreda građanskih škola trgovačkog smera u Bosni i Hercegovini	11
	6. O.N.Br. 71.843 od 29.-XII-1925. god. Trajanje časova i odmora u građanskim školama	12
	7. Br. 17.332/I od 13.-II-1926. god. Postavljenje predsednika i delovodje Stručnog Saveta	69
	8. Br. 4.811/I od 17. II-1926. god. Polaganje teoretskih ispita II rigo-roza pri Medicinskom Fakultetu u Zagrebu	69
	9. Br. 14.943/I od 13.-II-1926. god. Osnivanje Geografskog Zavoda na Ekonomsko-Komercijalnoj Visokoj Školi u Zagrebu. Statut	69
	10. P.Br. 15.673/25. od 13.-II-1926. god. Osnivanje seminara na Filozofskom Fakultetu u Skoplju	70
	11. Br. 31.914 od 18.-III-1926. god. Reaktiviranje penzionisanih učitelja-ica po starom zakonu	71
	12. Br. 71.879/25. od 19.-II-1926. god. Prelaz učenika srednjih škola u viši razred građanskih škola	71
	13. Br. 2.233 od 8. III-1926. god. Ocenjivanje prosvetnih službenika pri raznim odeljenjima	72
	14. Br. 8.388/III od 25.-II-1926. god. Otvaranje škole u Bubnu i stezanje dvorazr. škole u jednorazrednu u Zrinjskoj	73
	15. Br. 12.417/III od 17.-II-1926. god. Otvaranje škole na pustari Brešće i stvaranje mjesta za nastavnika pri istoj školi	73
	16. Br. 8.351/III od 26.-I-1926. god. Viša pedagoška škola u Zagrebu. Otvaranje vježbaonice	73
	17. Br. 22.142/III od 4.-III-1926. god. Zagreb, Priv. ženska gradj. škola, s pravom javnosti, Milke Broh. Promjena naziva	74
	18. Br. 22.555/III od 27.-II-1926. god. Polaganje praktičnog učiteljskog ispita učitelja-ica sa teritorije Ženske Učit. Škole u Beogradu	75
	19. Br. 29.895/III od 20.-III-1926. god. Otvaranje nove škole u Ostrošcu, u srezu cazinskom	129
	20. Br. 9.364/III od 29.-I-1926. god. Izmjena odluke, kojom je Stjepan Rupec iskl učen iz svih srednjih i njima sličnih škola	129
	21. Br. 39.839 III od 10.-IV-1926. god. Osnivanje jednorazredne osnovne škole u Cerovcima sreza gračačkog	167

Odluke:	22. Br. 27.300/III od 12.-IV-1926. god. Nastavnici osnovnih, gradj. i srednjih škola kao honorarni nastavnici u zanatskim i produžnim školama	167
	23. S.N.Br. 2.365 od 22.-VII-1926. god. Otvaranje i zatvaranje pojedinih razreda u pomenutim gimnazijama. Zatvaranje gradj. škole u Gračacu	168
	24. S.N.Br. 2.566 od 23.-VII-1926. god. Otvaranje i zatvaranje pojedinih razreda u pomenutim gimnazijama	168
	25. S.N.Br. 2.567 od 27.-VII-1926. god. Zatvaranje pojedinih razreda u pomenutim gimnazijama	169
	26. S.N.Br. 2.565 od 27.-VII-1926. god. Privremeno zatvoreni razredi u pomenutim gimnazijama ne otvaraju se	169
	27. Br. 45.962/III od 14.-IV-1926. god. Ukidanje završnog ispita u gradjanskim školama	211
	28. Br. 48.829/III od 20.-V-1926. god. Proširenje prava javnosti na III i IV razred privatne gradj. škole u Beočinu, u srezu iločkom	211
	29. Br. 59.648/III od 20.-V-1926. god. Poništenje objavljenih mesta po stečajju i naknadna objava stečaja	212
	30. Br. 32.223/III od 14.-IV-1926. god. Osnivanje drugog mesta rimokatoličkog vjeroučitelja u Sisku	212
	31. Br. 46.659/I od 4.-VI-1926. god. Otvaranje treće godine u Višim Pedagoškim Školama u Beogradu i u Zagrebu	251
	32. Br. 65.662 od 4.-VI-1926. god. Izlaženje i štampanje „Prosvetnog Glasnika“. Pretplata na nj po školama i prosvetnim ustanovama	251
	33. Br. 34.376/III od 3.-VI-1926. god. Primena čl. 24. Zakona o narodnim školama i na učenike produžne škole	252
	34. Br. 70.616/I od 15.-VI-1926. god. Obrazovanje Centralne Komisije pri Ministarstvu Prosvete za davanje ocena i rešavanje žalbi na ocene	287
	35. Br. 69.765/I od 15.-VI-1926. god. Publikovanje izveštaja o radu Glavnog Prosvetnog Saveta u „Prosv. Glasniku“	288
	36. Br. 64.865/III od 15.-VI-1926. god. Upotreba pregledanih i odobrenih udžbenika za osnovne škole još i u škol. godini 1926.-27., do konačne revizije udžbenika	288
	37. O.N.Br. 13.964 od 30.-IX-1926. god. Otvaranje nove osnovne škole na Fruškogorskom Vencu, u srezu iriškom	350
	38. O.N.Br. 23.586 od 11.-X-1926. god. Vežbaonica učit. škole u Derventi pretvara se u žensku osnovnu školu	351
	39. P.Br. 4.559 od 12.-X-1926. god. Postavljenja za članove Stalne Ispitne Komisije za polaganje prof. ispita	351
	40. P.Br. 5.096 od 24.-X-1926. god. Postavljenje za člana Stalne Ispitne Komisije za polaganje prof. ispita	351
	41. O.N.Br. 27.610 od 25.-X-1926. god. Otvaranje dvorazr. drž. osn. škole u Šemovcu	352
	42. O.N.Br. 27.770 od 25.-X-1926. god. Otvaranje jednorazr. drž. osn. škole u Zbelavi	352
	43. O.N.Br. 27.800 od 28.-X-1926. god. Prijem u Višu Pedag. Školu u Zagrebu i premještaj primljenih učiteja-ica u Zagreb	352
	44. S.N.Br. 13.792 od 23.-X-1926. god. Stalna ispitna komisija za predmetne učitelje za škol. god. 1926/27. — 1928/29.	478
	45. O.N.Br. 27.200 od 25.-X-1926. god. Privatna osn. škola fabrike cementa Beočin pretvara se u državnu	481

Odluke :	46. O.N.Br. 36.699 od 22.-XI-1926. god. Prelaz svršenih učenika gradj. škola u I razred trgov. akademija, učiteljskih i srednjih tehničkih škola	482
	47. O.N.Br. 36.700 od 23.-XI-1926. god. Završni ispit u gradj. školama stupa na snagu	482
	48. P.Br. 5.901 od 23.-XI-1926. god. Novi članovi stalne ispitne komisije za predmetne učitelje za trogodišnji period 1926.-1929. godine	483
	49. O.N.Br. 6.171 od 29.-XI-1926. god. Otvaranje novih osn. škola .	484
	50. O.N.Br. 37.714 od 29.-XI-1926. god. Ukidanje nemačkog odjeljenja pri osn. školi u Branjevu	484
	51. O.N.Br. 19.004 od 24.-IX-1926. god. Prijem pomenutih učitelja-ica u Višu Pedag. Školu u Zagrebu i njihov premještaj	484
	52. O.N.Br. 32.520 od 6.-XI-1926. god. Osnivanje dvorazredne osn. škole u Zbelavi	488
	53. O.N.Br. 31.654 od 20.-XI-1926. god. Produženje roka za nastup službe apsolventima Više Pedag. Škole u Zagrebu	488
	54. O.N.Br. 34.273 od 25.-XI-1926. god. Redovni slušaoci višeg tečaja Više Pedag. Škole u Zagrebu	488
	55. O.N.Br. 27.045 od 19.-X-1926. god. Gradjanske škole u Velikom Bečkereku	490
	56. O.N.Br. 27.210 od 2.-XII-1926. god. Sistemizovanje mjesta za rimokatoličkog učitelja vjere pri gradjanskoj školi u Kraljevici	622
	57. P.Br. 214/27. od 31.-XII-1926. god. Postavljenje za članove i zamjenike u Stručnom Savetu Ministarstva Prosvete	622
Pravilnici:	1. S.N.Br. 14.761 od 2.-XI-1926. god. Pravilnik za školsku ladju „Vila Velebita“	532
Raspisi:	1. Br. 7.949/III od 26.-I-1926. god. Popularna predavanja za narod	13
	2. Br. 18.140 od 19.-II-1926. god. Predavanje veronauke učenicima muslimanske veroispovesti u školama Južne Srbije	15
	3. Br. 18.141/III od 20.-II-1926. god. Poslednji dopunski ispit iz nacionalne grupe predmeta	15
	4. Br. 7.371/III od 23.-I-1926. god. Pretplata na „Almanah Jadranske Straže“	16
	5. Br. 7.868/III od 25.-I-1926. god. Pretplata na „Poljoprivredni Glasnik“ po školama	16
	6. Br. 1.492/VII od 5.-I-1926. god. Ocenjivanje učenika-ica iz vrednoće u srednjim školama	17
	7. O.N.Br. 65.922 od 21.-XII-1925. god. Predavanje gimnastike u mešovitim učiteljskim školama	17
	8. O.N.Br. 78.724 od 28.-XII-1925. god. Izdavanje duplikata uverenja i svedočanstva	18
	9. O.N.Br. 77.532 od 28.-XII-1925. god. Ispit učenika učiteljskih škola otpuštenih po čl. 47. disciplinskih pravila	18
	10. Br. 484/III od 19.-II-1926. god. Vreme upotrebe odobrenih udžbenika državnog ili privatnog izdanja	19
	11. Br. 10.925/III od 9.-II-1926. god. Upotreba čitanke „Altalános Olvasókönyk“ u V i VI razr. osnovnih škola	19
	12. O.N.Br. 72.089 od 20.-XI-1925. god. Naplata takse u gradjanskim kao u srednjim školama	20
	13. Br. 5.333/III od 18.-I-1926. god. Društvu „Napredak“ u Sarajevu poklon knjiga, časopisa, brošura i t. d.	20

	Strana
Raspisi: 14. Br. 26.542/III od 8.-III-1926. god. Zamjene oboljelih nastavnika . . .	75
15. Br. 26.455/III od 8.-III-1926. god. Izmene u bukvarima i čitankama prema komisijskim referatima	76
16. Br. 26.454/III od 8.-III-1926. god. Pregledanje udžbenika, koji će se upotrebljavati u škol. god. 1926/27.	76
17. O.N.Br. 78.779 od 15.-XII-1925. god. Odobrenje odluke Nastavničkog Saveta učit. škole u Danilovu Gradu, kojom se otpuštaju iz svih učiteljskih škola u Kraljevini Vasilije Stanić i Tomo Kojičić, učenici pomenute škole	130
18. Br. 39.561/III od 30.-III-1926. god. Izdanja i upotreba bukvara i čitanki u osnovnim školama	130
19. O.N.Br. 78.073 od 21.-XII-1925. god. Isključenje Jura Ančića iz svih srednjih i stručnih škola u Kraljevini	132
20. Br. 42.048/III od 10.-IV-1926. god. Službena putovanja sreskih i oblasnih školskih nadzornika	169
21. Br. 44.191/III od 14.-IV-1926. god. Predavanje veronauke učenicima muslimanske veroispovesti u školama Južne Srbije	171
22. Br. 37.657/III od 10.-IV-1926. god. Upotreba udžbenika „Reformatus Vallas“ za učenike reformatske veroispovesti	171
23. Br. 43.686/III od 20.-IV-1926. god. Preduzimanje ekskurzija sa djacima osnovnih škola u Beograd	171
24. Br. 38.044/III od 31.-III-1926. god. Polaganje godišnjih ispita u učiteljskim školama	172
25. Br. 44.169/II od 15.-IV-1926. god. Ukidanje nižeg tečajnog ispita u srednjim školama, po čl. 87. Finansijskog Zakona za 1926./27. godinu	213
26. Br. 53.741/III od 11.-V-1926. god. Obilaženje oblasnih školskih nadzornika po školskim oblastima	214
27. Br. 48.027/VII od 24.-IV-1926. god. Izmene i dopune u Pravilima o polaganju privatnih ispita u srednjim školama	215
28. Br. 48.028/VII od 24.-IV-1926. god. Objašnjenje člana 47. Disciplinskih Pravila za srednje škole i raspisa N.Br. 696/25.	216
29. Br. 15.104/III od 13.-V-1926. god. Dopuna Pravila o blagodejanju učenika učiteljskih škola u Bosni i Hercegovini	217
30. S.N.Br. 185 od 3.-VII-1926. god. Izmena čl. 2., tač. a, poslednjeg reda Pravila o višem tečajnom ispitu u gimnazijama i realkama	218
31. P.Br. 838 od 19.-VII-1926. god. Prikupljanje priloga za pomoć postradalim sugradjanima od poplave	218
32. S.N.Br. 2.070 od 20.-VII-1926. god. Izmena Uredbe o honorisanju časova i prekovremenog rada direktorâ i nastavnika srednjih škola od 15. juna 1921. god.	219
33. S.N.Br. 2.090 od 20.-VII-1926. god. Dostava spiskova privremenih predm. učitelja, koji su navršili dve godine službe, a nemaju nijednog ispita	220
34. P.Br. 949 od 22.-VII-1926. god. Državni činovnici, sa službom na teritoriji sreza podgoričkog, oblasti zetske. Pravo na prijem specijalnog dodatka	220
35. S.N.Br. 2.589 od 27.-VII-1926. god. Podnošenje za'bi nastavnika sred. škola Državnom Savetu i Upravnim Sudovima u odredjenom roku. Instruisanje molbi za unapredjenje	221

- Raspisi:**
36. S.N.Br. 3.165 od 4.-VIII-1926. god. Uputstva zbog uvođenja novog nastavnog plana i novih programa u niže razrede srednjih škola 223
  37. Br. 62.198/I od 31.-V-1926. god. Podela teritorije sadašnjih Kr. Šumskih Uprava u Dragancu i Ivanjskoj (srez Belovar) na tri Kr. Šumske Uprave 253
  38. Br. 59.944/II od 14.-V-1926. god. Pravila o polaganju teorijskog ispita po tač. 1. čl. 245. Zakona o činovnicima stavlja se van snage 253
  39. Br. 58.277/II od 25.-V-1926. god. Objava konkursa za prijem pitomaca u Nižu Školu Vojne Akademije 254
  40. Br. 61.442/II od 26.-V-1926. god. Takse za privatne ispite u srednjim školama 254
  41. Br. 62.124/III od 26.-V-1926. godine. Stavlanje van snage raspisa O.N.Br. 38.891 od 17. jula 1925. god. 255
  42. Br. 58.937/VII od 21.-V-1926. god. Dopunski ispit svršenih učenika gradj. škola pri stupanju u V razred gimnazije 255
  43. Br. 61.448/VII od 25.-V-1926. god. Dopunski ispit svršenih učenika gradjanskih škola radi prelaza u I razred trgovačkih akademija 256
  44. P.Br. 1.959 od 13.-VIII-1926. godine. Preporuka „Letopisa Matice Srpske“ 256
  45. P.Br. 3.876 od 12.-VIII-1926. god. Objašnjenje raspisa S.N.Br. 679 od 6. jula ove godine 256
  46. P.Br. 2.532 od 25.-VIII-1926. god. Predavanje o Kajmakčalanskoj Bitci i njenu značaju na dan 15. septembra ove godine 257
  47. O.N.Br. 10.651 od 18.-VIII-1926. god. Upotreba starih i novih čitanki od D-ra S. Čajkovca, prema izboru nastavnika škole 257
  48. O.N.Br. 10.913 od 20.-VIII-1926. god. Upotreba bukvara i čitanki, primljenih stečajem i odobrenih odlukom O.N.Br. 46.855/25. 258
  49. P.Br. 1.481 od 4.-VIII-1926. god. Predmeti o regulisanju penzija prvenstveno se smatraju kao najhitniji. Akontacija na račun penzije 258
  50. P.Br. 1.650 od 24.-VIII-1926. god. Objašnjenje rešenja Ministarskog Saveta D.R.Br. 99.000 od 23. jula 1926. godine 260
  51. S.N.Br. 3.200 od 4.-VIII-1926. god. Redovni učenici, koji su ostali da ponavljaju razred, ne mogu kao privatni učenici polagati razredni ispit pre svršetka naredne škol. godine 261
  52. S.N.Br. 3.682 od 10.-VIII-1926. god. Svršeni učenici IV razr. gimnazije, koji nemaju prava na prelaz u V razred, mogu ponoviti IV razred ili ga polagati privatno krajem naredne škol. godine 262
  53. S.N.Br. 3.161 od 10.-VIII-1926. god. Marko Skenderović, bivši učenik gimnazije u Subotici, ne može se upisati ni u jednn drugu školu kao redovan učenik bez prethodnog dopuštenja Ministarstva 262
  54. S.N.Br. 3.697 od 10.-VIII-1926. god. Premešteni nastavnici moraju se u najkraćem roku rešiti dužnosti 263
  55. S.N.Br. 3.901 od 12.-VIII-1926. god. Direktori neka ne drže na stanu i opskrbi učenike svoje škole 263
  56. S.N.Br. 3.875 od 12.-VIII-1926. god. Osnivanje Centralnog Službeničkog Lista za svakog službenika pri vrhovnom centralnom nadleštvu njegove struke 263
  57. S.N.Br. 3.640 od 13.-VIII-1926. god. Isključenje Ljubomira Radjenovića, učenika II razreda gimnazije u Prijedoru, iz svih srednjih i stručnih škola u Kraljevini 264

Raspisi:	Strana
58. S.N.Br. 4.010 od 13.-VIII-1926. god. Učenici ili njihovi roditelji ne plaćaju nikakve takse za školske potrebe	264
59. S.N.Br. 5.566 od 27.-VIII-1926. god. Razrešenje od dužnosti onih kontr. nastavnika, kojima je ugovor otkazan	265
60. O.N.Br. 1.658 od 9.-VIII-1926. god. Sve osnovne škole na teritoriji Hrvatske i Slavonije dužne su da nabave stare čitanke od D-ra S. Čajkovca, državno izdanje	265
61. O.N.Br. 8.120 od 10.-VIII-1926. god. Nastavni Plan za I, II, III i IV razred osnovnih škola	266
62. O.N.Br. 11.981 od 25.-VIII-1926. god. Dopunski ispit iz nacionalne grupe predmeta obavlja se u Beogradu od 22.—30. septembra ove god.	266
63. O.N.Br. 13.471 od 31.-VIII-1926. god. Bukvar i Uputstvo za nj od Čedomira Bušetića, učitelja u Prilepu, štampa se kao državno izdanje	267
64. Br. 72.584/III od 14.-VII-1926. god. Službena putovanja sreskih i oblasnih školskih nadzornika u ljubljanskoj i mariborskoj oblasti	289
65. S.N.Br. 679 od 6.-VII-1926. god. Za pismene školske zadatke moraju se upotrebljavati samo vežbanke državnog izdanja	290
66. Br. 70.905/I od 16.-VI-1926. god. Pretplata na „Prosvetni Glasnik“	291
67. Br. 74.212/I od 29.-VI-1926. god. Preporuka za podizanje i obnovu šuma	291
68. Br. 74.355/II od 1.-VII-1926. god. Preporuka knjige „Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca“, u izdanju izdavačke knjižare „Vera“ u Ljubljani	293
69. S.N.Br. 1.271 od 13.-VII-1926. god. Dostava Privremenih Nastavnih Programa za niže razrede srednjih škola	293
70. S.N.Br. 1.439 od 14.-VII-1926. god. Povlastice kontr. nastavnicima u vožnji na drž. železnicama i parobrodima	294
71. Br. 57.676/III od 18.-V-1926. god. Preporuka učiteljima da izlaze na susret apelu Srpskog Poljoprivrednog Društva	294
72. Br. 70.254/III od 18.-VI-1926. god. Čuvanje objekata Planinarskih Društava	295
73. O.N.Br. 1.657 od 14.-VII-1926. god. Bukvar i čitanke za osnovne škole u Bosni i Hercegovini	296
74. P.Br. 2.973 od 4.-IX-1926. god. Nastavnici se ne smeju baviti prodajom knjiga i školskih potreba	297
75. P.Br. 3.334 od 15.-IX-1926. god. Dostava Službeničkih Listova liča prosvetne struke do 15. oktobra ove godine	297
76. S.N.Br. 9.497 od 20.-IX-1926. god. Zabrana rada Izvidnika i Planinki po svim školama cele države	298
77. P.Br. 3.079 od 8.-IX-1926. god. Oslobođenje od plaćanja takse	299
78. P.Br. 3.483 od 17.-IX-1926. god. Potreban broj primeraka „Prosvetnog Glasnika“ treba da se zahteva od Uprave Drž. Štamparije u Beogradu	299
79. P.Br. 3.676 od 24.-IX-1926. god. Preporuka prosvetnim vlastima da izadju na susret molbi Invalidske Zadruge	300
80. S.N.Br. 9.341 od 18.-IX-1926. god. Objasnjenje o honorarima ministarskih izaslanika na višem tečajnom ispitu	300
81. S.N.Br. 10.231 od 25.-IX-1926. god. Izveštaj o nastavnicima, koji su imali odsustvo radi polaganja diplomskog ispita na Univerzitetu	301

Raspisi:	Strana
82. S.N.Br. 6.884 od 5.-IX-1926. god. Izostanci učenika priznatih veroispovesti, učinjeni za praznovanja njihovih verskih praznika, ne beleže se	301
83. S.N.Br. 6.885 od 5.-IX-1926. god. Dopuna u Privremenim Nastavnim Programima za niže razrede srednjih škola Br. 74.217 od 26.-VI-1926. god.	302
84. O.N.Br. 3.037 od 8.-IX-1926. god. Uvodjenje djačkih knjžica u građanskim i dvorazr. trgovačkim školama	302
85. O.N.Br. 4.365 od 9.-IX-1926. god. Učiteljice imaju za udaju tražiti odobrenje Min. Prosvete	353
86. P.Br. 2.234 od 20.-VIII-1926. god. Uputstva direktorima srednjih škola za postupanje pri početku i u toku školske godine	354
87. P.Br. 2.665 od 30.-VIII-1926. god. Zvanične depeše ne smeju biti suviše opširne, već što kraće i potpuno jasne	356
88. P.Br. 3.567 od 27.-IX-1926. god. Objašnjenje raspisa O.N.Br. 4.365 od 9.-IX-1926. god.	356
89. P.Br. 628 od 16.-VII-1926. god. Objašnjenje odluke Min. Saveta D.R.Br. 42.300 od 17.-IV-1924. god.	356
90. P.Br. 849 od 20.-VII-1926. god. Podaci o broju lica koja podležu osiguranju po Zakonu o osiguranju radnika	357
91. P.Br. 1.146 od 27.-VII-1926. god. Odobrenje odsustva činovnicima resora Min. Prosvete, bivšim dobrovoljcima I Srpske Dobrov. Divizije, za prisustvovanje svečanosti u Medžidiji	357
92. P.Br. 204 od 17.-VIII-1926. god. Preporuka za nabavku reljefa Nj. V. Kralja Aleksandra	358
93. P.Br. 2.063 od 20.-VIII-1926. god. Odobrenje odsustva službenicima resora Min. Prosvete za učestvovanje na proslavi Medjunar. Saveza Katol. Gimnastičara u Rimu	358
94. P.Br. 3.395 od 30.-IX-1926. god. Predavanje o značaju i radu poč. Matije Mesića, prvog rektora Zagreb. Univerziteta	358
95. S.N.Br. 5.732 od 30.-VIII-1926. god. I nastavnici i učenici smeju se obraćati Ministarstvu samo preko direktora svoje škole	359
96. S.N.Br. 10.839 od 30.-IX-1926. god. Produženje roka za dopunski ispit svršanim učenicima građ. škola za prijem u I razred trgov. akademijâ	359
97. O.N.Br. 1.531 od 20.-VII-1926. god. Upotreba čitanki starog izdanja za I razr. osn. školâ od Mih. Jovića	360
98. O.N.Br. 3.036 od 31.-VIII-1926. god. Isključenje pomenutih učenika i učenica građ. škole u Velikoj Gorlci obl. zagrebačke	360
99. O.N.Br. 21.591 od 30.-IX-1926. god. Nabavka novih nastavnih planova i programa za osnovne škole u Kraljevini	360
100. S.N.Br. 2.849 od 30.-VII-1926. god. Diferencijalni i dopunski ispit iz francuskog jezika ponovaca IV razr. u škol. god. 1926/27. . . .	361
101. S.N.Br. 2.246 od 31.-VIII-1926. god. Pored odobrenih udžbenika za pojedine naučne predmete mogu se upotrebljavati u sred. školama i pomenute pomoćne knjige	362
102. O.N.Br. 1.249 od 14.-VII-1926. god. Obavezni udžbenici u osnovnim školama	363
103. S.I.K.Br. 40 od 22.-VII-1926. god. Diplome o položenom ispitu za učitelje veština u srednjim školama	363

Raspisi:	104. O.N.Br. 16.374 od 2.-XI-1926. god. Novčano kažnjavanje zbog neurednog slanja dece u osn. školu	490 /
	105. O.N.Br. 37.760 od 26.-XI-1926. god. Muslimanska veronauka u školama Južne Srbije	491
	106. O.N.Br. 67.067 od 30.-XI-1926. god. Predavanja učenika V razr. Pravoslavnih Bogoslovija u osn. školama	492
	107. P.Br. 4.331 od 6.-X-1926. god. Zabrana skupljanja priloga među školskom omladinom, koje nije odobrilo Ministarstvo	492
	108. O.N.Br. 24.066 od 8.-X-1926. god. Preporuka školskih izradjevina tvornice „Penkala“ u Zagrebu	493
	109. P.Br. 4.500 od 9.-X-1926. god. Nastava telesnog vežbanja u srednjim školama	494
	110. S.N.Br. 12.151 od 12.-X-1926. god. Odobrenje rada Izvidnika i Planinki	495
	111. P.Br. 4.753 od 16.-X-1926. god. Odobrenje skupljanja dobrovoljnih priloga za spomenik Kralju Tomislavu	495
	112. S.N.Br. 12.425 od 19.-X-1926. god. Podaci za popunjavanje diploma o položenom prof. ispitu	496
	113. O.N.Br. 23.297 od 27.-X-1926. god. Naknadno odobrenje novoootvorenog dječjeg zabavišta u Sisku	496
	114. S.N.Br. 14.284 od 27.-X-1926. god. Zabrana diktovanja pri obradivanju novog nastavnog gradiva	497
	115. S.N.Br. 14.494 od 1.-XI-1926. god. Odobrenje odsustva za učestvovanje na vanrednoj skupštini koju saziva Radna Uprava Saveza Izvidnika i Planinki u Beogradu	498
	116. O.N.Br. 34.824 od 16.-XI-1926. god. Otvaranje muslimanskih zabavišta u Južnoj Srbiji	498
	117. S.N.Br. 16.491 od 19.-XI-1926. god. Organizacija Izvidnika i Planinki preporučuje se	499
	118. P.Br. 3.775 od 12.-X-1926. god. Primanje učenika-ca drugih konfesija u konfesionalne škole	499
	119. K.Br. 293 od 13.-X-1926. god. Prijave činovnika prosvetnog resora da se postave privremenim članovima Uprave za zaštitu industrijske svojine	500
	120. P.Br. 3.848 od 25.-IX-1926. god. Odobrenje odsustva za učestvovanje na kongresu Narod. Žen. Saveza	500
	121. P.Br. 4.682 od 14.-X-1926. god. Odobrenje odsustva za učestvovanje na kongresu Narod. Žen. Saveza	501
	122. P.Br. 4.818 od 18.-X-1926. god. Predavanja u svima osnovnim i srednjim školama o pomenutim ljudima, zaslužnim za otadžbinu, i o značaju prenosa i sahrane njihovih kostiju, 30.-X o. g.	501
	123. P.Br. 4.949 od 22.-X-1926. god. Sva sveštena lica Srpske Pravoslavne Crkve imaju svoje zvanične dužnosti vršiti u propisanoj sveštениčkoj uniformi	502
	124. P.Br. 5.156 od 26.-X-1926. god. Poznavanje falzifikovanih novčanica od 100 Din. starog izdanja	503
	125. P.Br. 5.157 od 2.-XI-1926. god. Računi za štampanje oglasa po licitacijama za gradjevinske poslove	503
	126. P.Br. 5.269 od 12.-XI-1926. god. Izmena ovlašćenja P.Br. 1.227 od 3.-II-1925. god.	504

	Strana
Raspisi: 127. P.Br. 5.929 od 12.-XI-1926. god. Računanje službe u kadru pri određivanju godina službe oficirima, činovnicima i ostalim službenicima u vojsci i van vojske	504
128. P.Br. 6.008 od 13.-XI-1926. god. Državne licitacije i pogodbe preko 100.000 Din. moraju prethodno biti odobrene	505
129. P.Br. 6.077 od 19.-XI-1926. god. Potvrde o plaćenju voznoj ceni za prtljag izdaju se državnim činovnicima, koji službeno putuju, besplatno	506
130. P.Br. 6.305 od 20.-XI-1926. god. Uverenja o regulisanoj vojnoj obavezi i uopšte o službi u vojsci	506
131. P.Br. 5.721 od 24.-XI-1926. god. Otpuštenje Dragomira Tripkovića iz državne službe	507
132. P.Br. 6.573 od 25.-XI-1926. god. Predavanja g-dje Adr. Berdjer i Peltje u korist humanih ustanova	508
133. P.Br. 6.646 od 26.-XI-1926. god. Otpuštenje Jovana Dimića iz državne službe	508
134. P.Br. 5.750 od 26.-XI-1926. god. Zabrana udaje učiteljicama	508
135. P.Br. 7.095 od 29.-XI-1926. god. Ovlašćenje Upravniku Državne Štamparije u Beogradu	509
136. S.N.Br. 8.679 od 2.-X-1926. god. Isključenje Stanimira Matejića iz svih škola u Kraljevini	509
137. S.N.Br. 11.087 od 4.-X-1926. god. Honorisanje razrednog starešinstva	509
138. S.N.Br. 15.092 od 5.-X-1926. god. Trebovanje kredita za mesece januar, februar i mart 1927. god.	510
139. S.N.Br. 11.721 od 7.-X-1926. god. Izveštaj o honorarima nastavnika	510
140. S.N.Br. 12.280 od 12.-X-1926. god. Izveštaj o upotrebi odsustva za VII Kongres Prof. Društva u Novom Sadu	511
141. S.N.Br. 8.093 od 23.-X-1926. god. Isključenje Vojislava Jankovića, učenika IV razr. gimnazije	511
142. S.N.Br. 14.887 od 3.-XI-1926. god. Davanje privatnih časova učenicima srednjih škola	511
143. S.N.Br. 11.245 od 4.-XI-1926. god. Rad u višoj osnovnoj školi u Kratovu	512
144. S.N.Br. 14.783 od 15.-XI-1926. god. Isključenje Tome Mateljevića, učenika II razr. gimnazije	512
145. S.N.Br. 16.286 od 18.-XI-1926. god. Isključenje Vojislava Božovića iz svih srednjih škola u Kraljevini	513
146. S.N.Br. 16.938 od 22.-XI-1926. god. Razr. ispit učenika koji su ostali da ponavljaju razred	513
147. S.N.Br. 16.698 od 26.-XI-1926. god. Isključenje Mladena Parlića iz svih srednjih i stručnih škola u Kraljevini	513
148. O.N.Br. 18.977 od 10.-X-1926. god. Pravo na stalnost i punu položajnu platu u učit. službi stiže se od dana položenog praktičnog ispita	514
149. O.N.Br. 25.862 od 15.-X-1926. god. Izveštaj o polaganju ispita iz nacionalne grupe predmeta nastavnika, bivših egzarh. učitelja-ica	515
150. O.N.Br. 27.811 od 26.-X-1926. god. Učenici-ce katoličke veroispovesti neka uredno pohađaju časove svoje religije	516
151. O.N.Br. 22.797 od 26.-X-1926. god. Tačno i marljivo popunjavanje svedočanstava o svršetku osnovne škole	516

Raspisi:	Strana
152. O.N.Br. 27.286 od 26.-X-1926. god. Odabiranje i preporuka „Privredniku“ dece iz Južne Srbije	517
153. O.N.Br. 40.351 od 9.-XI-1926. god. Primanje „Poljoprivrednog Glasnika“ i pretplata na nj	517
154. O.N.Br. 35.779 od 19.-XI-1926. god. Sprovođenje akata Ministarstvu Prosvete	518
155. O.N.Br. 28.478 od 22.-XI-1926. god. Primena novog nastavnog plana u građanskim školama, u kojima se nastava ne izvodi na državnom jeziku	518
156. O.N.Br. 36.875 od 24.-XI-1926. god. Školski udžbenici za muslimansku decu u školama Južne Srbije	519
157. O.N.Br. 38.062 od 29.-XI-1926. god. Upućivanje učitelja-ica u Južnoj Srbiji na ozbiljan rad	519
158. O.N.Br. 38.063 od 29.-XI-1926. god. Objašnjenje raspisa O.N.Br. 32.321/21., O.N.Br. 32.580/25. i O.N.Br. 51.571/25.	520
159. S.N.Br. 9.349 od 24.-XI-1926. god. Ruski nastavni kursevi u našoj Kraljevini	521
160. O.N.Br. 27.948 od 3.-XII-1926. god. Preporuka časopisa „Književni Sever“	623
161. O.N.Br. 39.110 od 3.-XII-1926. god. Odobrene i preporučene knjige za narodne knjižnice i čitaonice, kao i za knjižnice osnovnih škola	623
162. O.N.Br. 40.552 od 9.-XII-1926. god. Pretplata na „Narodnu Enciklopediju“	624
163. S.N.Br. 20.088 od 27.-XII-1926. god. Preporuka svima prosvetnim radnicima da pomažu rad Podmlatka Društva Crvenog Krsta	625
164. P.Br. 6.905 od 2.-XII-1926. god. Ukidanje okružnih načelstava	626
165. P.Br. 6.920 od 3.-XII-1926. god. Podizanje oporavišta za slabu njavu decu	626
166. P.Br. 7.062 od 7.-XII-1926. god. Obnovljenje bivše Sreske Finansijske Uprave u Rostuši	626
167. P.Br. 7.860 od 27.-XII-1926. god. Upraznjeno mesto Deliboru Vuletiću, pripravniku pri Por. Uredu u Makarskoj	627
168. P.Br. 7.999 od 30.-XII-1926. god. Otpuštenje Eduarda Kalmana iz državne službe	627
169. P.Br. 7.998 od 30.-XII-1926. god. Otpuštenje Zivojina Stojanovića iz državne službe	628
170. P.Br. 7.931 od 30.-XII-1926. god. Prikupljanje priloga za Srednjoškolsku Maticu Ratničke Siročadi	628
171. S.N.Br. 15.473 od 9.-XII-1926. god. Kupališta i odmarališta za decu i školsku mladež	628
172. O.N.Br. 39.735 od 7.-XII-1926. god. „Slike s našega Jadrana“	629
173. O.N.Br. 43.877 od 28.-XII-1926. god. Otkup Državnog Grba, koji je izdalo društvo „Učiteljski Dom“ u Mariboru	629
174. O.N.Br. 42.810 od 29.-XII-1926. god. Unošenje potrebne sume u budžete za nabavku higijenskog suda za piće vode po školama	629
175. S.N.Br. 14.523 od 11.-XII-1926. god. Postavljenje za zamenika ravnatelja i za članove ispitivače u Kralj. poverenstvu za ispitivanje kandidata srednjoškolskog učiteljstva u Zagrebu	630
176. S.N.Br. 11.457 od 13.-XII-1926. god. Repetitoriji kao pomoćni udžbenici ne treba da se naročito preporučuju	631

Stečaji:

Strana

Br. 31.924/III od 16.-III-1926. god. Popunjavanje praznih i privremeno popunjenih mesta nastavnčkih u varošima	79
Br. 37.429 od 30.-III-1926. god. Popunjavanje praznih i privremeno popunjenih mesta nastavnčkih u varošima i varošicama	80
Br. 44.671/III od 16.-IV-1926. god. Popunjavanje praznih i privremeno popunjenih učiteljskih mesta u varošicama	172
Br. 48.639/III od 23.-IV-1926. god. Popunjavanje praznih i privremeno popunjenih mesta nastavnčkih u selima	173
Br. 49.632 od 26.-IV-1926. god. Postavljenja učitelja po stečaju .	224
Br. 59.647/III od 21.-V-1926. god. Postavljenja učitelja po stečaju	269
O.N.Br. 1.716 od 16.-VII-1926. god. Postavljenja upravitelja i učitelja po stečaju	303
O.N.Br. 2.940 od 15.-VII-1926. god. Postavljenja učitelja-ica . . .	536
O.N.Br. 4.094 od 29.-VII-1926. god. Postavljenja stalnih učitelja-ica	558
O.N.Br. 3.956 od 11.-VIII-1926. god. Postavljenja stalnih upravitelja i učitelja	559
Lične vesti	52, 81, 133, 192, 226, 272, 306, 372, 565, 631
<i>Otvaranje škola</i>	93, 316, 410, 415, 423, 474, 588, 592, 617, 706
<i>Proširenje škola</i>	246, 344, 474, 618, 706
<i>Zatvaranje škola</i>	415, 588, 592, 707
<i>Otvaranje odeljenja</i>	61, 125, 165, 210, 246, 343, 618, 707
<i>Proširenje odeljenja</i>	475
<i>Zatvaranje odeljenja</i>	62, 125, 165, 344
<i>Osnivanje mesta za veroučitelja</i>	475, 707
<i>Sistemizovanje mesta za veroučitelja</i>	617
<i>Priznanje prava javnosti privatnoj školi</i>	707
<i>Odobrenje plana za novu školu</i>	344
<i>Dobrotvori škole i školske omladine</i>	62, 126, 284, 618
Oglasi: Duplikati dekreta i svedodžbi	62, 126, 166, 210, 246, 284, 476, 618
Odobreni udžbenici	64, 247, 284, 344
Neodobreni udžbenici	348
Odštampani udžbenik	66
Preporučene knjige	66, 166, 347, 476, 708
Preporučeni časopisi	286, 347, 619
Odobrena knjiga	166
Odobrene pomoćne knjige	346, 476
Odobrena pomoćna nastavna sredstva	347
Neodobreno pomoćno nastavno sredstvo	286
Zabranjena knjiga	166
Ispravke	68, 166, 248, 620

 WWW.UNIBE.BG
 УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
 ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ОРГАН

МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ

БРОЈ 1. и 2.

1926. ГОД.

ГОД. XLII

УРЕДБЕ

1.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

 ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
 КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На предлог Нашег Министра Просвете, решили смо и решавамо:
 Да се први став чл. 69. Опште Уредбе Универзитета измени и
 да гласи :

„Универзитетско Веће може предложити, или на тражење Мини-
 стра Просвете пристати, да се један професор отпусти или пензионише
 онда : 1.) кад се он својим неморалним и недостојним животом начинио
 немогућним за дужност наставника и васпитача универзитетске омла-
 дине ; или 2.) кад се својим поступцима, који могу шкодити интересима
 и угледу Универзитета, показао неподобан за члана наставничког коле-
 гијума“.

Наш Министар Просвете нека изврши овај Указ.

П.Бр. 15439

16. новембра 1925. године
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Заступник

Министра Просвете,
Министар Вера,

М. Трифуновић, с. р.

2.

МИ

АЛЕКСАНДАР I.

 ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
 КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На предлог Нашег Министра Просвете, решили смо и решавамо,
 да се чл. 3., 26., 28., 31., 34., и 36. Уредбе Техничког факултета Универ-
 зитета у Београду измене и да гласе :

Чл. 3. Технички Факултет се дели за сада на четири одсека:

- I одсек за грађевинске инжењере,
- II одсек за архитекте,
- III одсек за машинско-електротехничке инжењере, и
- IV одсек за инжењере технологе.

У чл. 26. додаје се нов, IV став, који гласи:

IV у одсеку за инжењере технологе:

- 1. из нацртне геометрије: 20 задатака,
- 2. из техничке механике са науком о отпорности материјала: 10

задатака,

- 3. из машинских елемената: 6 листова,
- 4. из техничког цртања: 3 листа,
- 5. уверење о успешном раду у лабораторији аналитичке хемије,
- 6. уверење о успешном раду из експерименталне физике.

У чл. 28. додаје се нов, IV став, који гласи:

IV у одсеку за инжењере технологе:

- 1. основи више математике,
- 2. нацртна геометрија,
- 3. техничка механика са науком о отпорности материјала,
- 4. машински елементи,
- 5. анорганска хемија,
- 6. физика,
- 7. општа механичка технологија,
- 8. енциклопедија машинства,
- 9. основи минералогije са геологијом.

У чл. 31. из III става избацује се алинеја под В., а додаје нов,

IV став, који гласи:

IV у одсеку за инжењере технологе:

- 1. из фабричких постројења: 1 пројекат,
- 2. из хемијске технологије: 1 задатак,
- 3. из механичке технологије: 1 задатак,
- 4. уверење о успешном раду у лабораторији органске хемије,
- 5. уверење о успешном раду у хемијско-техничкој лабораторији,
- 6. уверење о успешном раду у лабораторији за физичку хемију и

електрохемију.

Из чл. 34. избацује се под 3. став в), а додаје нов, став под 4, који гласи:

IV у одсеку за инжењере технологе:

- а) из хемијске технологије,
- б) из механичке технологије.

У чл. 36. из става III избацује се одељак В., а додаје нов, IV став, који гласи:

IV у одсеку за инжењере технологе:

- 1. органска хемија,
- 2. хемијска технологија,

3. механичка технологија,
4. физичка хемија са електрохемијом,
5. основи електротехнике.
Наш Министар Просвете нека изврши овај Указ.

П.Бр. 15414
16. новембра 1925. године
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Заступник
Министра Просвете,
Министар Вера,

М. Трифуновић, с. р.

3.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На приједлог Нашег Министра Просвјете, по одобрењу Министарског Савјета, а на основи чл. 11. Закона од 30. новембра 1925. године о буџетским дванаестинама за мјесец децембар 1925. до конца марта 1926. ријешили смо и рјешавамо :

УРЕДБУ

о измјенама и допунама §§ 1—12, 14, 16—27, 29—33, законске
Уредбе од 17. јуна 1920.

НАЗИВ, СЈЕДИШТЕ И ЗАДАТАК

Члан 1.

Мјесто § 1. Уредбе вриједи ова одредба:

Досадашња Висока Школа за трговину и промет у Загребу претвара се у: „Економско-комерцијалну високу школу“ са рангом универзитетског факултета.

Сједиште те високе школе је у Загребу.

Задатак Економско-комерцијалне високе школе је:

- а) да научно обрађује комерцијално-економске и њима сродне науке;
- б) да своје слушаће упућује у систематском изучавању социјалних, економско-политичких и комерцијалних знаности;
- в) да својим слушаћима даде научну стручну спремину за државну службу и за слободна звања;
- г) да оспособљује кандидате за наставничку службу у трговачким академијама из комерцијалних предмета.

Члан 2.

Мјесто § 2. Уредбе вриједи ова одредба:

Економско-комерцијална висока школа у Загребу оснива се на начелу слободе обучавања и учења.

Члан 3.

Мјесто § 3. Уредбе вриједи ова одредба:

Обука у Економско-комерцијалној високој школи траје четири године или осам семестара.

Професорски савјет може према потреби у оквиру научне основе оснивати научне институте, збирке, семинаре и течајеве (курзеве).

Члан 4.

Мјесто § 4. Уредбе вриједи ова одредба:

Обуку у знанственим дисциплинама подјељују редовни и ванредни професори, хонорарни професори, супленти, приватни и хонорирани доценти, у језицима лектори, а у вјештинама учитељи.

Члан 5.

Мјесто § 5. Уредбе вриједи ова одредба:

У припомоћ професорима могу се намјестити пристави, асистенти и помоћници.

Члан 6.

Мјесто § 6. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовне и ванредне професоре као и хонорарне професоре именује Краљ на приједлог професорског савјета (чл. 14.).

Супленте именује Министар Просвјете на приједлог професорског савјета.

Редовни и ванредни професори јавни су чиновници. Правни односи редовних и ванредних професора равнају се према законским прописима, који вриједе за професоре Универзитета.

Кад то прилике заишту, могу се појединим професорима подијелити берива већа од законом установљених, а допустити и друге погодности.

Члан 7.

Мјесто § 7. Уредбе вриједи ова одредба:

Приватни и хонорирани доценти могу предавати све предмете, који унапређују сврху Економско-комерцијалне високе школе.

Увјети за хабилитацију приватних доцената уређују се наредбеним путем. Онима, који су оспособљени за приватну доцентуру, подјељује допуштење за предавање (*veniam docendi*) професорски савјет.

Члан 8.

Мјесто § 8. Уредбе вриједи ова одредба:

Хонориране доценте, лекторе и учитеље поставља професорски савјет. Хонорирани доценти не морају подједно бити и приватни доценти.

Хонорирани доценти, лектори и учитељи уживају закониту награду.

Члан 9.

Мјесто § 9. Уредбе вриједи ова одредба:

Пристави и асистенти постављају се према законским прописима, који вриједе за државне чиновнике уопће, и то на приједлог професора, којему се придјељују, а на основи закључка професорског савјета.

Помоћнике поставља професорски савјет из редова слушача на приједлог професора, којему се придјељују. Помоћници добивају закониту награду.

Члан 10.

Мјесто § 10. Уредбе вриједи ова одредба:

Сваки јавни редовни и ванредни професор обвезан је недјељно одржавати толико сати предавања (и вјежби), колико је за његове предмете одређено у научној основи.

Сваки редовни професор може осим својих редовитих дисциплина предавати и друге науке, које су с његовим предметима сродне, но зато треба своју накану пријавити професорском савјету. Ако ванредни професор жели предавати и друге науке, треба да на то приволи професорски савјет.

Приватни доценти предавају недјељно онолико сати, колико се сами обвезу.

Хонорирани доценти, лектори и учитељи дужни су обучавати недјељно онај број сати, који им определијели професорски савјет. Асистентима и помоћницима одређује опсег и број сати службе дотични професор.

АКАДЕМИЧКЕ ОБЛАСТИ

Члан 11.

Мјесто § 11. Уредбе вриједи ова одредба:

Управу Економско-комерцијалне високе школе воде академичке власти, и то: а) професорски савјет; б) ректор; и в) декан.

Члан 12.

Мјесто § 12. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовни професор, кога професорски савјет изабере за ректора или декана, мора се примити те службе. Изабрано лице може отклонити избор, само ако за то постоје важни разлози, о којима коначно одлучује професорски савјет.

Ректор је представник Економско-комерцијалне високе школе према вани и предстојник ректорске писарне. За обављање ректорских посала добива закониту награду.

Ако је ректор запријечен у вршењу дужности, замјењује га про-ректор (претходник у служби), а ако је и потоњи запријечен, по годинама службе најстарији редовни професор.

Декан извршује све одлуке професорског савјета, у колико не спадају у подручје рада ректора, а нарочито води бригу о упису слушача те о њиховим стипендијама (потпорама) и дисциплинарним стварима.

Ако је декан запријечен у вршењу дужности, замјењује га про-декан (претходник у служби), а ако је и потоњи запријечен, онај редовни професор, кога професорски савјет одреди.

Члан 13.

Мјесто § 13. Уредбе вриједи ова одредба:

Професорски савјет састоји од свију редовних и ванредних професора, од два заступника приватних доцената, које ови изаберу између себе на једну годину.

Доценти, који нијесу чланови професорског савјета, лектори и учитељи могу на позив ректора присуствовати сједницама професорског савјета са савјетујућим гласом, ако се расправља о предмету, који они предају.

Члан 14.

Мјесто § 14. Уредбе вриједи ова одредба:

У подручје рада професорског савјета спадају сви научни управни послови ове високе школе.

На професорски савјет спада напосе оснивање одјела (и течајева), збирки, музеја и осталих научних институција те професорских столица. Професорски савјет мора се скрбити, да се попуне сва наставничка мјеста, те одмах, чим настане потреба, да се које мјесто попуни, поднијети приједлог Министру Просвјете.

Поред тога бира професорски савјет за сваку науковну годину ректора и декана између редовних професора. О избору обавјештује се Министар Просвјете.

Професорски савјет саставља научну основу и стара се, да наставници редовито испуњавају своје дужности.

Члан 15.

Мјесто § 16. и 17. Уредбе вриједи ова одредба:

Послове ректорске писарне врши под надзором ректора за то законито постављено чиновничко и службеничко особље.

С Л У Ш А Ч И

Члан 16.

Мјесто § 18. и 19. Уредбе вриједи ова одредба:

Као редовни слушаачи могу се уписати:

- 1.) апсолвенти гимназија, реалки и реалних гимназија, који су с успјехом положили испит зрелости (виши течајни испит); и
- 2.) редовни слушаачи других истоврсних високих школа, којима је призната равноправност, те ако имају под тачком 1.) наведену квалификацију.

Уз исте увјете, који су прописани за слушааче, могу се уписати и женска лица.

Члан 17.

Мјесто § 20. Уредбе вриједи ова одредба:

Као ванредни слушаачи могу се уписати они, који се не желе уписати као редовни, дотично они, који немају законито оспособљ

www.unizg.hr за редовног слушача (чл. 16.). Од ванредних слушача тражи се доказ, да су навршили 18 година и да посједују предзнање, које је потребно за успјешан полазак предавања.

Члан 18.

Мјесто § 21. Уредбе вриједи ова одредба:

Иностранци могу се уписати, ако су по прописима своје државе свршили приватне науке.

Члан 19.

Мјесто § 22. Уредбе вриједе ове одредбе:

Упис обавља декан. Ако декан ускрати упис, може се слушач позвати на професорски савјет. Против одлуке професорског савјета нема жалбе.

Члан 20.

Мјесто § 23. Уредбе вриједи ова одредба:

Слушачи имаду се пријавити за упис код декана првих 7 дана сваког семестра. Онима, који се иза тога рока пријављују, а оправдају своје закашњење, може професорски савјет допустити накнадни упис.

Члан 21.

Мјесто § 24. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовни слушачи не могу уписати предмете, који су прописани за друго, треће, дотично и четврто годиште, док нијесу у потпуном опсегу слушали предмете, који су прописани за прво, друго, дотично треће годиште, и положили прописане испите.

Члан 22.

Мјесто § 25. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовни и ванредни слушачи плаћају за упис прописану уписнину. Од плаћања уписнине не може се нитко опростити.

Члан 23.

Мјесто § 26. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовни и ванредни слушачи плаћају прописану науковину, и то редовни на почетку сваког семестра, а ванредни од сваког уписаног сата по семестру.

За вјежбе у лабораторију плаћају се посебне пристојбе по семестру.

Оскудне, а вриједне редовне слушаче може професорски савјет потпуно или дјеломично опростити од плаћања науковине.

Члан 24.

Мјесто § 27. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовним слушачима потврђују наставници полазак предавања и вјежби у индексу, који мора бити провиђен фотографијом, а вриједи за цијело вријеме науке. Изванредним слушачима потврђује се полазак предавања у пријавници, која се издаје за један семестар.

Индексе и пријавнице видира на свршетку семестра декан.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Члан 25.

Мјесто § 29. Уредбе вриједи ова одредба:

Научна година дијели се у два семестра: у зимски и љетни, који почињу, трају и свршавају аналогно као и на универзитетским факултетима.

Члан 26.

Мјесто § 30. Уредбе вриједи ова одредба:

Слушачима, који одлазе за вријеме трајања семестра, издају се свједоцбе, у којима се потврђује доташдањи полазак предавања и њихово академичко владање до дана иступа.

Апсолвентима Економско-комерцијалне високе школе издаје се на свршетку осмог семестра апсолutoriј. Апсолutoriј потписују ректор и декан.

Ванредни слушаачи не могу добити апсолutoriј.

Члан 27.

Мјесто § 31. Уредбе вриједи ова одредба:

За све слушааче Економско-комерцијалне високе школе вриједи исти дисциплинарни прописи, који и за слушааче Универзитета Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца у Загребу.

Члан 28.

Мјесто § 32. Уредбе вриједи ова одредба:

Редовни слушаачи морају полагати појединачке испите из оних предмета, чије је познавање у члану 29. ове Уредбе прописано као предувјет за припуштање к државним испитима. Но редовни слушаачи могу те појединачке испите правити и из свију других предмета, које су слушали.

Члан 29.

Мјесто § 33. Уредбе вриједи ова одредба:

Испити, које полагају редовни слушаачи Економско-комерцијалне високе школе, јесу државни (дипломски) и строги (ригорови).

Дипломски испит састоји из три државна испита, и то из:

1.) првог државног испита.

Први државни испит је основни испит. Првом државном испиту може се припустити само онај кандидат, који је као редовни слушаач течајем двају семестара слушао све оне предмете, који су прописани за тај испит, и који свједоцбом искаже, да је с успјехом положио појединачке испите из прописаних предмета (чл. 28.);

2.) другога државног испита.

Други државни испит је припремни. Другом државном испиту може се припустити само онај кандидат, који је иза успјешно положенога првог државног испита као редовни слушаач течајем четирију семестара слушао предмете, који су за тај (други) испит прописани, и

који свједоџбом исказе, да је с успјехом положио све појединачке испите из прописаних предмета (чл. 28); и

3.) трећег државног испита.

Трећи државни испит је стручни испит. Трећем државном испиту може се припустити само онај кандидат, који је иза успјешно положенога другог државног испита као редовни слушач течајем двају семестара слушао све за тај (трећи) испит прописане предмете и који свједоџбом исказе, да је с успјехом положио појединачке испите из прописаних предмета.

О државним испитима издају се свједоџбе.

У свједоџбу, која се издаје о успјешно положеном трећем државном испиту, треба уврстити заповорку, да је кандидат начинио дипломски испит.

Кандидат, који жели постићи докторат економско-комерцијалних знаности (Dr. rer. oeconom. et commerc.), треба да предложи писмену знанствену расправу и да положи два строга испита (ригироза). Строгом испиту може се припустити само онај кандидат, који је с успјехом положио сва три државна испита.

Ванредни слушачи не могу полагати ни појединачких, ни државних, ни строгих испита. Но наставник, чије су предмете слушали, може таквим слушачима издати потврду о њиховом научном напретку.

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Професорски савјет овлашћује се, да издаје научну основу, прописе о хабилитацији, испитне прописе, прописе о нострификацији и дисциплинске прописе и да их према потреби мијења и допуњује.

Члан 31.

Сви стални наставници, стручно помоћно особље, административно и помоћно особље, које је затечено у служби, кад ова Уредба ступи на снагу, остаје и даље на својим положајима.

Правни односи професора уредит ће се према прописима ове Уредбе (чл. 6.).

Члан 32.

Слушачи, који су уписани у науковној години 1925/26., полажу испите по досадашњим испитним прописима и то до краја науковне године 1930/31. То вриједи и за слушаче, који су били уписани у Кр. високу школу за трговину и промет до краја науковне године 1924/25. или су до тог времена ту школу апсолвирали.

Нова научна основа Економско-комерцијалне високе школе и нови испитни прописи ступају на снагу за седми и осми семестар већ у науковној години 1925/26., за први и други семестар у науковној години 1926/27., за трећи и четврти семестар у науковној години 1927/28., за пети и шести семестар у науковној години 1928/29.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Члан 33.

Сви заводи, лабораторији, семинари и институти, који су досад основани, остају и даље на снази.

Члан 34.

Ова Уредба стаје на снагу, кад је Краљ потпише.
Наш Министар Просвјете нека изврши овај Указ.

П.Бр. 16.857
23. децембра 1925 год.
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Министар Просвјете,
Стјепан Радић, с. р.

ОДЛУКЕ

1.

Одлуку О.Н.Бр. 15703 од 25./III-1925., по којој је народна основна школа и опћа пучка школа у Земуну (горњи град) спојена у једну петоразредну основну школу, стављам ван крестости, те

одлучујем:

да се опћа пучка школа шк. год. 1926./27. одвоји од народне основне школе и образује једноразредна опћа пучка школа (горњи град) са хрватским наставним језиком, а учитељско место заузме учитељ римокатоличке вероисповести.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

2.

С обзиром на тешке економске прилике ученика, који приватно полагају испите,

одлучујем:

да се све таксе за разредне, завршне и допунске испите у грађанским школама, које су прописане одлуком О.Н.Бр. 24759/20.-V-1925. год. умање за половину.

Наставницима грађанских школа нарочито се препоручује, да од ученика, код којих је економска беда очевидна, не наплаћују испитну таксу, а особито нека то не чине у оним случајевима, кад се увере, да приватни ученик доиста нема материјалних средстава за редовно школовање.

И у дворазредним трговачким школама смањују се испитне таксе за приватне испите за половицу.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

3.

О.Н.Бр. 7714

25.-I-1926. год.

Предавање немачког језика у грађанским школама у Словенији, као обвезног предмета.

У вези одлуке П.Бр. 16508/1925. год., којом су враћени на снагу стари наставни планови и програми у грађанским школама,

одлучујем :

да се у I и II разреду грађанских школа у Словенији, које раде по плану и програму за грађанске школе у Словенији, немачки језик и надаље предаје у 3 недељна часа, као обвезан предмет.

Исто тако, предавање се немачки језик, као обвезан предмет, по 3 часа недељно и у III и IV разреду ових школа, почевши са 1. септембром 1926., при чем се наставно градиво има удесити према спреми ученика.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

4.

Великом Жупану Приморско - Крајишке Области

Бр. 1158./III

31.-I-1926. год.

Карловац град, ошворење основне школе за градски предјел Банија.

У поводу закључка самоуправног одбора заступства слоб. и кр. града Карловца од 12. децембра 1925. год., а на основи § 23. школског закона од 31. октобра 1888.

одлучујем :

да се од 1. фебруара 1926. год. отвори четвороразредна основна школа у Карловцу, за градски предјел Банију, Селце и Градац, и при истој оснују четири учитељска мјеста римокатоличке вјероисповијести: једно за равнајућег учитеља, а три за учитељице.

То Вам се приопћује тим, да одредите надлежном градском поглаварству уплату аверзуалног приноса према § 54. наредбе предсједништва Народног Вијећа од 12. новембра 1918. и даље прописно поступате.

Именовање наставничких лица слиједи.

Помоћник
Министра Просвјете,
Д-р Андрић, с. р.

5.

О.Н.Бр. 83716

26.-XII-1925. год.

Назив појединих разреда грађанских школа трговачког смера у Босни и Херцеговини.

У интересу правилне примене одлуке Министарства Просвете О.Н.Бр. 28230/12.-VI-1924. год. и на грађанске школе трговачког смера у Босни и Херцеговини, а у вези одлуке О.Н.Бр. 49919/6.-X-1924. год.

одлучујем :

да се поједини разреди грађанских школа трговачког смера у Босни и Херцеговини у будуће имају звати овако : I и II приправни разред — I и II разред грађанске школе, а III и IV стручни разред — III и IV разред грађанске школе.

По овлашћењу
Министра Просвете,
Начелник
Одељења за Основну Наставу
и Народно Просвећивање,
Д-р С. Чајковац, с. р.

6.

О.Н.Бр. 71843
29.-XII-1925. год.
*Трајање часова и одмора
у грађанским школама.*

Господин Министар Просвете одлуком својом од 22.-XII-1925. год. О.Н.Бр. 71843, а по указаној потреби

одлучио је :

1. да се у грађанским школама, у којима сваком одељењу (разреду), преко целог дана, стоји на расположењу одређена школска дворница, настава има држати редовно пре и после подне са прописаним пуним наставним часовима.

У овим школама држање непрекидне наставе преко пола дана, нарочито због одлажења кући возом и других неотклоњивих разлога, може на предлог управитеља школе одобрити обласно просветно одељење;

2. да се у грађанским школама, у којима појединим одељењима, због недовољног броја просторија, не стоји на расположењу одређена дворница преко целог дана, непрекидно настава може држати преко пола дана, само пре или после подне, са часовима од 45—50 минута, према доказаној потреби за време, за које то, на основи исцрпног извештаја и предлога управитеља, одобри обласно просветно одељење;

3. да се у грађанским школама између првог и другог часа уведе одмор од пет минута; између следећих часова одмор од десет минута, а само између четвртог и петог часа петнаест минута.

По овлашћењу
Министра Просвете,
Начелник
Одељења за Основну Наставу
и Народно Просвећивање,
Д-р С. Чајковац, с. р.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

РАСПИСИ

1.

Обласним и среским школским надзорницима

Број 7949/III

26.-I-1926. год.

*Популарна предавања
за народ.*

У просвећивању свега раднога народа важан је чинилац јавна популарна предавања. Жива реч је систематска допуна за смишљену очигледност онога, што се прочитало. Основ покрета за јавна популарна предавања лежи у буђењу, да се народ може узвисити науком, јер наука пружа сигурну заштиту против силног сујеверја и заблуда, које владају у нашем народу. Баш живом речи је могућно успешно утицати, да се научна сазнања стварно демократизирају.

Покрет за популарна предавања поникао је баш из самих научних завода, из Универзитета. Универзитети, у новије време, у првим културним државама, ослобођавају се аристократске усамљености и стављају се у службу важним културним народним задацима. Овом линијом треба да се крећу и све културне и просветне установе у нас, јер само преданим, озбиљним и систематским радом на пољу народнога просвећивања можемо подићи духовну и ојачати материјалну културу нашега села, у коме је оличена главна снага и извор нашега државног живота. И док се наш народ не просвети, не може се ни помишљати на његово право и стварно снажење у погледу физичком, здравственом, умном и материјалном. Приступили се проучавању и анализи погодаба, под којима живи данас наш сељачки народ, доћи ће се до резултата, који оцртава тај живот незнањем, предрасудама, страховитим заблудама и сујеверјем. Зато је прва и најпреча дужност не само државе, већ и свакога просвећенога сина нашега народа, коме на срцу лежи напредак наше отаџбине, да топло пригрли рад на народном просвећивању, који треба да се простира у свим правцима савременога живота и људског знања. Стога позивам све просветне раднике, а у првом реду народне учитеље и учитељице, да одмах изврше организацију просветног одбора у своме месту, ако то до сада није урађено. Просветни одбори, којима треба да буде душа учитељ, приступиће одмах организовању предавања за народ, која се могу успешно изводити од новембра текуће до марта идуће године. У овом послу треба тежити томе, да се приреде циклуси популарних предавања из области народнога здравља, домаће економије, пољске привреде, моралног васпитања, просвећивања сеоске жене, о грађанским правима и дужностима, и т.д. Ова предавања треба приређивати недељом и празником у школи или у којем другом погодном простору, који одговара овоме задатку. А могу се ова предавања приређивати и увече, ако то одговара приликама дотичнога места. За ова предавања треба придобити предаваче, поред учитеља-ца и лекаре, професоре, стручне економе,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.unilib.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

свештенике, правнике и сва лица, која се осећају способним, да могу својим предавањима допринети напретку нашега села. Требало би тежити томе, да се у сваком школском месту организује стална Недељно-Празничка Школа за Одрасле. То би био наш Народни Универзитет, где би се поглавито зими одржавали циклуси популарних предавања из области свеколиког народног живота и његових потреба. Уз ово би народна књижница, коју може да има свака школска општина, па и свако село, послужила као допуна овим предавањима. Стога потреба народнога просвећивања изискује, да се најозбиљније приступи оснивању народних књижница и читаоница. Правила за народне књижнице и читаонице прописало је Министарство Просвете, и она се ту могу добити. О важности ових књижница за народно просвећивање не треба ни говорити, јер је познато, да су ове књижнице и практични живот у органској зависности. А највећи људи и проналазачи причају нам, шта све дугују доброј књизи. Народне књижнице треба да буду оно место, где ће сваки човек моћи да ступи у духовну везу са великим умовима човечанства; где ће моћи засићивати своју душевну глад; где ће се скупљати људи разних положаја и сталежа; где ће се умиривати и изравњавати сталешке и друштвене неједнакости. Ту треба сви да се поуче, облагороде и оснаже за достојан живот људски; ту треба да почињу сви осећати, да постоји нешто више, узвишеније, боље и чистије од свакодневног кафанског живота, пуног убитачног задаха од пића и дуванскога дима. Народне књижнице треба да буду светиња народне душе.

Извештај о држању јавних популарних предавања и оснивању народних књижница надзорници ће засебно достављати Одсеку за Народну Просвећивање Министарства Просвете.

У овом извештају назначиће се:

Где је и кад одржано јавно предавање за народ?

Ко је и о чему одржао предавање, и какав је успех постигнут?

Колико је посетилаца било на овом предавању?

Даље:

Где је основана Народна Књижница?

Колико има у њој и којих књига?

Колико је књига у току године узимато на читање?

Које књиге народ најрадије тражи и чита?

Обласни и срески школски надзорници обратиће озбиљну пажњу на приређивање популарних предавања за народ и отварање народних књижница. Исто тако водиће рачуна и о томе, који се наставници-це буду видно истицали на овом послу народног просвећивања, па ће такве наставнике-це препоручити, како би се то узимало у обзир при давању места, а водиће се о томе рачуна и при давању оцена таквим наставницима-цама.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

2.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 18140

19.-II-1926. год.

*Предавање веронауке
ученицима муслиманске
вероисповести у шко-
лама Јужне Србије.*

На питање појединих школских надзорника, како се има поступати са предавањем веронауке у школама Јужне Србије, где су ученици муслиманске вероисповести, даје се ово обавештење:

У свима школама, где су ученици муслиманске вероисповести, има се веронаука предавати како је расписом О.Н.Бр. 46676/921. наређено:

- у I раз. 4 часа недељно (Наука о вери 2 часа, Коран 2 часа);
- у II раз. 4 часа недељно (Наука о вери 2 часа, Коран 2 часа);
- у III раз. 4 часа недељно (Наука о вери 2 часа, Коран 2 часа);
- у IV раз. 4 часа недељно (Наука о вери 2 часа, Коран 2 часа).

Веронаука ће се предавати на матерњем језику.

Доставља се предње наређење ради знања и даљег рада.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

3.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 18141/III

20.-II-1926. год.

*Последњи дојунски испит
из националне групе
предмета.*

Многи су учитељи и учитељице и забавиље у нашој Краљевини, који нису српско-хрватске словеначке народности, а свршили су учитељску школу, односно школу за забавиље, у којој нису учили наше националне предмете. Одређено

је било, да ови наставници и наставнице имају полагати прописани допунски испит из националне групе предмета. Многи у опште нису полагали или су полагали, али су на испиту показали слаб успех.

Како се ово питање има што пре ликвидирати, то на основи министарских наређења О.Н.Бр. 29.463/21.; 36.853/21.; 23.963/21.; 22.078/25.; 17.895/23.; 52.464/21., а у вези одлуке О.Н.Бр. 47.539/25. год. Господин Министар Просвете одлуком својом Бр. 18.141 одлучио је, да се у септембру ове 1926. год. обави последњи допунски испит из националне групе предмета у Београду.

Испитне комисије као и дани испита одредиће се доцније.

Просветна Одељења доставиће Министарству Просвете, најдаље до 20. марта ове године, спискове наставника и наставница њихове школске области, који имају да полагају ове испите с тачним назначењима:

1. Какву је школу свршио, где је свршио и кад?
2. Да ли је овај испит полагао и кад?

Приложени програм за допунски испит О.Н.Бр. 52.464/21. умножиће Просветно Одељење у онолико примерака, колико буде кандидата за

полагање испита, и сваком дати по један примерак ради потребног спремања.

Препоручује се Просветном Одељењу.....
Области да ову наредбу достави свима наставницима, који тај испит имају да полагају, ради знања и тачног управљања.

Министар Просвете,
Ст. Радић, с. р.

4.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 7371/III
23.-I-1926. год.
Прешљаша на „Алманах Јадранске Страже.“

Изволите, према распису О.Н.Бр. 75.075 од 20.-XI-1925. године, поднети Министарству Просвете (Одсеку за Народно Просвећивање) извештај о скупљеној претплати на „Алманах Јадранске Страже.“ У будуће изволићете подносити ове извештаје сваких двадесет дана.

Министарство Просвете очекује од Вас, да се преко својих органа заузмете, да се од ове књиге одкупи што већи број примерака. Желети је, да ни једна средња, стручна и народна школа, просветно-културна установа и народна књижница не остане, а да не набави ову књигу. По могућству за претплатнике треба ангажовати и приватна лица.

Претплата се не мора одмах слати Главном Одбору Јадранске Страже, него ће се одмах вршити поруџбине књига, а претплата слати, пошто се прикупи већа сума.

Помоћник
Министра Просвете,
Д-р Андрић, с. р.

5.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 7868/III
25.-I-1926. године
Прешљаша на „Пољопривредни Гласник“ по школама.

На основи мишљења Главног Просветног Савета, Министарство Просвете је, одлуком својом О.Н.Бр. 3938 од 3.-II-1922. год, препоручило свима школама и школским књижницама илустровани часопис „Пољопривредни Гласник“, који излази у Новоме Саду под редакцијом Д-ра Е. Т. Поповића.

Како је одзив претплатника на овај корисни часопис веома мали, а и полагање претплате од стране школа, које су се претплатиле, посве неуредан, то се моли Одељење, да изволи наредити свима подручним школама да се на овај часопис претплате и претплату уредно шаљу

редакцији у Новом Саду. Школама које су се раније претплатиле на овај часопис изволићете наредити да одмах пошаљу редакцији дужну претплату.

О резултату изволићете поднети Министарству извештај.

Помоћник
Министра Просвете,
Д-р Андрић, с. р.

6.

Директорима Гимназија

Бр. 1492/VII

5.-I-1926. год.

Оцењивање ученика-ца из вредноће у средњим школама.

Поводом питања неких директора о томе, како ће се давати оцена вредноће, даје се ово објашњење:

Оцена вредноће је избачена из новог пројекта Закона о средњим школама, па случајно није споменута ни у распису о изједначању оцена О.Н.Бр. 9758 од 15. маја 1925. год. нити у доцнијим допунама.

Стога се саопштава накнадно да ће се вредноћа, до пријема новог Закона, оцењивати по чл. 34. Закона о средњим школама, само што ће се оцена немарљиво бројно представљати јединицом (1), а не двојком (2). Дакле овако: похвално (5), марљиво (3) и немарљиво (1).

Те оцене даје разредно веће по свом нахођењу, т. ј. не мора се обзирати само на успех из предмета, него и на вредноћу, која често не иде упоредо с успехом, и два ученика с истим успехом не морају имати исте оцене из вредноће.

По наредби
Министра Просвете,
Шеф
Наставног Одељења,
Јов. Кангрга, с. р.

7.

Управитељима Учитељских Школа

С.Н.Бр. 65922

21.-XII-1925. год.

Предавање гимнастике у мешовитим учитељским школама.

На питање једнога управитеља учитељске школе, да ли ће се у мешовитој учитељској школи гимнастика предавати одвојено за ученике а одвојено за ученице, са по два часа недељно, издаје се ово упутство:

У мешовитим учитељским школама предаје се гимнастика једновремено и ученицима и ученицама, са укупно два часа недељно. Наставник ће образовати две групе: мушку и женску, и радиће заједно оне

вежбе које се могу радити заједно; вежбе пак које су разне за мушкарце и за женскиње изводиће наставник наизменице, истога часа, са сваком групом посебно.

По наредби
Начелника Одељења за Основну
Наставу и Народно Просвећивање,
Инспектор,

Ал. Марић, с. р.

8.

Управитељима Учитељских Школа

О.Н.Бр. 78724

28.-XII-1925. год.

*Издавање дупликаша
уверења и сведочанства.*

На питање једнога управитеља учитељске школе, како ће се издавати дупликати сведочанства о положеном учитељском испиту зрелости или о положеном практичном учитељском испиту, скреће се пажња управитељима учитељских школа да се и у тим случајевима има применити одлука Господина Министра Просвете О.Н.Бр. 24805 од 28. октобра 1925. године, да се чл. 12. правила о издавању школских уверења и сведочанства измени, у толико што ће се одсад и дупликати уверења и сведочанства моћи издавати само по одобрењу Министарства Просвете. Молилац је дужан уз молбу поднети уверење да је законским путем огласио преко „Службених Новина“ да је изгубљени уникат поништен, или уверење да је уникат предао каквومه надлештву за службу или из каквог другог узрока. Једно или друго има се на дупликату сведочанства забележити у напомени. — Овај распис односи се на уверења и сведочанства, издата после 1. јануара 1919. године.

О овоме се извештавате ради знања и управљања.

По Наредби
Начелника Одељења за Основну
Наставу и Народно Просвећивање,
Инспектор,

Ал. Марић, с. р.

9.

Управитељима Учитељских Школа

О.Н.Бр. 77532

28.-XII-1925. год.

*Испит ученика учитељ.
школа отпуштених по
чл. 47. дисциплинских
правила.*

Поводом напомене једнога управитеља учитељске школе, да чл. 47. дисциплинских правила О.Н.Бр. 11287 од 6. јуна тек. год., примењених на учитељске школе, дозвољава приватне испите којих нема у учитељској школи, издаје се ово објашњење:

Испит што га полаже ученик који је отпуштен по чл. 47. дисциплинских правила нема карактер приватних испита, јер се ученик, и кад

је отпуштен по чл. 47., сматра за ученика своје школе, и само у њој може полагаати испит.

По наредби
Начелника Одеље. за Основ. Наставу,
Инспектор,

Ал. Марић, с. р.

10.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 484/III
19.-II-1926. год.

Време употребе одобрених уџбеника државног или приватног издања.

На основи чл. 17. Правила за писање и штампање уџбеника за народне школе и мишљења правног референта Министарства Просвете од 25.-I-1926. године, Господин Министар Просвете одлуком својом Бр. 484 од 18.-II-1926. године решио је, да се одлука О.Н.Бр. 46855 од 18.-VIII-1925. год. измени у томе: да се сви одобрени буквари и читанке за уџбенике, било државног, било приватног издања, могу употребити четири године, а не три, како је било наређено, с тим, ако буду испунили тражене услове.

Доставља се предња одлука Господина Министра Просвете ради знања и даљег рада.

По наредби Министра Просвете,
Начелник

Одељења за Основну Наставу,

Д-р Чајковац, с. р.

11.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 10925/III
9.-II-1926. год.

Употреба читанке „Altalános Olvaskönyk“ у V и VI раз. основ. школа.

Господин Министар Просвете одлуком својом Бр. 10925 од 16. јануара ове године, а на основу одлуке Н.Бр. 804 од 1925. године, усвојио је мишљење Главног Просветног Савета С.Бр. 881 од 31. октобра прошле године и одобрио: да се општа читанка *Altalános Olvaskönyk* од Михајла М. Станојевића и Јеремије Павловића може употребити у V и VI разреду основних школа, пошто је штампа и техничка израда добра, а цена умерена.

Предња одлука Господина Министра доставља Вам се ради знања и даљег управљања.

По наредби Министра Просвете,
Начелник

Одељења за Основну Наставу,

Д-р Чајковац, с. р.

12.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

О.Н.Бр. 72089

20.-XI-1925. год.

Најлаша таксе у грађанским као у средњим школама.

На питање о наплати таксе у грађанским школама, Генерална Дирекција Посредних Пореза на основу чл. 43. Закона о таксама дала је ово објашњење:

Да се све грађанске школе у Банату, Бачкој, Барањи, Далмацији, Хрватској и Славонији и овим школама сличне: мешчанске у Словенији, више народне (трговачке) у Босни, више пучке — грађанске и више девојачке у Хрватској, у Босни и Херцеговини, с обзиром на одлуку Министра Просвете од 12.-VI-24. год. О.Н.Бр. 28230, по којој је четвороразредна грађанска школа у питањима чиновничког ранга равна четвороразредној средњој школи — гимназији, имају рачунати за наплату таксе као средње школе.

Изволите према томе издати наређење управитељима грађанских школа да у свему наплаћују таксе, по Закону о таксама као у средњим школама.

По наредби
Министра Просвете,
Начелник Одељења за Основу Наставу,

С. В. Вукашиновић, с. р.

13.

Великим Жупанима за Просветна Одељења

Бр. 5333/III

18.-I-1926. год.

Друшћву „Напредак“ у Сарајеву поклон књига, часописа, брошура и ш. д.

Хрватско културно друштво „Напредак“ у Сарајеву молило је Министарство Просвете да свима просветним установама у земљи препоручи да овоме друштву, из својих књижница, по могућству, поклоне бар по један примерак од свих својих досадашњих и будућих едиција, свих књига, часописа, брошура, композиција и новина, које имају у два или више примерака. Трошак око транспорта носи „Напредак“, а све пошиљке упућивале би се: Средишњој управи хрватског културног друштва „Напредак“, секција за књижницу — Сарајево.

Како је ова размена књига, часописа и других дела, између појединих просветних установа, веома корисна по рад установа, јер се на тај начин друштвене књижнице снабдевају свима књижевним издањима, и тиме појачава њихова просветна акција, то Вам се препоручује да свима просветним установама у повереној Вам територији препоручите молбу друштва „Напредак“ и настанете да сва друштва, која поседују по два или више примерака од књижевних издања, пошаљу по један примерак друштву „Напредак“ у Сарајево.

По наредби
Министра Просвете,
Начелник
Одељења за Основну Наставу,

Д-р Чајковац, с. р.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

НАРЕДБЕ

1.

Бр. 7478/1
12.-II.-1926. год.
*Економско-комерци-
јална вис. школа у За-
гребу. Истийни прописи.*

Министар Просвјете издаје у смислу чл. 30. Уредбе од 23./XII-1925. о устројству Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, а на приједлог професорског савјета исте, ниже наведене прописе о одржавању појединачких испита, предиспита и дипломског испита у тој високој школи:

I Појединачки испити

Члан 1.

Редовни слушачи Економско-комерцијалне високе школе у Загребу могу из свакога предмета, који су прописно слушали, правити појединачки испит, но обвезани су појединачке испите начинити из оних предмета, којих је познавање прописано као увјет за приступ к државним испитима (чл. 31. тачка 4., чл. 34. тачка 4. и чл. 36. тачка 3.).

Члан 2.

Појединачке испите одржавају наставници дотичних предмета.

За одржавање тих испита одређује се један редовни и два ванредна рока. Редовни рок траје посљедњих 14 дана онога семестра, у ком је кандидат предмет слушао, а ванредни рокови трају првих и посљедњих 14 дана нареднога семестра. Изнимно може професорски савјет на писмено поднесену молбу дозволити још и који други рок.

Појединачки се испити одржавају јавно.

Члан 3.

За прављење појединачкога испита пријављује се кандидат код испитивача, нашто му овај одређује дан и сат испита (чл. 7.).

Члан 4.

Појединачки се испити одржавају усмено, но испитивач може по својој увиђавности задати и писмени задатак.

Члан 5.

Успјех испита оцјењује се с „одличан“, „веома добар“, „добар“, „довољан“ и „недовољан“.

Оцјену о успјеху испита уноси испитивач са својим потписом уз назнаку датума у слушачев индекс и у улошке матичнога листа.

Члан 6.

Ако кандидат на појединачком испиту не успије, има га поновити у слиједећем испитном року. Не успије ли ни на поновном испиту, може испит још једном, али само с допуштењем професорског савјета поновити. Ако ни код другога понављања не успије, мора дотични предмет поново уписати и слушати.

Члан 7.

У редовном року не плаћа се за прављење појединачкога испита никаква пристојба. У ванредном року као и код понављања плаћа се за сваки појединачки испит пристојба од 20 Дин., која се има прије приступа к испиту намирити у ректорској писарни. Од те се пристојбе не може ниједан кандидат опростити.

II Предиспит и дипломски испит

А. Опћените установе

Члан 8.

Да редовни слушаџи Економско-комерцијалне високе школе у Загребу могу науке своје прописно свршити и стећи дипломску свједоцбу, имаду поред обвезних појединачких испита направити предиспит из свјетских језика и дипломски испит.

Члан 9.

Предиспит се прави из два свјетска језика.

Дипломски испит састоји се из три државна испита, и то из :

1. првог државног (основног) испита ;
2. другог државног (припремног) испита ; и
3. трећег државног (стручног) испита.

Члан 10.

О испитним повјеренствима, о предметима обвезних појединачких испита, предиспита и дипломског испита, као и о прилозима молбеница за приступ к предиспиту и дипломском испиту садржане су посебне установе у одсјецима Б. Ц. и Д.

Члан 11.

Први се државни испит прави након другога, предиспит и други државни испит након шестога прописно свршеног семестра, а трећи државни испит након осмог прописно свршеног семестра.

Предиспит се има начинити прије приступа к другом државном испиту.

Члан 12.

Предиспит и државни испити одржавају се у редовном року на концу љетнога, а у ванредним роковима на почетку зимског и љетног семестра.

Члан 13.

За приступ к предиспиту и к државним испитима има се кандидат најкасније осам дана прије одређенога испитнога рока пријавити код председништва дотичнога испитног повјеренства и поднијети му писмену молбеницу, обложену прописаним прилозима.

Ако је више од по године протекло, откако је кандидат престао школу полазати или откако је на предиспиту, другом или трећем др-

www.uns.edu.rs
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
жавном испиту репробиран, има молбеници осим осталих прописаних прилога приложити и свјedoцбу надлежне области о свом владању.

Сви прилози имаду се поднијети у оригиналу или овјеровљеном пријепису, а ако је који прилог састављен у страном језику, има му се приложити овјеровљени пријевод.

Молбеница заједно са свим прилозима треба да је на увид испитном повјеренству за трајања цијелога испита.

Члан 14.

Предсједник ће молбеницу и њене прилоге испитати, па ће кратком одлуком допустити приступ к испиту, ако нема никаквих запрека. Постоје ли ситни недостаци, позват ће кандидата, да их одстрани, давши му сходне упуте. Двојбене случајеве предложит ће испитном повјеренству на одлуку.

Код кандидата, који долазе с ине високе школе, доставит ће предсједник молбеницу и прилоге професорском савјету Економско-комерцијалне високе школе, који ће одлучити, могу ли се кандидату урачунати семестри, које је на страни полазио, и могу ли му се у другој високој школи направљени испити (појединачки, предиспит, државни) у цијелости признати или пак, има ли он науке своје још наставити, дотично испите надопунити, односно наново правити.

Члан 15.

Сваки кандидат има у одређени дан прије почетка испита доћи у испитне просторије и тамо остати све до свршетка испитнога чина. Тко на вријеме не дође или прије времена неоправдано отиђе, сматра се, као да к испиту није ни приступио (чл. 24. ал. 7).

Члан 16.

Сваки се предиспит и државни испит састоји од два дијела: од писменог и усменог; писмени се прави прије усменог, изузев другог државног испита, који се прави само усмено.

Члан 17.

Писмени испит састоји се од клаузурних радња из предмета, који су за писмени испит одређени (чл. 26., 27., 30., 33. и 35.).

Запечаћене задатке за клаузурне радње предају испитивачи предсједнику три дана прије почетка писменог испита.

Проведба писменог испита повјерена је испитном повјеренству, које одређује и трајање писменог испита.

Клаузурне се радње пишу под надзором испитивача, које одређује предсједник.

Код тих радња смију кандидати употребљавати само она помагала, што их одреди дотични испитивач.

Само се изузетно може допустити, да који кандидат изађе прије из собе, него ли је довршио радњу.

Кад кандидат доврши радњу, има предати чистопис и концепт као и све биљешке, које је израђујући радњу евентуално саставио.

Ако је кандидат употребљавао недопуштена помагала, или ако постоји оправдана сумња, да радњу није самостално израдио, одредит ће повјеренство, да ли кандидат смије наставити испит.

Успјех клаузурних радња оцјењују испитивачи, који су радње задали.

Исправљене и оцијењене клаузурне радње предају испитивачи прије усменог испита испитном повјеренству на увид.

Недовољан успјех писменог испита није запреком, да кандидат приступи к усменом испиту.

Члан 18.

Усмени се испит одржава јавно па има у правилу из појединога предмета трајати по сата за свакога кандидата.

Одличне свјedoцбе о направљеним појединачким испитима из предмета, који припадају државним испитима, могу се код државних испита узимати у обзир, па се за дотични предмет смије испитно вријеме примјерено скратити.

Члан 19.

Дужност је предсједника испитнога повјеренства настојати, да се у испитној дворани уздржи мир и ред, како то захтијева достојанство испитнога чина.

Предсједник је властан особе, које сметају испитни чин, опоменути на ред, а ако је потребно, наредити, да се поједини или сви слушачи одстране из испитне дворане.

Члан 20.

Успјех писменог и усменог као и цијелог испита из појединог предмета, затим коначни успјех цијелога првог државног испита оцјењује се с „одличан“, „добар“, „довољан“ или „недовољан“, док се коначни успјех цијелога другог и трећег државног испита оцјењује с „одлично способан“, „способан“ или „неспособан“.

Члан 21.

Успјех писменог и усменог испита из појединог предмета оцјењује испитивач дотичнога предмета.

На основи испитивачевих оцјена, и узимајући у обзир евентуално придонесене потврде о појединачким испитима, дотично код државних испита и на потврде о семинарским и иним вјежбама из предмета, који се на државним испитима питају, закључује испитно повјеренство о успјеху цијелога испита из дотичнога предмета.

На темељу оцјена из појединих испитних предмета, па узимајући при том у обзир и оцјене из појединачких испита, одређује испитно повјеренство коначну опћу оцјену цијелога испитнога успјеха.

Код предиспита не одређује се коначна опћа оцјена о успјеху цијелога испита из оба предмета.

Ако су при одлучивању о успјеху испита из појединих предмета или о коначном успјеху цијелога испита гласови повјеренства подијељени, одлучује предсједников глас.

Код расправе о успјеху испита искључена је јавност.

Члан 22.

Ако кандидат на предиспиту или државном испиту из једнога предмета не успије, може у року од три мјесеца испит из тога предмета поновити; а ако не успије из два или више предмета, има цијели испит поновити по измаку од пб године. Не успије ли кандидат ни на поновном испиту, па било и само из једнога предмета, може он само цијели испит још једном поновити, и то тек након године дана, али једино с допуштењем Министра Просвјете, а на приједлог испитнога повјеренства.

Код свакога понављања испита, било из појединога предмета, било из свих предмета, имају се писати и клаузурне радње из оних предмета, из којих се испит поново прави.

Члан 23.

О успјешном предиспиту дотично државном испиту издаје се кандидату свједоцба, у којој ће се навести име и презиме кандидатова, родно мјесто, дан и година рођења, свршени науци, затим код предиспита оцјене о успјеху испита из појединих предмета, а код државних испита коначна оцјена о успјеху цијелога испита.

У свједоцбу о трећем државном испиту треба уврстити запорку, да је кандидат направио дипломски испит.

Свједоцбу о предиспиту потписује предсједник, а свједоцбе о државним испитима предсједник и сви испитивачи, који су код испита судјеловали.

Свака се свједоцба има прописно биљеговати и провидјети печатом испитнога повјеренства.

Ако кандидат на предиспиту или државном испиту не успије, не добива свједоцбу.

Коначну оцјену о резултату првога, другога и трећега државног испита, као и оцјене из оба предмета предиспита уноси предсједник у индекс кандидатов, те их потврђује власторучним потписом и печатом испитнога повјеренства.

Код репробације има се у индексу навести предмет, из којег кандидат није успио, као и рок за поновни испит, дотично код поновне репробације упута, да кандидат може молити за допуштење, да смије испит по трећи пут правити.

Члан 24.

Најкасније осам дана прије приступа к предиспиту или државном испиту има кандидат у ректорској писарни платити прописану испитну

пристојбу, и то за предиспит у износу од 120 динара, за први државни испит од 200 Дин., за други државни испит од 200 Дин., а за трећи државни испит од 400 динара.

Једнака се пристојба плаћа и код понављања цијелога испита, а код понављања испита само из једнога предмета плаћа се код предиспита 50 Дин., код првог и другог државног испита по 80 Дин., а код трећег државног испита 120 Дин.

О плаћеној пристојби издаје ректорска писарна кандидату потврду.

Од плаћања пристојбе за предиспит и државне испите не може се ниједан кандидат опростити.

Испитна пристојба пропада, ако кандидат к испиту није приступио, а да свој изостатак бар три дана прије испита није ваљано оправдао, или пак ако је прије времена неоправдано отишао.

Испитне се пристојбе дијеле на једнаке дијелове међу предсједника и испитиваче према броју предмета, које су испитивали, при чему предсједник као такав и испитивачи предмета, из којих се клаузурне радње праве, добивају по два дијела; а ако је предсједник подједно и испитивач, добива још напосе што му као испитивачу припада.

Б. Посебне установе за предиспит

Члан 25.

Повјеренство за одржавање предиспита из свјетских језика састоји се од декана или продекана као предсједника и од лектора оних језика, из којих кандидат предиспит прави.

Ако су декан и продекан спријечени, предсједа по служби најстарији редовни професор Економско-комерцијалне високе школе.

Члан 26.

Предмети предиспита јесу два свјетска језика, и то :

- а) француски језик;
- б) по избору: енглески или талијански или њемачки језик.

Члан 27.

Из оба се језика прави писмени и усмени испит.

Члан 28.

Молбеници за приступ к предиспиту имаду се приложити ови прилози:

1. индекс предавања, из којег се разабире, да је кандидат дотичне језике слушао тијеком првих шест семестара као редован слушач, надаље да је као редован слушач слушао све у научној основи Економско-комерцијалне високе школе прописане предмете II и III годишта (трећи, четврти, пети и шести семестар);

2. свједоцбу о првом државном испиту;

3. евентуалне потврде о појединачким испитима из језика, који су предметом кандидатова предиспита.

Ц. Посебне установе за први државни (основни) испит

Члан 29.

Први државни испит прави се пред испитним повјеренством, које се зове: Повјеренство за први државни (основни) испит у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу.

То повјеренство састоји се свагда од декана или продекана као предсједника и оних професора, суплената и доцената као испитивача, који предмете, прописане за први државни испит, у Економско-комерцијалној високој школи предају.

Ако су декан и продекан спријечени, предсједа по служби најстарији редовни професор Економско-комерцијалне високе школе.

Ако је који предметни наставник спријечен држати испит, професорски савјет, односно декан, одређује по струци најближега предметног наставника за замјеника. Исто ово бива, кад је мјесто дотичног наставника упражњено.

Члан 30.

Предмети првога државног (основног) испита јесу, и то :

а) на писменом испиту: трговачка аритметика, увод у трговачко пословање;

б) на усменом испиту: трговачка аритметика, увод у трговачко пословање, политичка економија, економска географија.

Из економске географије и из увода у трговачко пословање (књиговодства, кореспонденције) могу се од прављења усменог испита опростити они кандидати, који су из тих предмета у оба семестра начинили појединачке испите бар с „добрим“ успјехом, а клаузурне су им радње из увода у трговачко пословање оцијењене бар с „добар“.

Члан 31.

Молбеници за приступ к првом државном (основном) испиту имаду се приложити ови прилози:

1. крсни или родни лист;
2. свједоцба испита зрелости (вишег течајног испита) гимназије, реалке или реалне гимназије;

3. индекс предавања, из којег се разабире, да је кандидат као редован слушач слушао све предмете, који су научном основом Економско-комерцијалне високе школе у Загребу прописани за прва два семестра;

4. потврда о направљеним појединачким испитима за први и други семестар из: науке о трговини, политичке аритметике, увода у технологију, енциклопедије приватног права, увода у систем трговачког права, увода у мјенично право и политичке повијести.

Д. Посебне установе за други и трећи државни испит

Члан 32.

Други (припремни) и трећи (стручни) државни испит прави се пред испитним повјеренством, које се зове: Повјеренство за други (припремни), односно Повјеренство за трећи (стручни) државни испит у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу.

То повјеренство састоји се од предсједника, потпредсједника и потребнога броја осталих чланова, а именује га Министар Просвјете на приједлог професорског савјета Економско-комерцијалне високе школе у Загребу.

Члановима испитног повјеренства предлажу се и именују у првом реду професори, супленти и доценти Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, а према потреби и стручњаци изван те високе школе.

Испиту предсједа предсједник или потпредсједник. Ако су предсједник и потпредсједник спријечени, предсједа по служби најстарији члан испитног повјеренства.

Ако у повјеренству има за исти предмет два или више испитивача, позивају се они наизмјенце на испит.

Испитно се ово повјеренство обнавља сваке три године, а попуњује према потреби.

Члан 33.

Други државни (припремни) испит прави се само усмено, а предмети тога испита јесу: економска географија, основи политике, трговачко и мјембено право.

Члан 34.

Молбеници за приступ к другом државном испиту имаду се приложити ови прилози:

1. индекс предавања као под Б. чл. 28. тачка 1.);
2. свједоцба о направљеном првом државном испиту;
3. свједоцба о направљеном предиспиту из свјетских језика (чл. 23.);
4. потврде о направљеним појединачким испитима из: науке о осигурању, технологије, социологије, политичке повијести, економске историје, обртног (патентног), чековног, стечајног, опћег грађанског, јавног, поморског те жељезничког и поштанског права.

Члан 35.

Предмети трећега државног (стручног) испита јесу:

- а) на писменом испиту: техника међународне трговине и наука о трговини;
- б) на усменом испиту: техника међународне трговине, наука о трговини, политичка економија, интернационално (јавно и приватно) право, историја дипломатије, конзуларна служба, финансијална знаност.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Члан 36.

Молбеници за приступ к трећем државном испиту имаду се приложити :

1. индекс предавања, из којег се разабире, да је кандидат иза направљеног другог државног испита слушао као редован слушач све у научној основи Економско-комерцијалне високе школе у Загребу прописане предмете четвртога годишта (седми и осми семестар);
2. апсолуториј;
3. потврде о направљеним појединачким испитима из : поморског права, економске историје, трговачко-обртничких комора, социјалне политике и опће и посебне статистике;
4. свједоцбу о направљеном другом државном (припремном) испиту.

Члан 37.

Против коначних одлука професорског савјета нема мјеста жалби.

Члан 38.

За получење доктората економско-комерцијалних знаности (Dr. rer. oeconomic. et commerc.) издат ће се посебни испитни прописи.

Члан 39.

Ова наредба стаје на снагу даном проглашења.

24. сижечња 1926. год.
Београд.

Министар Просвјете,
Стјепан Радић, с. р.

2.

ПРОПИС ЗА ПОЛУЧЕЊЕ ДОКТОРАТА ЕКОНОМСКО-КОМЕРЦИЈАЛНИХ ЗНАНОСТИ

(Dr. rer. oeconomic. et commerc.)

у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу.

Члан 1.

Тко жели да получи у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу докторат економско-комерцијалних знаности (Dr. rer. oeconomic. et commerc.), има предложити самостално израђену знанствену расправу (дисертацију) и начинити два строга усмена испита (ригороза).

Члан 2.

Знанственом расправом и једним строгим испитом из главне дисциплине има кандидат доказати, да је способан за самосталан знанствени рад, а другим строгим испитом из надопуњујућих струка, да је у дисциплине односеће се на тај други строги испит добро упућен и да се и њима знанствено бавио у довољној мјери.

Бр. 7479/1

12.-11-1926. год.

Економско-комерцијална вис. школа у Загребу. Прописи за получење доктората.

Члан 3.

К тим се строгим испитима могу припустити само они кандидати, који су у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу с успјехом направили трећи државни испит, т. ј. који су тиме направили читав дипломски испит. Да ли ће се допустити полагање строгих испита оним кандидатима, који су на другим (особито на страним) сличним високим школама положили дипломски испит, и да ли су тиме стекли право на полагање ригороза, одлучит ће за сваки поједини случај професорски савјет.

Члан 4.

Кандидат се пријављује за испит молбеницом, коју имаде управити на професорски савјет, а којој треба да приложи:

1. крсни или родни лист;
2. домовницу;
3. свједоцбу зрелости (виши течајни испит) гимназије, реалне гимназије или реалке;
4. свједоцбу о првом, другом и трећем државном (дипломском) испиту;

5. опис живота (*curriculum vitae*), у којем треба да потанко назначи ток својих наука и да поименце спомене оне гране комерцијалних и политичко-економских наука, којима се бавио, затим да ли је радио у научним институтима и гдје је практички радио;

6. самостално израђену — писану или штампану расправу (дисертацију) о знанственој теми, коју је кандидат сам изабрао, а која припада оној дисциплини, што ју је кандидат као главну испитну струку одабрао. Расправи има кандидат приложити тачан попис употребљених помагала с писменим очитовањем, да је предану дисертацију сам израдио.

Рукописна расправа има се предати у три примјерка, од штампане расправе треба приложити десет примјерака, а код већих дјела три примјерка.

Члан 5.

Дисертација има бити на српско-хрватском или словеначком језику. Преда ли кандидат дисертацију штампану у којем другом језику, има јој приложити српско-хрватски или словеначки пријевод.

Под насловом „инаугурална дисертација“, „дисертација“ или под којом другом сличном ознаком не смије се ниједан писмени саставак дати у штампу, док га не одобри професорски савјет Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, и док не добије за то посебну дозволу.

Члан 6.

Знанствену тему дисертације може кандидат изабрати по вољи из ових трију подручја:

- а) из комерцијалних наука;
- б) из економско-политичких наука;
- в) из конзуларно-дипломатских наука.

Члан 7.

Ректор ће испитати кандидату молбеницу, и нашавши је у реду, предат ће знанствену расправу на оцјену двојици референата оне струке, којој радња припада, дотично оне струке, којој је радња према своме садржају најближа.

Знанствену расправу оцјењују редовни, или ако таквих нема, ванредни професори дотичне струке, а ако нити тих нема, професори исте стручне скупине. Ако треба, може други референт бити и редовни или ванредни професор оне струке, којој је расправа по свом садржају најближа.

Измимно може да буде други референт и приватни доцент Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, односно професор Универзитета или друге високе школе.

Ако су у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу више од два редовна професора исте струке, дотично исте стручне скупине, измјењују се они редом у оцјењивању.

Код кандидата, који су правили државне испите на другим високим комерцијалним школама, одлучује професорски савјет, да ли им се ти испити у цијелости признају, или је потребно, да надопуне своје испите, да их поновно праве или да још наставе своје науке.

Не одговара ли кандидатова молбеница увјетима члана 4., затражит ће ректор одлуку професорског савјета.

Против коначних одлука професорског савјета нема мјеста жалби.

Члан 8.

Сваки професор оцјењивач (референт) треба да у року од три мјесеца преда писмено образложену оцјену о изрученој му радњи и да у оцјени изрече свој суд, има ли се кандидат припустити строгим испитима или пак не. Онда комисија, састављена од ректора и референата, а и евентуално од чланова, које професорски савјет може за сваки поједини случај још изабрати, одлучује, да ли дисертација доказује, да кандидат влада научном методом, и да ли је способан за самостално испитивање.

Након тога професорски савјет на основу извјештаја комисије одлучује, да ли се дисертација прима или не.

Против сугласног приједлога обојице оцјењивача не може професорски савјет кандидату радњу одобрити.

У повољном случају одређује професорски савјет вријеме, када ће кандидат полагати ригорозе, те бира чланове испитне комисије.

Строги се испити могу полагати у току цијеле наставне године, осим за вријеме празника, уписа и редовних рокова за појединачке и државне испите.

Члан 9.

Ако професорски савјет дисертацију одобри, обавијестит ће ректор писмено о томе кандидата, назначивши му уједно дан ригороза.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Члан 10.

Ако поднесена расправа не буде одобрена, може кандидат најраније након једне године предати нову дисертацију о истој или другој којој теми истог подручја. Ако ни поновна дисертација не буде одобрена, то се од тога кандидата никаква даља дисертација не ће више примити, нити ће такав кандидат моћи на Економско-комерцијалној високој школи у Загребу стећи нострификацију доктората, који је евентуално другдје получио.

Члан 11.

Усмена строга испита јесу два, а сваки траје два сата:

а) Строги испит из главне дисциплине има полазити од кандидатове одобрене дисертације и обухвата цијело подручје дисциплине, што ју је кандидат као главну струку изабрао (чл. 6.), а не само један дио те дисциплине, макар он и сачињава самосталну грану те знаности.

На овом ригорозу требат ће кандидат одговарајући на стављена му питања доказати, да ли је дисертацију самостално израдио и да ли влада методом, изворима, резултатима и литературом оне дисциплине, из које је дисертација рађена.

Испитивачи могу на кандидата стављати питања и из других дисциплина, које су са дисертацијом у ужој вези.

б) Строги испит из надопуњујућих дисциплина обухвата увијек двије од у чл. 6. споменутих трију дисциплина, искључивши овдје ону дисциплину, из које је кандидат, као из главне, одабрао дисертацију.

Надаље обухвата овај ригороз још и економску географију и све правне дисциплине. При том испиту требат ће кандидат доказати, да је у наведене дисциплине добро упућен те да се и њима знанствено бавио у довољној мјери.

Члан 12.

Строги се усмени испити одржавају јавно.

Којим ће редом кандидат правити усмене строге испите, то стоји до њега; но свакако треба да му понајприје буде дисертација у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу одобрена.

Члан 13.

Размак између једнога и другога строгог испита не смије бити краћи од три мјесеца. Но ако кандидат буде код једног строгог испита репробиран, онда му испитно повјеренство одређује рок за понављање тога испита.

Члан 14.

Испитивачка су повјеренства:

а) за строги испит из главне дисциплине: ректор као предсједник, а чланови испитивачи су оба професора, која су дисертацију одобрила,

а евентуално и још који од чланова, које може професорски савјет за сваки поједини случај изабрати;

б) за строги испит из надопуњујућих дисциплина: ректор као предсједник, а чланови испитивачи су професори надопуњујућих струка (чл. 11. б), које изабере професорски савјет.

Предсједник као такав има право, али није дужан питати код строгих испита.

Члан 15.

Иза сваког свршеног строгог испита, прије него се гласује и створи закључак, вијећа се о успјеху испита. Сваки члан повјеренства гласује затим на темељу целокупног успјеха испита све уз искључење јавности.

Испитно повјеренство оцјењује успјех испита ознаком: „одличан“, „добар“, „довољан“ или „недовољан“. Ако су гласови располовљени, одлучује код строгог испита из главне дисциплине професор дотичне главне дисциплине, а код строгог испита из надопуњујућих струка одређује се ознака по неповољним гласовима.

Оцјене се не заводе у диплому, али кандидату може на његов захтјев ректор издати о сваком строгом испиту посебну свједоџбу.

Члан 16.

Ако кандидат код једнога строгог испита не успије, репробира се на шест мјесеци или на једну годину дана. Буде ли кандидат и други пут репробиран, онда не може више получити докторат у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу, нити на тој високој школи стећи нострификацију доктората, који је евентуално другдје получио.

Прва репробација на усменом испиту не поништава апробацију кандидатове дисертације.

Члан 17.

Ректорат ће водити посебан записник о свим кандидатима, који се пријављују за строге испите. У тај записник имаду се унијети и сви закључци о одобрењу или неодобрењу дисертације, као и о успјеху усмених строгих испита. Тај записник потписују сви чланови испитног повјеренства.

Члан 18.

За оцјену дисертације плаћа кандидат у ректорској писарни пригодном предаје молбенице за приступ к докторату пристојбу од 350 Дин., а за сваки усмени строги испит најкасније три дана прије приступа к испиту пристојбу од 500 Дин.

Од пристојбе за оцјену дисертације добива ректор и сваки од оба оцјењивача по 100 Дин., док евентуални четврти члан добива 50 Дин. Не судјелује ли четврти члан у тој комисији, онда се свота од 50 Дин. дијели на једнаке дијелове међу оба оцјењивача.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Од пристојбе за строге усмене испите из главне дисциплине добива предсједник и сваки од оба испитивача (који су дисертацију одобрили) по 150 Дин., док евентуални четврти члан повјеренства добива 50 Дин.

Од пристојбе за усмени строги испит из надопуњујућих струка добивају предсједник и сви чланови испитивачи једнаке дијелове.

Уплаћене пристојбе пропадају, ако кандидат на одређени дан без оправдана разлога не приступи к строгом испиту.

О томе, да ли је разлог неприступа оправдан или није, одлучује професорски савјет.

Члан 19.

Кандидат, који је на обим строгим усменим испитима успио, промовираће се на част доктора економско-комерцијалних знаности (Dr. rer. oeconomic. et commerc.).

Промоцију обавља под предсједањем ректоровим и у присутности декана „per turnum“ као промотор један од редовних професора. Код промоције завјерит ће се кандидат на промоторов позив, да ће углед Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, која му је подијелила степен доктора економско-комерцијалних знаности, увијек високо цијенити и да ће вазда по свим својим силама унапређивати економско-комерцијалне науке.

Члан 20.

Такса за промоцију износи 400 Дин. Од тога припада ректору, декану и промотору по 100 Дин., а од осталих 100 Дин. намирују се трошкови за издање дипломе.

Члан 21.

Иза промоције изручит ће се кандидату диплома провиђена печатом Економско-комерцијалне високе школе у Загребу и потписана по ректору, декану и промотору. Диплома ће осим кандидатова национала садржавати натпис одобрене расправе, па коначну изјаву, да је кандидату од те високе школе подијељен степен доктора економско-комерцијалних знаности.

Члан 22.

Докторска се титула губи са губитком грађанске части по осуди казнога суда или кад се послје доктората утврди, да поднесена дисертација није самосталан рад кандидатов.

Губитак докторске титуле регистrira се у докторској књизи и објављује на ректорској табли.

Само у првом случају може се докторска титула повратити с повратком изгубљене грађанске части, које бива без поновног испита предајом нове дипломе од стране Економско-комерцијалне високе школе у Загребу.

У случајевима, када доктор у својим научним радовима изврши прост плагијат или очевидну злоупотребу науке из користољубља,

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

може професорски савјет на основу донесеног писменог реферата двојице стручних професора и већином гласова свих чланова одлучити, да се дотичном лицу саопћи, да ће се његово име брисати из докторске књиге, саопћавајући му уједно разлоге, зашто ће се то учинити.

Дотичник ће се уједно обавијестити, да ће се та одлука извршити за мјесец дана након тога обавјештења, па му је слободно, да у том року писменим путем разложи своју одбрану. Поднесе ли дотичник своју одбрану, рјешава професорски савјет ствар коначно, те ће о свом рјешењу обавијестити и интересирано лице.

Брисање имена из докторске књиге објавит ће се на ректорској табли и саопћити свим Универзитетима и високим школама у Краљевини.

Члан 23.

Ова наредба стаје на снагу даном проглашења.

24. сижечња 1926. год.
Београд.

Министар Просвјете,
Стјепан Радић, с. р.

3.

Бр. 7481/1

12.-II-1926. год.

*Економско-комерц. вис. школа у Загребу. Хабили-
тација приватних до-
цената.*

Министар Просвјете издаје на приједлог професорског савјета Економско-комерцијалне високе школе у Загребу ниже наведени пропис о хабилитацији приватних доцената, њихову положају, њиховим дужностима и правима у помехутој високој школи.

П Р О П И С

о хабилитацији приватних доцената, њихову положају, њиховим дужностима и правима у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу

Члан 1.

Тко жели у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу предавати као приватни доцент, треба да допуштење за предавање (veniam docendi) стече тачно по свим овдје садржаним установама.

Члан 2.

Допуштење за предавање може се стећи само из оних наука, које се у Економско-комерцијалној високој школи у Загребу предају, или за које професорски савјет држи, да могу унапређивати сврху ове високе школе.

Допуштење за предавање не може се стећи за један по вољи ограничени дио науке, него за цијели опсег науке, или за онаково веће подручје, које се за себе може сматрати заокруженом цјелином.

Има ли се које подручје држати таквим, те одговара ли оно уопће стегама прве алинеје овога члана, одлучује у сваком случају професорски савјет.

Члан 3.

Да тко получи допуштење за предавање, има поднијети молбу професорском савјету, у којој мора доказати, да се иза свих положених испита своје струке бар три године бавио научним или практичним радом.

Ова се молба редовито може поднијети најраније три године иза начињених строгих испита.

Молби ваља даље приложити :

а) свједоцбу зрелости гимназије, реалке или реалне гимназије и свједоцбу о државним или иним испитима ;

б) докторску диплому ;

ц) опис живота (*curriculum vitae*), у којем треба да је разложен течај студија након свршених високошколских наука, и којему ваља приложити молитељеве научне публикације ;

д) писано или тиском објелодањено дјело или већу расправу (хабилитациона радња), којом ће кандидат доказати спрему, самосталност, савременост и продуктивност у струци, о којој жели предавати;

е) пријеглед колегија, у којем треба да је потанко разложен садржај и начин, како молитељ мисли удесити своја предавања.

Члан 4.

О тако обложеној молби одлучује професорски савјет, да ли она одговара свим увјетима чл. 2. и 3. ове наредбе, па има ли се у претрес узети или напросто одбити.

Ако молитељ у чл. 2. и 3. наведених захтјева није испунио, или ако професорски савјет држи, да намјеравана предавања по предмету својем не припадају у Економско-комерцијалну високу школу, или ако има у самој личности молитељевој разлога, да се не предложи за допуштење за предавање, тад ће се молба напросто одбити.

Члан 5.

Одлучи ли професорски савјет, да се молба има узети у претрес, приступит ће се просуђивању научне или практичне вриједности хабилитационе радње и осталих молитељевих публикација, као и цијелога његова досадашњег рада.

У ту сврху ће се побринути ректор, да сваки професор добије на увид молбу са свим прилозима, и осим тога ће се изабрати између чланова професорскога савјета три извјеститеља, који ће предложити професорскоме савјету сваки посебни свој извјештај и стручно мишљење своје о кандидатовим радовима заједно с образложеним приједлогом, има ли се молитељу подијелити допуштење за предавање.

Свакоме се извјеститељу допушта рок од мјесец дана за проучавање молбе и свих прилога, а свакоме другоме професору рок од

осам дана; за вријеме празника као и за редовних испитних рокова није ниједан професор дужан преузети прегледавање и оцјењивање кандидатових радова.

Члан 6.

Ако професорски савјет на основи приједлога извјеститеља радњу кандидатуву одобри, припустит ће се молитељ к разговору (колоквију), који се држи пред цијелим професорским савјетом и на којему ће сва три извјеститеља разговарати с кандидатом, но и сваки други професор има право да поставља питања.

Разговор није ограничен на саму радњу, већ има обухватити цијело подручје, за које се кандидат жели хабилизирати.

За трајање разговора одређује се највише двије уре.

Члан 7.

Ако је професорски савјет задовољан с успјехом разговора, задат ће смјеста кандидату тему, да о њој иза осам дана предаје. То покусно предавање је јавно, а држи се у назочности професорског савјета.

Ректор ће то предавање огласити на огласној плочи, да му могу и слушаачи прибавити.

Након покуснога предавања закључује професорски савјет већином гласова, има ли се подијелити замољено допуштење за предавање.

Члан 8.

Закључак професорскога савјета о подјељењу допуштења за предавање предложит ће ректор Министру Просвјете на одобрење.

Члан 9.

Нитко се не може опростити од ма којег хабилитационога поступка, но професорски савјет може предложити Министру Просвјете, да стручњаку, који је хабилизирани на другој којој високој школи или Универзитету, допусти да пренесе своју приватну доцентуру у Економско-комерцијалну високу школу у Загребу.

Члан 10.

Буде ли кандидат у којемгод стадију хабилитације репробиран, може своју молбу поновити истом након три године. Буде ли други пут репробиран, не може се више хабилизирати у овој високој школи.

Члан 11.

Приватни доцент може предавати само у оној струци и оном опсегу, који је у пријегледу предавања сам назначио, а жели ли раширити опсег свога допуштења за предавање, има се подврћи новом хабилитационом поступку по овим прописима за онај дио науке, из којег није први пут замолио и добио допуштење за предавање.

Члан 12.

Приватни доцент не добива хабилитацијом право употребљавати збирке, справе и учила ове високе школе и њезиних научних завода, а огласи ли предавања, која су скопчана с демонстрацијама, мора себи сам прибавити за то потребна учила или исходити од предстојника дотичнога завода допуштење, да смије употребљавати заводска учила. Свакако мора приватни доцент извијестити професорски савјет, како ће удесити своја демонстративна и практична предавања и вјежбе.

Хабилитацији из струке, код које се траже посебна помагала или збирке, не смије бити запреком, ако кандидат не располаже таквим помагалима у вријеме, кад моли допуштење за предавање.

Члан 13.

Приватни доценти, оспособљени начином горе наведеним, власни су издавати свједоцбе о поласку и напретку слушаца.

Члан 14.

Ако се приватни доцент стекавши допуштење за предавање не послужи тим својим правом узастопце четири наредна семестра, губи своју приватну доцентуру, а ако би опет хтио као приватни доцент дјеловати у овој високој школи, мора се у правилу подврћи новој хабилитацији, но те дужности може га опростити Министар Просвјете на приједлог професорског савјета.

Ако је приватни доцент огласио предавање, али га није могао држати, јер се ниједан слушац није уписао, извршио је своју дужност и не може он бити крив, да предавање није држано.

Члан 15.

Приватни доценти заступани су у професорском савјету начином одређеним у чл. 13. Уредбе од 23./XII 1925. о устројству Економско-комерцијалне високе школе у Загребу.

Ти заступници имаду само савјетујући глас, а не смију прибавити расправљању професорског савјета о личним питањима наставника и помоћнога наставничког особља ове високе школе.

Члан 16.

Професорски савјет има пазити, да приватни доценти врше презете своје дужности ревно и савјесно па да предавања своја држе према сврси Економско-комерцијалне високе школе.

Члан 17.

Огријеш ли се приватни доцент о чл. 16. ове наредбе или почини ли нешто, што би могло крњити његов углед као високошколскога наставника или као одгојитеља академичке младежи, изрећи ће професорски савјет против њега на основи проведене дисциплинарне истраге ове казне: опомену, укор, суспензију права предавања на 1—3

www.unizg.hr семестра, губитак приватне доцентуре. Свака се дисциплинарна казна има пријавити Министру Просвјете, а исто тако имаде се и губитак доцентуре предложити Министру Просвјете на одобрење.

Члан 18.

Ова наредба стаје на снагу даном проглашења.

24. јануара 1926. год.
Београд.

Министар Просвјете,
Стјепан Радић, с. р.

4.

П.Бр. 16.976
31.-XII-1925. год.
Економско-комерцијална висока школа у Загребу. Прелазне одредбе.

На основи чланка 11. Закона о прорачунским дванаестинама за децембар 1925. до марта 1926. год. и provedбене Уредбе к томе Закону од 23.-XII-1925. издајем ове

Прелазне одредбе

Члан 1.

Сви слушаџи, који су у зимском семестру науковне године 1925./26. уписани у бившу Високу школу за трговину и промет у Загребу као редовити слушаџи, сматрају се без даљега уписа редовитим слушаџима Економско-комерцијалне високе школе у Загребу.

Члан 2.

Слушаџи, који су иматрикулирани у бившој Високој школи за трговину и промет у Загребу, а нијесу уписани у зимском семестру науковне године 1925./26., могу се као редовити слушаџи уписати у Економско-комерцијалну високу школу у Загребу, и то укључиво до науковне године 1930./31.

Члан 3.

Полагању строгих испита за получење доктората на Економско-комерцијалној високој школи у Загребу могу се припустити само они кандидати, који удовоље пропису чл. 16. provedбене Уредбе од 23.-XII-1925. год. о уређењу Економско-комерцијалне високе школе у Загребу.

Члан 4.

Апсолвенти трговачких академија са закључним испитом могу се почевши од науковне године 1926./27. уписивати као изванредни слушаџи у I годиште Економско-комерцијалне високе школе у Загребу, те им се вријеме од два семестра provedено у том својству рачуна у редовито науковно вријеме уз увјет, да до идуће науковне године

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

с успјехом положи испит зрелости на гимназији, реалци или реалној гимназији. Прописи о диференцијалној матури издат ће се накнадно посебном наредбом.

Члан 5.

Овлашћује се професорски савјет, да изузетно одреди један зимски испитни рок за II државни испит према досадашњим испитним прописима.

Члан 6.

Овлашћује се професорски савјет, да у властитом подручју рада коначно одлучује у спорним случајевима о упису и припуштању к испитима слушаца Високе школе за трговину и промет у Загребу.

Министар Просвјете,
Ст. Радић, с. р.

5.

П.Бр. 7.826
27.-VI-1925.
Наставни План и Програма за III р. средњих школа.

На основу члана 28. Закона о Буџетским Дванаестинама за месеце април, мај, јуни, и јули ове (1925.) године, а у вези са мојим одлукама С.Н.Бр. 27.761 и 28.688 од прошле године о изједначењу Наставног Плана и Програма у средњим школама наше Краљевине прописујем овај привремени Наставни План и Програм за III разред средњих школа у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца.

НАСТАВНИ ПЛАН

за трећи и четврти разред средњих школа

	Разред: III.	IV.
	недељно часа	
Веронаука	2	2
Српски или Хрватски језик	4	4
Француски језик	4	4
Земљопис	3	3
Народна Историја	3	3
Физика	4	—
Хемија	—	4
Математика	4	4
Цртање	2	2
Гимнастика	2	2

Свега 28 28 час. недељно.

У вези са овим Наставним Планом прописујем за трећи разред средњих школа ове Наставне Програме који ће важити од 1. септембра ове године.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ

за трећи разред средњих школа.

БЕРОНАУКА

(за православне)

III разред.

2 часа недељно

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Увод

Појам о Катихизису. — Вера и добра дела. — Откривење Божје: природно и натприродно. Извори откривења Божјег. — Св. Предање и Св. Писмо. — О Св. Писму напосе. — Како ваља читати Св. Писмо? — Подела Катихизиса.

I део.

О символу вере. — Историја символа вере. — Први члан символа вере: Наука о првом лицу Св. Тројице — о Богу Оцу. — О вери у једнога Бога. О суштаству Божјем и Његовим својствима. — О Св. Тројици. — О промислу (провиђењу) Божјем. — О Богу Творцу света видљивог и невидљивог. — Други члан символа вере: о другом лицу Св. Тројице — о Богу Сину. — Трећи члан символа вере: о Богочовеку Исусу Христу. — О греху прародитеља и његовим последицама. — Обећање Божје о доласку Спаситељевоу на земљу. — О двома природама у Исусу Христу. — О Св. Деви Марији. — Како нас је спасао Исус Христос? Четврти члан символа вере: о страдањима Исуса Христа. — Пети члан символа вере: о васкресењу Исуса Христа и о Његовом силаску у ад. — Шести члан символа вере: о Христовом вознесењу. — Седми члан символа вере: о другом доласку Исуса Христа на земљу. — Циљ и знаци Његовог другог доласка. — О царству Христову. — Осми члан символа вере: о трећем лицу Св. Тројице — о Духу Светом. — Девети члан символа вере: о Цркви Христовој. — Својства Цркве. Ко невидљиво и видљиво управља Црквом Христовом? — Десети члан символа вере: о тајнама уопште. Тајна Крштења — Миропомазања — Причешћа — Кајања — Свештенства — Брака и Јелеосвећења. Једанаести члан символа вере: о васкресењу мртвих. — Дванаести члан символа вере: о вечном животу.

II део.

Појам о хришћанској нади. — О молитви. — Молитва Господња и њени делови. — О Блаженствима. — О свима заповестима, блаженства напосе.

III део.

Појам о хришћанској љубави. — Спаситељеве заповести о љубави. — Десет заповести Божјих и њихова подела. — Прва заповест Божја. Друга, трећа, четврта, пета, шеста, седма, осма, девета и десета заповест Божја.

СРПСКО-ХРВАТСКИ ЈЕЗИК

III. разред.

(4 часа недељно)

Реченица. — Понављање просте и сложене реченице, с нарочитим обзиром на састављање сложене реченице (увек на штиву).

Врсте речи. Значење именица, заменица, придева, бројева и прилога; врсте глагола (при том ће се узети и грађење свих облика глаголских).

Употреба свих облика у реченици (увек на штиву).

Глаголи повратни, прелазни и непрелазни, свршени и трајни (непрекидни и учестани), творни, трпни и узајмични.

Свезе (везници); њихова деоба и значење.

Основи књижевности. Општи поглед на рад Методија и Ћирила, на стварне словенске службе Божје и писма, на словенску службу Божју у Срба и Хрвата, њено постајање у Хрвата; глаголица; постанак ћирилице, њено ширење, значење у нашем народу; Вукова реформа (у главним потезима); наша латиница у вези с Гајевом реформом (све укратко и без научнога коментара).

Чишанка. Као и у првом и у другом разреду. При препричавању садржине пазити све више и на ситније грешке обичнога и књижевнога говора. Рецитовање прозних и поетских саставака, декламовање родољубних песама и балада. При читању наших народних песама у општим цртама објаснити главне моменте јуначких народних песама.

Задачи. Описи природних појава и догађаја из живота; обрада историјских тема; географски описи; кратки описи излета; вежбање у задацима дијалогског облика, преобраћањем обичнога причања од два или више лица у дијалог. Задатке давати по завршеним већим одељцима, у првом тромесечју по четири, у остала по три. Домаћи већи задаци о одморима, у вези са излетима и другим знатнијим догађајима школским или општим, ћирилицом и латиницом.

Лекшира. Епске народне песме разних кола.

Из Уметничке литературе: историјске песме, баладе, романце, песничке приповетке. Наставити са читањем приповедака историјске садржине и узети мање романи из народног и друштвеног живота (Милићевић, Козарац, Веселиновић, Драженовић, Глишић, Турић, Јакшић, Томић); одабрани родољубни и мисаони лирски песници (Вој. Илић, Прерадовић, Змај, Харамбашић, Јакшић, Крањчевић, Радичевић, Алауповић); омладински листови и часописи (препоручени од Гл. Просв. Савета).

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

III разред.

(4 часа недељно)

Занимљиво лакше штиво, које бар једним делом уводи постепено у материјалну и духовну културу француског народа и указује на ње-

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.unilgovе додирне тачке с нашим народом. У вези са штивом питања и одговори на француском језику (усмено у школи, писмено код куће), превођење, диктати и учвршћивање изговора. Учење напамет лакших песама које се потпуно разумеју и правилно изговарају. Граматика, као и у другом разреду, на штиву и у вези са штивом; понављање познатих делова и увођење у нове. Све заменице; од правилних и помоћних глагола: Conditionnel present, Subjonctif present, Subjonctif imparfait, Futur anterieur, Infinitif passe, Participe present, Participe passe; употреба помоћних глагола; трпно стање; постепено упознавање обичнијих неправилних глагола, али само у временима и начинима који се јављају у штиву. Као и у другом разреду, не ићи напред док се пређени делови добро не учврсте, радити што више с целим разредом и уносити у наставу што више разноликости наизменичном употребом читања (превођења), разговора и писања.

ГЕОГРАФИЈА

(3 часа недељно)

I

Општи део Европе.

Географски и светски положај, облик и величина, хоризонтална и вертикална разграна, реке и језера, клима, фитогеографија, зоогеографија, зоогеографија и рудно благо Европе.

Становништво: број становника и густина насељености; подела по расама и религији, материјална и духовна култура, државна управа и политичка подела.

II

Посебни део.

I Шведска, Норвешка, Финска, Естонија, Летонија, Литванија, Данска, Исланд, Холандија, Белгија, Луксенбург, Шпанија, Португалија, Андора;

II Енглеска, Немачка, Швајцарска, Лихтенштајн, Француска, Монако, Русија, Пољска, Данска;

III Чехословачка, Румунија, Мађарска, Аустрија, Италија, Сан Марино, Турска;

IV Грчка, Арбанија и Бугарска.

За сваку државу изложити положај, обласну разграну (где има обале), величину, орографију, хидрографију, климу, привредни преглед (производња, саобраћај, трговина), становништво (густина насељености, расе, народности, религије, духовна култура, облик државне управе) и насеља (главни град, морска пристаништа, остало најбоље по речним сливовима).

Земље под 1) прећи укратко, али да ученици добију јасну слику о географским односима, привредним приликама, становништву и главним

насељима. — Земље под II) изложити детаљније, али ипак само оно што је најважније. Земље под III) као суседне описати опширније, а оне под IV) као балканске прећи најдетаљније.

Уз књигу додати и географску читанку, а за вежбање ученика употребити неме карте.

НАРОДНА ИСТОРИЈА

(3 часа недељно)

У в о д.

Наша оџаџбина: етнографске границе, величина и број становника, оро-хидрографија, клима, флора и фауна, главни саобраћајни правци, становништво (народност, наречја, телесне особине, вера, занимање, главни политички и културни центри).

Наше земље у преисторијско доба: преисторијски људи, њихова примитивна култура: оруђа, оружје, станишта, начин живота и главна налазишта њихових остатака.

Историјско доба: почетак, први историјски народи на нашем земљишту: Грци, Трачани, Илири и Келти. Утицај грчке културе, живот и уређење Трачана, Илира и Келта. Појава Римљана, њихова управа, култура и нова етнографска формација. Трагови и остаци од ових култура у доцнијој нашој духовној и материјалној култури, као и у називу географских објеката. Главне њихове насеобине, градови и путеви.

Словени: стара, заједничка домовина, расни тип, вера, начин живота, обичаји, друштвено уређење. Сеоба у вези с великом сеобом народа. Подела на Источне, Западне и Јужне Словене.

Јужни Словени: сеоба и долазак на Средње и Доње Подунавље, прелаз на Балканско Полуострво, борбе с Византијом, Авари. Стално настањивање и нова оџаџбина Срба, Хрвата и Словенаца. Долазак Бугара.

Најстарије доба.

Од досељења до половине XII в.

Прве државе: стари називи за главне наше области. Односи према старо-седеоцима, Византији и Аварима. Прва словенска држава: кнез Само. — Словенци и Баварци: Борут, Горазд, Хотимир и примање хришћанства. — Фрузи и стварање прве српско-хрватско-словенске државе: кнез посавски Људевит и последице фрушке победе. — Постанак прве српске државе у Загорју (Рашкој): Властимир, Мутимир, примање хришћанства, Петар Гојниковић, борбе о превласт над Рашком између Бугара и Византинаца, пропаст. Часлав покушава да створи јединство, распад његове државе. — Постанак [хрватске државе у Приморју]: кнез Трпимир, Домагој, Здеслав и оснивач хрватске државне независности — Бранимир, утврђивање хришћанства. — Српско-словенска држава у Маћедонији: Самуило, кнез Владимир и пропаст ове државе.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Две наше краљевине: а) у Хрватској краљ Томислав и Стеван Држислав, Петар Кресимир IV, нереди, Димитрије, Звонимир, унутрашње борбе и пропаст хрватске самосталности. Први Арпадовићи у Хрватској, борбе због Далмације, победа византијског цара Манојла; б) у Зети кнез Војислав, краљ Михајло и Бодин, унутрашњи раздори, византијска превласт над српским земљама.

Словенија после Људевитова устанка: немачки утицај. Прибиња и Коцељ. Долазак Мађара. Велика Карантанија и доцнија подела на марке. Словенци долазе у економску зависност немачких колониста.

Култура: племенско и државно уређење. Области и жупе. Владари, жупани, банови и сатници. Властела, кмети и робови. Државни сабори, жупске скупштине, суђење. Земља као својина племена и појединаца, кућа. Вера: православни, католици и богомили. Занимање.

Старо доба.

Од половине XII в. до краја XV в.

I Стварање и снажење српских држава.

Рашка као ново средиште српске државе: Немања, његов значај и рад на уједињењу, савез с Млечима, истребљење богомила, независност, пријатељство с Барбаросом и пораз на Морави, абдикација.

Рашка постојаје краљевина: Стеван Немања: борба о престо, латинско царство, борба са суседима. Краљевство и црквена самосталност. — Синови Стеванови: краљеви Радослав, Владислав и Урош.

Босанска бановина: Босна до Кулина. Кулин бан. Нинослав, пад под Угарску.

Хрватско племиство и угарски краљеви у XIII в.

II Превласт српског народа на Балканском Полуострву.

Српско краљевство: Краљ Драгутин: промена на престолу, кратка влада Драгутинова. — Краљ Милутин: прва три рата с Византијом, односи са суседима, сукоб с братом и сином. — Стеван Дечански: борба о престо, битка код Велбужда, губитак престола.

Српско царство: Душан: прва освајања на југу и југозападу. Проглас царства и патријаршије. Нова освајања. Пространство царевине. Законик. Савез с Млечима и смрт. — Цар Урош: слабљење царевине, главни одметници, марица погибија, смрт Урошева.

Босанско краљевство: Бан Степан Котроманић. Твртко I: односи према Угарској, буна властеле и брата му Вука. Пропаст краљевства. Освајање Хрватске и Далмације.

III Опадање и пропаст српских држава.

Пројаси јужних крајева: Турци заузимају Угљешине, Дејановићеве и Богданове земље. Јован Урош. Краљ Марко. — Кнез Лазар: прибирање државе, савез против Турака, косовска битка.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Српски деспоши и пројаси деспошовине : Стеван Високи као турски вазал, буна брата му Вука, независност, уређење државе. — Ђурађ Бранковић : зидање Смедерева и удаја кћери, губитак и враћање државе, битка код Варне и на Косову, пад Цариграда и смрт деспотова. — Деспот Лазар. — Пропаст деспотовине.

Слабљење и пројаси Босне : великашке борбе по Твртковој смрти. Краљ Дабиша, Јелена Груба, Стеван Остоја, Твртко II Твртковић (кратак преглед). Степан Вукчић Косача. Краљ Стеван Томаш. Краљ Стеван Томашевић и пропаст Босне.

Херцеговина : формирање и пропаст.

Зета : Зета за Балшића, Црнојевићи и пропаст.

Хрватска у XIV и XV в. : Хрватска за последњих Арпадовића. Сузбијање великашке превласти. Династичке борбе, устанци, ратови с Турцима, битка на Крбавском Пољу.

Словенци од XI—XV в.

Дубровник : постанак, напредак од XIII—XV в. Уређење.

Образованост : називи држава. Владари и ред наслеђа, титуле. Сабори. Државно уређење. Сталежи. Црква. Баштина и пронија. Војска. Правни обичаји и установе. Грађевинарство. Привредни живот. Новац. Финансије.

ФИЗИКА

(4 часа недељно)

А. Физичка механика.

1. — Општи појмови.

Општи појам о материји и телима. Величина тела. Опште особине материје. Природне промене: физичке и хемијске.

Тежина шела : Тежа. Тежина: апсолутна, релативна, специфична. *Начело о кретању*. Сила. Маса. Рад. Енергија.

2. — Механика чврстих тела.

Слагање сила. Силе са заједничком нападном тачком. Разлагање сила. Две паралелне силе. Тежиште. Равнотежа: стабилна, лабилна, индиферентна. — Тела на подлози (стабилност).

Најпростији облици кретања. Мерење времена. Једнако кретање. Истрајност (постојаност или инерција). — Променљиво кретање: убрзано кретање, слободно падање; успорено кретање, хитац у вис. Неправилно кретање. Облици путања при кретању.

Слагање кретања. Хоризонталан хитац. Кос хитац. Централно кретање. Клатно; примена клатна (часовници).

Просије машине. Озиб: теразије, кантар, децимална вага, весло; котур: непомични, помични; котураче: аритметичка, потенцијална; точак

на вртену: витао, чекрк. — Стрма равнина; клин; завртањ; бескрајни завртањ. Примена; златно правило у механици.

Молекуларне појаве код чврстих тела. Кохезионе појаве: тврдоћа, чврстина, еластичност. Адхезионе појаве: адхезија уопште: трење.

3. — Механика течних тела.

Равношежа течности. Површина и облик течности. Спољни притисак (Паскалово начело). Хидраулични притисак. — Унутрашњи притисци: на дно; на бокове: спојени судови са једном и са две течности; потисак; Архимедово начело; тело у течности (пливање). Ареометри.

Крећање течности. Водени ток. Реакционо кретање. Примена кретања течности (воденице).

Молекуларне појаве код течности. Кохезионе појаве: капљица, опна. Адхезионе појаве: капиларност; растварање; дифузија; осмоза.

4. — Механика гасовитих тела.

Опште особине гасовитих тела. Притисак ваздуха; барометар, анероид; примена барометра. — Гасови под притиском (напон); Маријотов закон; манометар.

Пришисак и напон. Вентили. Натеза: права и крива. Истицање у прекидима. — Шмркови (црпке) за течности: за сисање, за притисак, пожарни. — Аеростати. Херонова лопта. — Шмркови за ваздух: плућа; мехови; шмрк за црпљење ваздуха и гасова; шмрк за сабијање ваздуха и гасова.

Крећање ваздуха. Ветар; примена ветра (ветрењаче).

Молекуларне појаве код гасова. Кохезионе. Адхезионе: апсорпција; дифузија; осмоза.

Б. Физичке појаве.

5. — Наука о звуку.

Посланик звука. Појава звука уопште. — Врсте звукова.

Простирање звука. Простирање звука уопште. Брзина простирања звука. Јачина звука. Одбијање звука: појачање, јек, одјек.

Тонови. Изазивање тонова. Особине тонова; висина, јачина, боја (звонкост).

Музички инструменти. Инструменти са жицом. Инструменти са ваздухом: са писком, са оштрицом, са левком. Инструменти са опном (мембраном); фонограф.

6. — Наука о топлоти.

Топлотне појаве без промене агрегатног стања. Ширење тела на топлоти: чврстих, течних и гасовитих. Термометри. Неправилно ширење воде.

Топлотне појаве са променом агрегатног стања. Чврсто и течно стање: топљење и очвршћавање; тачка топљења; промена запремине

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

при топљењу и очвршћавању. Растварање. — Течно и гасовито стање: а) испаравање: ветрење, величина ветрења према површини и притиску, појаве ветрења; кључање: скривена топлота, тачка кључања, зависност тачке кључања од притиска и од напора. — б) згушњавање: дестилација, згушњавање у атмосфери: магла и облак; слана, иње, снег, град.

Просширање шойлоше. Преношење топлоте: добри и лоши спроводници; промаја, ветар. Зрачење топлоте.

Извори шойлоше. Физички, хемијски, механички, биолошки.

Примена шойлоше. Грејање: сагоревање, загревање паром, топлим ваздухом. Извођење кретања: парна машина; гасна машина (аутомобил; авијон; цепелин; подморнице).

7. — Наука о светлости.

Просширање свећлосћи. Светла и тамна тела. Провидна, прозачна и непрозачна тела. — Светлосни зраци: сенка и полусенка, дан и ноћ; помрачење Сунца и Месеца. — Јачина светлости. — Брзина светлости.

Одбијање свећлосћи. Појава одбијања светлости. Равна огледала (природа и положај ликова; огледала под углом; паралелна огледала; рапаве површине). — Сферна огледала: издубљена (одбијање зракова и добијање ликова; природа ликова; место предмета и ликова); испупчена: (добијање ликова; природа ликова; одређивање положаја ликова; упоређење ликова код издубљених и испупчених огледала). — Примена огледала: равних, издубљених, испупчених.

Преламање свећлосћи. Појава преламања. Преламање кроз плоче. Преламање кроз призме: пролазак светлог зрака кроз призму; правоугла призма; расипање светлог зрака, спектар, спектралне боје. — Преламања кроз оптичка сочива: испупчена (добијање ликова, природа ликова, одређивање положаја ликова према положајима предмета); издубљена (добијање ликова; природа ликова, одређивање положаја ликова према положајима предмета).

Опшччки инструменти. Инструменти за геометријске ликове; лупа, микроскоп; дурбин, телескоп; стереоскоп. Инструменти за физичке ликове: мрачна комора, фотографија; скиоптикон, биоскоп; око.

8. — Наука о магнетизму.

Основна ојажања. Природни и вештачки магнет. Магнетско поље. Магнетска тела.

Магнетске појаве. Закон полова. Магнетски утицај на гвожђе и челик.

Магнетске силе. Распоред магнетске силе. Магнетисање.

Земљин магнетизам. Деклинација. Инклинација. — Примена земљиног магнетизма; компас. — Утицај земљиног магнетизма.

9. — Наука о електрицитету.

1) Електрицитет на изолаторима (статички).

Основна ојажања. Основни огледи. Спроводници и изолатори.

WWW.UNILIB.RS

Одвајање електрицијитета. Утицај електричног тела. Неутрално тело. Одређивање електричног стања (електроскоп).

Распоред електрицијитета у сироводницима. Електрични напон уопште. Електрични напон на шилцима.

Електричне машине. Електрофор. Електрична машина. — Згушњавање електрицитета: лајденска боца.

Рад сћајичке струје: механички, топлотни, светлосни, магнетски, физиолошки.

Атмосферски електрицијетет. Непогода: муња, грмљавина, гром. — Сијавице. — Громовод.

2) Електрицитет на спроводницима (динамички).

Галвански елементи. Електрична струја. Галвански елементи: Ле-кланшев, Гренетов, Бунзенев бихроматни. Галванска батерија. — Мерење струје: Амперово правило; астатичне игле; галваноскоп, галванометар.

Рад струје у своје сироводнику. Топлотни и светлосни рад. Хемијски рад: електролиза, галванопластика.

Рад струје ван свога сироводника. Електромагнет; примена електромагнета (електрично звонце, телеграф). — Електрична индукција: индуковање струје и примена: телефон, микрофон. Рентгенови зраци; бежична телеграфија (радио); електромотор; динамомашине.

МАТЕМАТИКА

(4 часа недељно)

АЛГЕБРА

I — Употреба писмена. (Понављање свих досад познатих рачунских радњи с посебним бројевима на задацима с тим, да се посебни бројеви лагано смењују општим бројевима. — Алгебарски изрази. — Израчунавање вредности алгебарских израза).

II — Појам о релативним бројевима. На простим примерима показати количине са два смисла. — Бројна линија релативних бројева.

III — Сабирање релативних бројева.

IV — Одузимање релативних бројева.

V — Множење релативних бројева.

VI — Делјење релативних бројева.

Напомена. У све четири рачунске радње с релативним бројевима служити се и писменима.

ГЕОМЕТРИЈА

I — Једнакост површина. (Паралелограми једнаких површина. — Паралелограм и троугао).

II — Једнакост запремина. (Примена на призми. — Модели).

III — Израчунавање површине паралелограма и троуглова.

IV — Израчунавање (обима) површине призме и пирамиде.

V — Претварање слика.

УНИВЕРЗИТЕТСКА ВИБЛИОТЕКА

(Претварање многоугаоника у троугао. — Трапез и троугао. Површина непаралелограма).

VI — *Пиџагорина теорема.*

VII — *Круг.*

(Обим и површина круга и његови делови).

VIII — *Површина округлих тела.*

Напомене. — I — Сваком подесном приликом наглашавати функционалне везе.

II — У првој тромесечју 3 часа алгебре, а 1 час геометрије у другој тромесечју 2 часа алгебре, 2 часа геометрије; у трећем тромесечју 1 час алгебре, а 3 часа геометрије.

ЦРТАЊЕ

(2 часа недељно)

1) *Слободно сиварање:* а) — Представљање у вези са цртањем по предметима. Илустровање мањих стихова, песама и приповетки. Облици: плодови и домаћи предмети. Примери: лукац, кромпир, јабука, крушка; ашов, секира, тигањ и др.

б) — *Слободно вежбање за развијање сиваралачке маште.* (Цртање из главе, без икаквог упутства од стране наставника).

в) — *Вежбање за развијање укуса.* (Украшавање свеске, корица и т. д. простим линеалним мотивима — од линија и тачака).

г) *Вежбање у орнаменталном цртању.* (Прости праволинејни и криволинејни орнаменти, лакши народни мотиви).

2) *Усавршавање техничке способности.* а) — *Цртање у сликарској манири,* угљеном и пастелама. (Израда простих и лаких ствари, не линијама већ у импресионистичком смислу, директно бојама или угљеном, по простим природним предметима или посуђу, који показују јасне, дејствујуће пластичне облике, а такође и добро сложене, јасне, просто обојене партије). Примери: кромпир, лукац, јабука, крушка; шешир, неглеђосано земљано посуђе и др.

б) — *Вежбање у егзактном цртању.* Примери: као и горе, — писаљком, пером и писаљкама у боји. Вежбање у бојадисању, по великим цветовима простих облика (лала, булка и др.) — Бојадисање јесењег лишћа, пера (паунова, петлова) и лептирова.

3) *Цртање по предметима:* а) Основи перспективе. Цртање по великим, простим телесним предметима, на којима се перспективне појаве јасно и инструктивно опажају. Прво у линијама, затим са једноставним означавањем сенке. (Модел велики, — општи, за цео разред). Примери: сандук — затворен и отворен, сто, сито, кофа, казан, чинија и др.

б) — *Цртање предмета у пресеку* — уздужном и попречном, са изгледом одозго.

в) — *Цртање и сликање по лишћу,* простијих облика; цвећу и плодовима.

WWW.UNILIB.RS г) — Скицирање по испуњеним и живим животињама (меком писаљком или угљеном).

4) *Цртање по сећању.* (У вези са цртањем по предметима; представљање предмета и мотива увек пре и после студије по природи). Животиње и човечје фигуре (силуете и фигуре од простих линија у вези са вежбањем у илустровању).

Све, што је једноставније, достигну схватању и моћи ученика тих година.

ГИМНАСТИКА

(2 часа недељно)

1. *Вежбе без сѝрава:* стројеве вежбе — разно ходање — трчећи корак — трчање — просте вежбе — различности — сликовито наступање.

2. *Вежбе са сѝравама:* кратким палицама — дугим моткама — лаким ђулићима — буздованима — заставицама — луковима — обручима — венчићима — тракама и другим zgodним справама.

Вежбе вијачом: кратком, дугачком.

Бацање: лопте пуњене плутом и лаког камена.

3. *Вежбе на сѝравама:* на љуљашци, на коловрту — на круговима — на вратилу — на разбоју — на коњу — на столу — на јарцу — на сталкама — на лествицама — на гредама — на справама за пузање (мотке, уже).

Скок: у даљину — у висину. Припремне вежбе за скок. Правилно скакање из места: основни став за скок, летење, доскок. Из залета: вежбање залета, одбацивања, летења и доскока.

4. *Укујне вежбе:*

а) Игре: народне — кола — гимнастичке без справа и са справама.

б) Скупине: просте, мешовите, са справама, на справама — равне — у кругу.

5. *Убојничке вежбе:*

а) Надвлачење; рукама — ужетом — мотком.

б) Отпори: рукама — ногама — телом.

б. *Вежбе за леђо:* пливање — скокови у воду — игре у плиткој води.

7. *Вежбе за зиму:* скакање — клизање.

8. *Ушакмице:* у играма, у надвлачењу, у преношењу разних предмета, у трчању, у скакању, у простим вежбама и у другим zgodним гранама.

Напомена. Ближа обавештења за телесну наставу налазе се у III „Средњешколском Зборнику“, и то: општа упутства на страни 257. до 258.; зимски распоред на страни 268. до 270.; упутства о извођењу наставе, о женској телесној настави и о јавним вежбама на страни 287. до 292. — у IV „Средњешколском Зборнику“ на страни 81. до 82.

Ови Наставни Програми имају се безусловно увести у трећи разред свију средњих школа у нашој Краљевини за које важе Наставни Програми прописани мојом одлуком С.Н.Бр. 28688 од 25. новембра 1924. год. За школе у Словенији важи пропис II става одлуке С.Н.Бр. 28689 од прошле године.

Министар Просвете,
Прибићевић, с. р.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ЛИЧНЕ ВЕСТИ¹⁾

ОПШТЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПОСТАВЉЕЊА

Указ

У писарни Универзитета у Загребу, постављен је за официјала, чиновника I. групе III кат., Јосип Чубелић, досадашњи официјал Просветног Одељења Сремске Области у Вуковару, чиновник исте групе и категорије (Бр. 9880/I од 19.-I-1926. године).

Одлука

У Универзитетској Библиотеци у Београду, постављен је за писара, чиновника 9. групе I кат. 1. степ. осн. плате, Драгољуб Р. Вучинић, суплент гимназије у оставци (Бр. 1184/I од 4.-I-1926. год.).

ПРОСВЕТНА ОДЕЉЕЊА ВЕЛИКИХ ЖУПАНА

ПОСТАВЉЕЊА

Укази

У Просветном Одељењу Вел. Жупана Осечке Области у Осеку, постављен је за обласног школског надзорника, чин. 5. групе I кат., Адам Пакаци, жупан. школ. надзорник у пензији (Бр. 1570/III од 1.-I-1926. године).

У Просветном Одељењу Вел. Жупана Сремске Области у Вуковару, постављен је за обласног школског надзорника, чин. 5. групе I кат., Јосип Шипуш, жупан. школ. надзорник у пензији (Бр. 1570/III од 1.-I-1926. године).

УНАПРЕЂЕЊЕ

Указ

Петар М. Пањковић, архивар Просветног Одељења Вел. Жупана Сремске Области, чин. 2. групе III кат., унапређен је за архивара истог Просветног Одељења, чин. 1. групе III категорије (Бр. 9879/I од 19.-I-1926. године).

ВИША НАСТАВА

ПОСТАВЉЕЊА

Одлуке

Правни Факултет Универзитета у Београду:

Милан Жујовић, за доцента (Бр. 3928 од 13.-I-1926. год.).

Технички Факултет Универзитета у Београду:

за асистенте: Богдан Несторовић (Бр. 3926 од 13.-I-1926. год.); Миодраг Маринковић, Д-р Иван Пајић, Никола Обрадовић и Димитрије Савић (Бр. 1354 од 4.-I-1926. године).

Филозофски Факултет Универзитета у Загребу:

за асистенте: Стеван Илић и Степан Хорватић, (Бр. 1353 од 4.-I-1926. год.).

Медицински Факултет Универзитета у Загребу:

Едуард Тафра, за препаратора (Бр. 3927 од 13.-I-1926. год.).

Виша Педагошка Школа у Загребу:

Марија Поточњак, за секретара (Бр. 2062 од 26.-I-1926. год.).

¹⁾ У бројевима 1.—7. заведен је лични материјал, који је Уредништво примило од 1. јануара до 26. маја ове године.

ПЕНЗИОНИСАЊА

Указ

Филозофски Факултет Универзитета у Загребу:

јавни редовни професори: Фердо Кох, Д-р Милан Прелог, Д-р Артур Шнајдер и Д-р Бранко Водник, чиновници 2. групе I категорије;

јавни редовни професори: Д-р Петар Булат, Д-р Владимир Дворниковић, Д-р Марије Кисељак и Д-р Грга Новак, чиновници 3. групе I категорије;

јавни изванредни професор: Д-р Војислав Радовановић, чиновник 4. групе I категорије. (Бр. 4595/I од 14.-I-1926. год.).

СРЕДЊА НАСТАВА

ПОСТАВЉЕЊА

Одлуке

У гимназији у Беловару, за привр. предм. учитељицу, с правима чин. 5. групе II кат. 1. ст. осн. плате, Ида Иванчевић, апсолв. студент филозофије (С.Н.Бр. 29747/25 од 25.-I-1926. год.);

у гимназији у Бевђелији, за контр. привр. предм. учитеља, са годишњом платом од 16.200 динара, Јурај Мељаницки, апсолв. студент Пољопривр. Факултета (С.Н. Бр. 33601/25 од 25.-I.-1926. год.);

у женској гимназији у Скопљу, за школ. лекара, са годишњим хонораром од 2.500 динара, Д-р Радмила Смиљанићка, лекар (Бр. 5305 од 25.-I-1926. год.);

у гимназији у Стоцу, за дневничара, с месечно м наградом од 1200 Дин., Војислав Шимо Блажевић, свештеник (С.Н.Бр. 14600 од 13.-I-1926. год.);

у гимназији у Смедереву, за дневничара, са месечном наградом од 1.200 Дин., Душан Шамбек, хонор. настав. од часа исте школе (С.Н.Бр. 15715/25 од 25.-I-1926. год.);

у гимназији у Бару, за хонорарног наставника од часа, дон Марко Антић (Бр. 1773/II од 21.-I.-1926. год.).

Исправка одлуке

Одлука С.Н.Бр. 8125 од 23. априла 1924. год., којом се Драгиња Николићева поставља за привр. предм. учитељицу гимназије у Велесу, с правима чиновника 5. групе II категорије 1. степена, исправља се у толико, што јој се редовне припадности неће повећати са 10⁰%, како стоји у поменутој одлуци (С.Н.Бр. 31412/25. и С.Н.Бр. 31417 од 21.-XII-1925. год.).

ПРЕМЕШТАЈИ

По пошреби

Одлуке

У I велику гимназију у Загребу, за професора, Марко Колачевић, професор. гимназије у Вировитици, чин. 8. групе I категорије (Бр. 3576/II од 2.-I-1926. год.);

у трговачку академију у Сушаку, за привр. предм. учитеља, Иван Ћосић, привр. предм. учитељ тргов. академије у Осеку, чин. 5. групе II категорије (Бр. 3337/II од 11.-I-1926. год.);

у трговачку академију у Осеку, за привр. предм. учитеља, Иван Сучић, привр. предм. учит. трговачке академије у Земуну, чиновник 5. групе II категорије (Бр. 3338/II од 11.-I-1926. године);

у женску гимназију у Земуну, за суплента, Катарина Јуришићка, суплент тргов. академије у Панчеву, чин. 9. групе I категорије (Бр. 4783/II од 12.-I-1926. године);

у гимназију у Винковцима, за професора, Станислав Геренчевић, професор гимназије у Дарувару, чин. 8. групе I категорије (Бр. 4784/II од 13. I-1926. год.);

у гимназију у Сремској Митровици, за привр. предм. учитељицу, Ленка Стојановићева, привр. предм. учитељица гимназије у Беловару, чин. 5. групе II категорије (С.Н.Бр. 31878/25 од 13.-I-1926. године);

у гимназију у Сињу, за привр. предм. учитеља, Светозар Милетић, привремени предм. учит. гимназије у Книну, чин. 5. групе II категорије (Бр. 3297/II од 18.-I-1926. год.);

у III. реалну гимназију у Загребу, за професора, Д-р Милко Поповић, професор трговачке академије у Загребу, чин. 8. групе I категорије (Бр. 8318/II од 18.-I-1926. год.);

у гимназију у Илоку, за суплента, Иван Ловричек, суплент гимназије у Петрињи, чин. 9. групе I категорије (Бр. 6550/II од 20.-I-1926. год.);

у реалну гимназију у Беловару, за суплента, Лука Фиала, суплент на раду код Вел. Жулана у Осеку, чин. 9. групе I категор. (Бр. 5691/II од 20.-I-1926. год.);

у гимназију у Винковцима, за привр. учитеља вештина, Винко Пајалић, привр. учитељ вештина гимназије у Срем. Карловцима, чин. 5. групе II категорије (Бр 6734/II од 21.-I-1926. год.);

у женску реалну гимназију у Осеку, за привременог предм. учитеља, Иван Медвед, привр. предм. учитељ реалне гимназије у Вуковару, чиновник 5. групе II категорије (Бр. 6610/II од 21.-I-1926. год.);

у гимназију у Срем. Карловцима, за контр. привр. учитеља вештина, Никола Волков, контр. привр. учитељ вештина гимназије у Винковцима, са годишњом платом од 19.800 динара (Бр. 6611/II од 21.-I-1926. год.);

у гимназију у Призрену, за привр. предм. учитеља, Цветко Зечевић, привремени предм. учитељ учитељске школе у Данилову Граду, чин. 5. групе II категорије (Бр. 6609/II од 21.-I-1926. год.);

у гимназију у Бару, за контр. предметног учитеља, Сергије Купић, контрактурални предметни учитељ гимназије у Подгорици, са годишњом платом од 16.200 Дин. (Бр. 7618/II од 22.-I-1926. год.);

у гимназију у Плевљу, за суплента, Даница Глишовићева, суплент гимназије у Ресну, чиновник 9. групе I категорије (Бр. 7915/II од 25.-I-1926. год.);

у гимназију у Плевљу, за контрактуралног суплента, Иван Феофилактон, контрактурални суплент гимназије у Ресну, са годишњом платом од 18.000 Дин. (Бр. 7916/II од 25.-I-1926. год.).

По молби

Одлуке

у трговачку академију у Земуну, за привременог предм. учитеља, Симеон Гаћеша, привр. предм. учитељ гимназије у Грачацу, чин. 5. групе II категор. (Бр. 3336/II од 11.-I-1926. год.);

у реалну гимназију у Петрињи, за професора, Вјекослав Задровић, професор гимназије у Глини, чиновник 7. групе I категорије (С. Н. Бр. 21822/25 од 18. I-1926. год.);

у реалну гимназију у Дарувару, за суплента, Иво Болчић, асистент Геолошког Завода у Загребу, чиновник 9. групе I категорије (Бр. 5686/II од 18.-I-1926. год.);

у I женску гимназију у Београду, за суплента, Ружица Н. Илићева, суплент женске гимназије у Земуну, чин. 9. групе I категорије (Бр. 6021/II од 28.-I-1926. год.).

ПРЕВЕДЕНИ У СТАЛНУ СЛУЖБУ

Људевит Цимперман, суплент гимназије у Аранђеловцу, чиновник 9. групе I категорије (С.Н.Бр. 31775/25 од 4.-I-1926. год.);

Живојин Рендић, служитељ гимназије у Панчеву, у 2. групи служитељске категорије 1. ст. (С.Н.Бр. 32410/25. од 1.-I-1926. год.).

ПЕНЗИОНИСАЊЕ

По молби

Одлука

Сима Петковић, професор поморске академије у Котору, чиновник 3. групе II категорије (С.Н.Бр. 33156/25 од 16.-I-1926. год.).

УВАЖЕНЕ ОСТАВКЕ

Владимиру А. Шестерикову, супленту гимназије под уговором у Шапцу (С.Н. Бр. 33304/25 од 12.-I-1926. год.);

Ивану Јелићу, привременом предм. учитељу гимназије у Параћину (Бр. 4824/II од 21.-I-1926. год.);

Милошу Студнички, контр. супленту гимназије у Бачком Петровцу (Бр. 5045/II од 22.-I-1926. год.);

Даница Поповићевој, привременој предметној учитељици гимназије у Бачком Петровцу (Бр. 5310/II од 22.-I-1926. год.).

РАЗРЕШЕЊЕ

Мирослава Петровићева, привр. учитељ. вештина гимназије у Ужицу (Бр. 4785/II од 16.-I-1926. год.).

ОСНОВНА НАСТАВА

УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ

ПОСТАВЉЕЊЕ

Одлука

Д-р Властимир Богосављевић, средски лекар, постављен је за школског лекара у учитељској школи у Херцег-Новом, са годишњим хонораром од 2500 динара (Бр. 296/III од 18.-I-1926. год.).

ПРЕМЕШТАЈИ

По потреби

Указ

Иво Бонифације Ловричевић, професор реалке у Сплиту, чин. 5 гр. I категорије, премештен је за професора учитељске школе у Дубровнику, са истим припадностима (Бр. 6416/III од 19.-I-1926. год.).

По молби

Одлука

Милан Јанковић, привр. предм. учитељ гимназије у Гацку, чиновник 5. групе II кат., премештен је за привременог предметног учитеља учитељске школе у Бањој Луци, са истим правима (Бр. 65692 од 22.-I-1926. год.).

Одлука ван снаге

Одлука О.Н.Бр. 60.810 од 2.-X-1925. год., којом је Владимир Јаконић, привремени предметни учитељ реалке у Лесковцу, премештен у учитељску школу у Берањима (О.Н.Бр. 71.808/25 од 28.-I-1926. год.).

УВАЖЕНЕ ОСТАВКЕ

Лепосави Пешићевој, привременој предм. учитељици учитељске школе у Новом Саду (Бр. 4147/III од 20.-I-1926. год.);

Миодрагу М. Пешићу, предметном учитељу учитељске школе у Алексинцу (Бр. 4048/III од 22.-I-1926. год.).

ГРАЂАНСКЕ ШКОЛЕ

ПОСТАВЉЕЊА

Укази

Вјекослав Павловић, равнатељ више пучке школе реалног смера у пензији, за равнатеља грађ. школе у Пакрацу области осечке, с правима чиновника 1. групе II категорије (Бр. 1570/III од 1-1-1926. год.);

Мојо Роксандић, учитељ грађ. школе у пензији, за учитеља грађ. школе трговачког смера у Бос. Дубици, с правима чиновника 1. групе II категорије (Бр. 9322/III од 26-1-1926. год.).

Одлуке

Богумила Јањанин, учитељица осн. школа у држ. грађ. школи у Делницама, за учитељицу држ. грађанске школе у Делницама среза делничког, чиновника 4. групе II категорије 2. степена (О.Н.Бр. 55.264 од 17-1-1926. год.);

Петар Баковић, хоровађа у Сомбору, за хонорарног наставника певања у женској грађ. школи у Сомбору (Бр. 1189/III од 26-1-1926. год.).

ПРЕМЕШТАЈИ

По потреби

Укази

Јосип Томичић, равнатељ грађ. школе у Шиду среза шидског, чиновник 1. групе II категорије, на грађанску школу у Загребу, за вршење дужности наставника (Бр. 1573/III од 1-1-1926. год.);

Зора Сертић, учитељица грађ. школе у Нашицама области осечке, чиновник 2. групе II категорије, на грађанску школу у Клањцу области загребачке (Бр. 1573/III од 1-1-1926. год.).

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

СРЕСКИ ШКОЛСКИ НАДЗОРНИЦИ

ПОСТАВЉЕЊА

Укази

Ђуро Карашић, чиновник 1. групе II категорије, из Нових Плавница (град Беловар), за град и срез Беловар (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);

Драгутин Паулин, чиновник 1. групе II категорије, из Вировитице области осечке, за срез и град Вировитицу области осечке (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);

Драгутин Матић, чиновник 1. групе II категорије, из Пожешких Михаљеваца среза пожешког, области осечке, за срез и град Пожегу области осечке (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);

Ловро Доленц, чиновник 1. групе II категорије, из Хлебина среза копривничког, за срез и град Копривницу (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);

Фрањо Медарић, равн. учитељ у пензији, за срез и град Сисак области загребачке, с правима чиновника 1. групе II категорије (Бр. 1570/III од 1-1-1926. год.).

Одлука

Рудолф Жличар, бивши учитељ основних школа, за среског школског надзорника, чиновника 4. групе II категорије, придељен Просветном Одељењу Области Загребачке (Бр. 78575/25. од 27-1-1926. год.).

РАВН. УЧИТЕЉИ И УПРАВИТЕЉИ

ПОСТАВЉЕЊА

Укази

Миховил Телишман, у Сиску (Качијева улица) (Бр. 1570/III од 1-1-1926. год.);
Антун Блашковић, у Петеранцу среза копривничког (Бр. 1571/III од 1-1-1926. г.);

Матија Буковић, у Беловару (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);
 Милка Банековић, у Беловару (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);
 Иван Церовски, у Вировитици (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);
 Никола Палацић, у Сарајеву (Бр. 5525/III од 26-1-1926. год.).

Одлука

Фрањо Краут, у Иванкову среза винковачког (О.Н.Бр. 77.522/25. од 11-1-1926. г.).

НАСТАВНИЦИ ОСНОВНИХ ШКОЛА

ПОСТАВЉЕЊА

Укази

У 2. групу II категорије:

Томислав Пурета, у Вировитици (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.);
 Лука Ротквић, у Беловару (Бр. 1571/III од 1-1-1926. год.).

Одлуке

У 5. групу II категорије:

Фрањка Дошен, у Лукову Оточком среза сењског, обл. приморско-крајишке (О.Н.Бр. 74494/25. од 20-1-1926. год.);

Јосип Лончар, у Глини среза глињског, за привременог римокат. вероучитеља (О.Н.Бр. 77.609/25. од 20-1-1926. год.);

Даница Злојић, у Товарнику среза шидског (О.Н.Бр. 52.270/25. од 22.-1-1926. г.);

Марија Барић — Неферановић, у Бачинцима среза шидског (О.Н.Бр. 63791/25. од 30.-1-1926. год.);

Михаило П. Пипер, у Дренови среза милешевског (О.Н.Бр. 82.548 од 11.-1-1926. г.);

Даница Д. Бујовић, у Брезојевци среза андријевичког (О.Н.Бр. 32.983 од 18.-1-1926. год.);

Анте Томовић, у Кожљу среза скопског (О.Н.Бр. 83.810 од 2.-1-1926. год.);

Иван Голоба, у Бездану среза сомборског (О.Н.Бр. 81.067 од 13.-1-1926. год.);

Јаков Клаји, у Буљесу среза паланачког (О.Н.Бр. 81.022 од 13-1-1926. год.);

Миодраг Д. Мијалковић, у Жељуши среза царибродског (О.Н.Бр. 84.474 од 15.-1-1926. год.);

Бранислав Т. Васиљевић, у Рожанцима среза космајског (Бр. 2928/III од 16.-1-1926. г.);

Геза А. Шталтер, у Бођану среза ојачког (Бр. 1834/III од 13.-1-1926. год.);

Александар Милунов, у Војводинцима среза вршачког (Бр. 1504/III од 13.-1-1926. г.);

Стеван С. Поповић, у Миратовцу среза прешевског (Бр. 80.199 од 4-1-1926. г.);

Јелка Бего, у Кусатку среза јасеничког (О.Н.Бр. 81.634 од 15-1-1926. год.);

Јован В. Крсмановић, у Рашанцу среза млавског (Бр. 1248 од 15.-1-1926. год.);

Захарије В. Поповић, у Великој Врбници среза жупског (О.Н.Бр. 82.812 од 5.-1-1926. год.);

Јован А. Јовановић, у Локвици среза поречког (Бр. 4.900/III од 23.-1-1926. год.);

Љубиша Смиљковић, у Демировцима среза гњиланског (О.Н.Бр. 80.761 од 4.-1-1926. год.);

У 4. групу III категорије:

Христина Брезенковић, за забавиљу, у Бачкој Паланци среза паланачког (Бр. 491 од 12.-1-1926. год.);

Исмаил Јусуф, за привр. учитеља, у Битољу (О.Н.Бр. 63.621 од 10.-1-1926. год.);

Љубинка М. Костадиновићева, за привр. учитељицу, у Јабланици среза бољевачког (О.Н.Бр. 53.014 од 15.-1-1926. год.).

За учитељске дневничаре у 2. групи:

Вера Чалејева, у Београду (О.Н.Бр. 82.843 од 4.-1-1926. год.);

Сергије И. Мухин, у Барову среза кавадарског (О.Н.Бр. 80.779 од 4.-1-1926. г.);

Никола И. Зубовски, у Нересници среза звишког (О.Н.Бр. 47.937 од 4.-1-1926. г.);

УНИВЕРЗИТЕТСКА ВИБЛИОТЕКА

- Борис Јармољчук, у Корбову среза кључког (О.Н.Бр. 73.345 од 11. I-1926. г.);
 Василије А. Гуренко, у Рашанцу среза млавског (О.Н.Бр. 62.806 од 4.-I-1926. г.).
 За дневничаре вероучитеље:
 Али Шех Исмаил, у Караслару среза велешког (О.Н.Бр. 67.491 од 10.-I-1926. г.);
 Шериф Сали, у Велесу среза велешког (О.Н.Бр. 66.667 од 10.-I-1926. год.);
 Азис Адемовић, у Бандулићу среза грачаничког (О.Н.Бр. 80.090 од 2.-I-1926. г.);
 Исмаил Сулејмановић, у Добротину среза грачаничког (Бр. 3.039 од 16.-I-1926. г.).
 За хонорарне наставнике:
 Сергије Стајић, Хајим Алојз и Берта Јакшић, у продужној школи у Глогоњу
 среза панчевског (О.Н.Бр. 83.604 од 12.-I-1926. год.);
 Мула Ј. Куртеш—Дејовић, у Истоку среза метохијског (Бр. 6.131 од 15.-I-1926. г.).
 За контрактуалну учитељицу:
 Габријела Неснер, у Ласлову среза осечког (О.Н.Бр. 46.247/25. од 12.-I-1926. г.).

ПРЕМЕШТАЈИ

По потреби.

У к а з и.

- Алојзије Пупељ, чиновник 2. групе II кат., из Јулијске Бенечије у Слатку Гору
 (Бр. 3063/III од 1.-I-1926. год.);
 Буро Јузбашић, чин. 2. групе II кат., из Лугавчине среза смедеревског у
 Слав. Шамац среза жупањског (Бр. 1573/III год. 1.-I-1926. год.);
 Иван Блажевић, чин. 2. групе II кат., из Слав. Пожеге у Стражеман среза по-
 жешког (Бр. 1573/III од 1.-I-1926. год.);
 Анка Сајго рођ. Пранке, чин. 2. групе II кат., из Плетернице среза пожешког
 у Брод на Сави (Бр. 1573/III од 1.-I-1926. год.);
 Стефанија Долен рођ. Хислих, чиновник 1. групе II категорије, из Хлебина
 среза копривничког у Копривницу (Бр. 1573/III од 1.-I-1926. год.);
 Иво Де-Пола, чиновник 2. групе II кат., из Новог Вуковара у Чаковце среза
 вуковарског (Бр. 1573/III од 1.-I-1926. год.).

О д л у к е.

- Властимир Поповић, чиновник 4. групе III кат., из Костура среза нишког у
 Церово среза истог (Бр. 6126/III од 5.-I-1926. год.);
 Душан Миловановић, чиновник 5. групе II кат., из Гостиражња среза прилепског
 у Стровију среза истог (Бр. 6127/III од 1.-I-1926. год.);
 Милош Благојевић, чиновник 5. групе II кат., из Кнежевих Винограда среза
 дарђанског у Лаудоновац среза вршачког (Бр. 1583/III од 13.-I-1926. год.);
 Иван Пфлуг, чин. 5. групе II кат., из Бач. Паланке среза паланачког у Стару
 Паланку среза истог (Бр. 82040 од 1.-I-1926. год.);
 Трајко И. Премцовић, чиновник 4. групе II кат., из Војнице среза велешког у
 Велес среза истог (Бр. 5554 од 25.-I-1926. год.);
 Вукашин Миловановић, чиновник 3. групе II кат., из Балинца среза заглав у
 Моклиште среза белопаланачког (Бр. 6119 од 15.-I-1926. год.);
 Александар Добиша, чиновник 5. групе II кат., из Биловца среза подунавског
 у Смољинац среза пожаревачког (Бр. 6129 од 11.-I-1926. год.);
 Надежда Миљковићева, чиновник 5. групе II кат., из В. Јасикова среза крајин-
 ског у Лојаницу среза посаватманавског (Бр. 8422 од 1.-I-1926. год.);
 Олги Сумајсторчић, из Грабоштана, обустављен је премештај у Раковицу
 области прим.-крајишке, који је уследио одлуком од 10.-XI-1925. год. О.Н.Бр. 72504,
 те остаје и надаље у Грабоштанима (О.Н.Бр. 72504/25 од 20.-I-1926. год.).

По молби.

Укази.

Беџир Татлић, чиновник I групе II кат., из Гате Млице у Бихаћ (Бр. 5527/III од 26.-I-1926. год.);

Винко Сандри, чиновник I. групе II кат., из Дервенте у Ново Село (Бр. 9321/III од 26.-I-1926. год.);

Мато Петковић, чиновник I. групе II кат., из Домановца у Брчко (Бр. 9321/III од 26.-I-1926 год.);

Блаж Јурас, чиновник 2. групе II кат., из Водица у Шибеник-Варош среза шибеничког (Бр. 3067/III од 11.-I-1926. год.);

Светомир Живановић, чиновник 2. групе II кат., из Зајечара у Књажевац (О.Н.Бр. 84739 од 15.-I-1926. год.).

Одлуке.

Иван Грегл, чиновник 5. групе II категорије, из Подрав. Сесвета среза ђурђевачког у Дињевац среза истог (Бр. 75902/25 од 20.-I-1926. год.);

Винко Залар, чиновник 5. групе II кат., из Дињевац среза ђурђев. у Подравске Сесвете среза истог (Бр. 75902/25 од 20.-I-1926. год.);

Милица Лалошевић, чиновник 3. групе II кат., из Стапара среза апатинског у Белегиш среза старопазовског (Бр. 83062/25 од 20.-I-1926. год.);

Фрањо Краут и Аница Краут, из Богдановаца среза вуковарског у Иванково среза винковачког (О.Н.Бр. 77522/25 од 11.-I-1926. год.);

Никола Нађ, из Бачинаца среза шидског у Богдановце среза вуковарског (О.Н.Бр. 84401/25 од 11.-I-1926. год.);

Наталија Живковић рођ. Ђампарин, чиновник 5. групе II кат., из Долова у Паланку среза белоцркванског (Бр. 84386 од 13.-I-1926. год.);

Милица Његовановић, чиновник 5. групе II кат., из Паланке у Долово среза панчевског (Бр. 84386 од 13.-I-1926. год.);

Даница Жунић, чиновник 5. групе II кат., из Маловишта среза битолског у Битољ среза истог (Бр. 2588 од 15.-I-1926. год.);

Даница Миљковић, чиновник 4. групе III кат., из Јаковца среза тимочког у Белу Реку среза мачванског (Бр. 3037 од 18.-I-1926. год.);

Драга Милосављевићева, чиновник 4. групе III кат., из Новог Села среза пчињског у Св. Николу среза овчеполског (Бр. 2059 од 15.-I-1926. год.);

Станислава Милосављевићева, чиновник 5. групе II кат., из Белишева среза пољаничког у Св. Николу среза овчеполског (Бр. 2060 од 15.-I-1926. год.);

Марија Ковандићева, чиновник 5. групе II кат., из Дрлупе среза космајског у Кулић среза подунавског (Бр. 3033 од 18.-I-1926. год.);

Милутин Жугић, чиновник 5. групе II кат., из Живојине среза мориховског у Дихово среза битолског (Бр. 2587 од 15.-I-1926. год.);

Михаил Недић, чиновник 5. групе II кат., из Бистрице среза велешког у Подлес среза битолског (Бр. 2586 од 15.-I-1926. год.);

Зорка Ђорђевић, чиновник 5. групе II кат., из Големог среза пчињског у Градњу среза истог (Бр. 1168 од 12.-I-1926. год.);

Добрица Ђокић, чиновник 4. групе II кат., из Враћевшнице среза таковског у Брусницу среза истог (Бр. 3040 од 16.-I-1926. год.);

Симона Ђурчићева, чиновник 4. групе III кат., из Бруснице среза таковског у Враћевшницу среза истог (Бр. 3040 од 16.-I-1926. год.);

Љубомир Ђулафић, чиновник 5. групе II кат., из Јеловника среза доњополошког у Делажоду среза струмичког (Бр. 1236 од 4.-I-1926. год.);

Анте Шимић, чиновник 5. групе II кат., из Бачког Новог Села среза паланачког у Доњу Трешњицу среза рађевског (Бр. 492 од 11.-I-1926. год.);

Софија Поточњак, чиновник 3. групе II кат., из Циглене среза беловарског у Скопље (Бр. 71969 од 11.-I-1926. год.).

ПРЕВЕДЕНИ ИЗ ПРИВРЕМЕНЕ У СТАЛНУ СЛУЖБУ

- Вјекослав Воларић, у Сушаку (О.Н.Бр. 59473/25. од 13.-I.-1926. год.);
 Нада Криштоф, у Ломници (О.Н.Бр. 78715/25. од јануара 1926. год.);
 Аница Мартинец, у Бишкупцу (О.Н.Бр. 76794/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Маргарета Стошић, у Подвежици (О.Н.Бр. 76.676/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Ђуро Била, учитељ и слушај Више Педагошке Школе у Загребу (О.Н.Бр. 75382 од 2.-I.-1926. год.);
 Ђуро Матоковић, у Подрав. Мославини (О.Н.Бр. 76736 од 20.-I.-1926. год.);
 Клара Качечник, у Св. Ивану Зелини (О.Н.Бр. 77.477 од јануара 1926. год.);
 Олга Богдановић, у Сиску (О.Н.Бр. 80237/25 од јануара 1926. год.);
 Маргарета Генер, у Брибиру (О.Н.Бр. 80012/25 од јануара 1926. год.);
 Даринка Његован, у Бачуги (О.Н.Бр. 80010/25 од 9.-I.-1926. год.);
 Драгица Колмар, у Горњој Стубици (О.Н.Бр. 81274/25. од јануара 1926. год.);
 Јованка Михајловић рођ. Пушић, у Земуну области сремске (О.Н.Бр. 84149/25. од 16.-I.-1926. год.);
 Ева Шимуновић, у Трнави (О.Н.Бр. 83953/25. од 16.-I.-1926. год.);
 Иван Грегл, у Подрав. Сесветама (О.Н.Бр. 83958/25. од јануара 1926 год.);
 Марија Турк, у Кутини (О.Н.Бр. 83364/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Марија Дечак, у Дрњу (О.Н.Бр. 83957/25. од јануара 1926. год.);
 Марија Микац, у Имбриовцу (О.Н.Бр. 82568/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Андрија Томић, у Голубинцима (О.Н.Бр. 81754/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Милена Мушкиња, у Добановцима (О.Н.Бр. 81754/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Хедвига Пејаковић рођ. Лисац, у Ст. Микановцима (О.Н.Бр. 81754/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Наполеон Венцл, у Голубинцима (О.Н.Бр. 81754/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Милена Милеуснић, у Војнићу (О.Н.Бр. 81139/25. од 9.-I.-1826. год.);
 Вера Штолцер, у Молвама (О.Н.Бр. 80839/25. од 20.-I.-1926. год.);
 О. Капистран Геци, у Осеку (О.Н.Бр. 80662/25. од јануара 1926. год.);
 Ивка Ожеговић, у Бартоловцу (О.Н.Бр. 74.790/25. 20.-I.-1926. год.);
 Нада Јагић, у Загребу (О.Н.Бр. 72261/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Злата Цветко, у Книгинцу (О.Н.Бр. 74.836/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Марија Стиене, у Лугу (О.Н.Бр. 71146/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Марија Чучић, у Срачинцу (О.Н.Бр. 74793/25. од 20.-I.-1926. год.);
 Милка Клаузер, у Летовчану Новодворском (О.Н.Бр. 254/III од 20.-I.-1926. г.);
 Анка Пинтар, у Репашу (Бр. 163/III од 20.-I.-1926. год.);
 Стефанија Вуковић рођ. Аџе, у Вукосављевићима (Бр. 25/III од 10.-I.-1926. г.);
 Весела Сладић, у Дубровнику (Локруму) среза дубровачког (Бр. 3203/III од 15.-I.-1926. год.);
 Људмила Доброволни, у Вел. Чрешњевици (Бр. 164/III од 20.-I.-1926. год.);
 Аница Фогодић, у Семелцима (Бр. 7780/III од 2.-II.-1926. год.);
 Валентина Ришлави, у Сушине-Ђурђеновцу (Бр. 7779/III од 2.-II.-1926. г.);
 Јулијана Бабић, у Адолфовцу среза слатинског (Бр. 6895/III од 2.-II.-1926 г.);
 Габријела Јоху, у Кутини (Бр. 7235/III од 2.-II.-1926 год.);
 Никола Рајновић, у Пргомелу (сада Кокочак) (Бр. 5784/III од 2.-II.-1926. г.);
 Марија Радичевић, у Купини среза Брод (Бр. 5785/III од 2.-II.-1926. год.).

УВАЖЕНЕ ОСТАВКЕ

О д л у к е

- Милану Аксентијевићу, у Малом Жаму среза вршачког (Бр. 1665 од 13.-I.-1926. године);
 Мирку Станишићу, у Леденицама среза бококот. (Бр. 2516 од 16.-I.-1926. год.);
 Драгољубу Јовановићу, у Градњу среза пчињског (Бр. 1871 од 11.-I.-1926. год.);
 Ђорђу Стевановићу, у Драгоманцу среза жеглиговског (Бр. 283 од 10.-I.-1926. године);

Милићу Булафићу, у Загори среза никшићког (Бр. 1009 од 15.-I-1926. год.);
Петру Кастратовићу, у Бишеву среза беранског (Бр. 278 од 10.-I-1926. год.);
Милану Стаменићу, у Ст. Трстенику среза трстеничког (Бр. 84.767 од 1.-I-1926. године);

Иванки Дракулић, учитељици певања на женској грађанској школи у Сомбору (Бр. 1188/III од 26.-I-1926. год.).

РАЗРЕШЕЊА

Одлуке

Марија Пук рођ. Чуриловић, у Шиду (Бр. 2773/III од 30.-I-1926. год.);

Славка Бајин, у Попинцима (Бр. 7184/III од 30.-I-1926. год.);

Мерјам Алтарац, у Бос. Грахову (Бр. 70.273 од 15.-XII-1926. год.);

Хамдиј Д. Рамусовић, у Зрновцу (Бр. 80 од 12.-I-1926. год.);

Мула Куртеш-Дејовић, у Истоку среза метохијског (Бр. 1520 од 15.-I-1926. год.);

Хамзи Дервиш Шеховић, у Павином Пољу среза белопољског (Бр. 84.047 од 12.-I-1926. год.);

Богдан Божовић, у Старовини среза мориховског (О.Н.Бр. 84.484 од 10.-I-1926. године);

Милета Варајић, у Милошевићима среза горанског (О.Н.Бр. 84.025 од 11.-I-1926. године);

Паша Куленовићка, у Велесу области скопске (О.Н.Бр. 83.874 од 2.-I-1926. г.);

Живојин Цветковић, досад на раду код школског надзорника, разрешен је од досадашње дужности и упућен на своју редовну учитељску дужност у Горњем Милановцу (О.Н.Бр. 73976 од 5.-I-1926. год.).

УПРАЖЊЕНО МЕСТО

Марији Нађ, забавиљи, у Старој Моравици среза тополског (О.Н.Бр. 84.539 од 4.-I-1926. год.).

ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД РАДА

Милорад Ђурић, учитељ у Горњем Милановцу, ослобођен је од рада у школи и упућен на рад у канцеларију школског надзорника, а уједно да врши даље дужност управитеља (О.Н.Бр. 73.976 од 5.-I-1926. год.);

Павле Бошњаковић, учитељ у Темерину среза новосадског, ослобођен је од рада у разреду, а да врши дужност управитеља основне школе (Бр. 6016 од 12.-I-1926. год.).

ПЕНЗИОНИСАЊЕ

Указ

Коломан Барабаш, равнајући учитељ основне школе у Вараждину среза вараждинског, чиновник I групе II категорије (Бр. 1572/III од 1.-I-1926. год.).

ОТПУШТЕЊЕ

Миодраг Матић, у Раковцу среза млавског (О.Н.Бр. 80.812 од 5.-I-1926. год.).

УМРЛА ЈЕ

Слава Дореша, учитељица у Огулину области примор.-крајишке (О.Н.Бр. 80336 од 1925. год.).

ОТВАРАЊЕ ОДЕЉЕЊА

Отвара се: једно одељење приправног разреда основне школе у Новом Саду, срез новосад. обл. бачке (Бр. 4659 од 4.-I-1926. г.); дељење забавиште у Подгорици обл. зетске (О.Н.Бр. 83.605 од 2.-I-1926. г.); III (треће) одељење основне школе у Шарбановцу, срез бољевачки обл. тимочке (Бр. 6130 од 5.-I-1926. г.); IV (четврто)

одељење основне школе у Смољинцу, срез пожарев. обл. пожарев. (О.Н.Бр. 81.293 од 11.-I-1926. г.); IV (четврто) одељење основне школе у Рачи, срез лепенички обл. шумад. (Бр. 4672 од 15.-I-1926. год.).

ЗАТВАРАЊЕ ОДЕЉЕЊА

Затвара се: једно (четврто) одељење осн. школе у Жабарима, срез моравски обл. пожарев. (Бр. 243 од 12.-I-1926. г.); једно одељење са мађарским језиком осн. школе у Биљу, срез дарџан. обл. бачке (О.Н.Бр. 82932 од 19.-I-1926. г.); једно одељење основне школе у Модрушу, срез огулински обл. примор.-крајишке (О.Н.Бр. 83.913 од 31.-I-1926. год.).

ДОБРОТВОРИ ШКОЛЕ И ШКОЛСКЕ ОМЛАДИНЕ

Г. Никола Петровић, трговац у Пироту, одужујући се сенима својих родитеља положио је Пиротској Задрузи 50.000 (педесет хиљада) динара и тиме постао добротвор свих школа и хуманих друштава у Пироту. Пиротска Задруга изјављује овоме своме добротвору најтоплију благодарност.

Г. Владимир Ђукаћ, трговац у Петрову Селу Личком, даровао је о Божићу ове године сиромашној школској деци у Ваганцу одевних предмета у вредности од 1.700 (хиљаду седам стотина) динара и тим постао добротвор школ. омладине.

Г-ђа Хани Брумец, супруга трговца у Прелогу, поклонила је неколико пари тоглог рубља, зимски капут и те једну капу сиромашној и вредној деци основне школе у Прелогу. Управа школе заједно са наставничким збором у име сиромашне деце изјављује благодарност добротворки сиромашне школске омладине.

Г. Гици барон Ленард даровао је Управи држав. грађ. школе у Чабру један писаћи сто и столицу у вредности од 800 (осам стотина) динара и тим постао добротвор поменуте школе.

О Г Л А С И

ДУПЛИКАТИ ДЕКРЕТА И СВЕДОЦБИ

Наређењем Великог Жупана Приморско-Крајишке Области од 7. јануара 1926. Бр. 6567/1925. издан је дупликат декрета Владимиру Томшићу, привременом учитељу у Луковдолу, који му је издала бивша покрајинска управа за Хрватску и Славонију, одељење за просвету и вере у Загребу 22. октобра 1923. број 32.289. као учитељском кандидату у Загребу, јер му се оригинал изгубио. —

Ово се јавља ради запречења могуће злоупотребе. (Бр. 5870/III од 20.-I-1926. год.)

На молбу Катице Марушић, учитељице у Хрељину среза сушачкога, области приморско-крајишке, издало је Просветно Одељење у Карловцу под бројем 9919. од 30. децембра 1925. дупликат декрета бивше покрајинске управе за Хрватску и Славонију, одељења за просвету и вере у Загребу од 1. септембра 1922. број 30.869, пошто је првобитни изгубила, који се овим проглашује поништеним због евентуалне злоупотребе. (Бр. 4775/III од 23.-I-1926. год.)

Учитељици у Стражеману среза пожешкога, области осиечке: Зори Сивош, издало је Просветно Одељење у Осиеку 13. јануара 1926. број 324. Р. I. дупликат декрета, којим је молитељица по бившој кр. жупанијској области у Пожеги Сл. била дне 26. аугуста 1910. број 10.550 постављена намјесном учитељицом у Дреновбоку среза новскога, јер је изгубила оригинал, који се овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (Бр. 7788/III од 29.-I-1926. год.)

Зори Кочиш, рођеној дне 13. фебруара 1905. у Толици области тузланске, римокатоличке вјероисповијести, нестало је свједочење зрелости, издане јој од испитног п овјеренства у кр. учитељској школи у Осиеку дне 21. јуна 1924. године под бројем 11.

На основи овлашћења Великога Жупана Осијечке Области, Просвј. Одјељења, у Осијеку од 17. септембра 1925. бр. 51.864.—10.997. Р. I. издало јој је равнатељство држ. учитељске школе у Осијеку дне 18. септембра 1925. год. под бројем 585./1925. дупликат изгубљене свјedoцбе, а првобитна се свјedoцба проглашује поништеном, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 77356 од 28.-XI-1925. год.)

Леополдини Калети, учитељици у Скраду, нестало је декрета бившег повјереништва за просвјету и вјере у Загребу од 9. аугуста 1921. број 25.233., којим јој је допуштено да у школ. години 1921./22. води стручни надзор над дјецом, која су смјештена у земаљском лџчилишту на Брестовцу.

Услијед стављене молбе издало јој је Просвјетно Одјељење Вел. Жуп. Загреб. Области дупликат поменутог декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (Бр. 11051/III од 20.-II-1926. год.)

Андрији Шалићу, учитељу у Марији Бистрици, нестало је декрета од 18. јануара 1920. број 844., којим је именован привременим учитељем ниже пучке школе у Језеранима.

Услијед стављене молбе издало му је Просвјетно Одјељење Вел. Жуп. Загреб. Области дупликат поменутог декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (Бр. 3636/III од 17.-II-1926. год.)

Милану Приићу, сталном учитељу у Грубишњом Пољу, нестало је декрета од 30. аугуста 1913. број 17152, којим је именован привременим учитељем пучке школе у Цремуштини.

Услијед стављене молбе издао му је Велики Жупан Загребачке Области, Просвјетно Одјељење, дупликат поменутога декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 76620 од 17.-II-1926. год.)

Злати Жигман, сталној учитељици у Коњшћини, нестало је декрета од 21. аугуста 1923. број 29011., којим је премјештена из Пчелића на народну основну школу у Коњшћину.

Услијед стављене молбе издало јој је Просвјетно Одјељење Вел. Жупана Загребачке Области дупликат поменутог декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 80643 од 3.-I.-1926. год.)

Богомиру Срнаку, привременом учитељу у Луки, нестало је декрета од 8. маја 1924. број 17622, којим је након одслужења кадровског рока успостављен у учитељску службу у својству привременог учитеља народне основне школе у Луки.

Услијед стављене молбе издало му је Просвјетно Одјељење Вел. Жупана Загреб. Области дупликат поменутога декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 78926 од 3.-I.-1926. год.)

Леополдини Калети, учитељици основне школе у Скраду, нестало је декрета бивше покрајинске управе за Хрватску и Славонију, одјељења за просвјету и вјере у Загребу од 27. аугуста 1922. број 26391, којим је премјештена из Пожешког Брестовца у Тоуњ.

Услијед стављене молбе издао јој је Вел. Жупан Загребачке Области у Загребу, Просвјетно Одјељење, дупликат поменутога декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 75272 од 20.-II-1926. год.)

Леополдини Калети, учитељици основне школе у Скраду, нестало је декрета кр. хрв. слав. зем. владе, повјереништва за просвјету и вјере у Загребу од 3. септембра 1920. број 34179, којим је допуштено учитељици у Пожешком Брестовцу да води стручни надзор над дјецом, која су смјештена у лџчилишту у Брестовцу.

Услијед стављене молбе издао јој је Велики Жупан Загребачке Области у Загребу, Просвјетно Одјељење, дупликат поменутога декрета, па се стога првобитни декрет овим проглашује поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 75273 од 2.-I-1926. год.)

Стјепану Матици, умир. учитељу у Загребу, нестало је наредбе од 12. децембра 1920. број 44598 бившег повјереништва за просвјету и вјере у Хрватској и Славонији, којом је поменути учитељ додијељен био рачунарском уреду бивше покрајинске управе, одјељења за просвјету и вјере у Загребу.

Услијед стављене молбе издао је Вел. Жупан Загребачке Области, Просвјетно Одјељење, пријепис поменуте наредбе, па се стога првобитна наредба овим проглашује поништеном, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 75275 од 2.-I-1926. год.)

Јосипу Хефингеру, помоћном учитељу грађ. школе у Слатини, срез слатински, област осиечка, нестало је декрета од 15.-IX-1923. бр. 2352 као и дупликата истога декрета од 31.-X.-1924. бр. 8832, изданих по кр. жупанијској области у Осиеку, којим је именован помоћним учитељем народне основне школе у Петрову Пољу, срез Нашице, област осиечка.

Услијед стављене молбе Великом Жупану Осиечке Области у Осиеку за издање трипликата поменутог декрета проглашује се оригинал и дупликат истога декрета поништеним, да се спријечи евентуална злоупотреба. (О.Н.Бр. 75360 од 17.-I-1926. г.)

На молбу Васе Бандура, учитеља у Малом Грацу среза глиноског, издало је Просвјетно Одјељење Вел. Жуп. Приморско-Крајишке Области у Карловцу под бројем 8921. од 2.-XII-1925. дупликат декрета бивше кр. хрв. далм. зем. владе, одеда за богословље и наставу број 31189. од 28.-XI-1918., пошто је првобитни изгубио, који се овим проглашује поништеним због евентуалне злоупотребе. (О.Н.Бр. 80715 од 16.-XII-1925. год.)

ОДОБРЕНИ УЏБЕНИЦИ

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 950 од 28. новембра пр. године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара 1926. год. одлуку Н.Бр. 1179/25., која гласи:

„Одобравам употребу књиге: *Домаће шћиво из немачког језика* од г. Јована Кангре, наставног инспектора, као помоћног уџбеника у средњим и сличним школама“. Н.Бр. 1179/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 944 од 28. новембра пр. године, Господин Министар Просвете одобрио је 16.-I-1926. одлуком својом Н.Бр. 1180/25., да се књига: *Француска Грамајшика* од г. Д-ра Јулија Адамовића може и даље употребљавати као уџбеник у средњим и њима сличним школама. (Н.Бр. 1180/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 916 од 14. новембра пр. године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара ове године одлуку под Н.Бр. 1113/25., којом одобрава, да се *Школа за виолину* од г. Владимира Р. Ђорђевића, професора, може и даље употребљавати као уџбеник у средњим школама, а *Збирка одабраних пјесама* од истог писца, да се може употребљавати и у основним и у средњим школама. (Н.Бр. 1113/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 676 од 7. новембра пр. године, Господин Министар Просвете 16. јануара ове године одобрио је одлуком Н.Бр. 1373/25., да се књига: *Српскохрватска Сјенографија* од г. Леона Јамницког, професора, може употребљавати као уџбеник за стенографију у школама, у којима се тај предмет предаје. (Н.Бр. 1373/25. од 21.-I-1926. год.)

Под Н.Бр. 1183/25. донео је Господин Министар Просвете 16. јануара 1926. године ову одлуку: „Усвајам мишљење Главног Просветног Савета С.Бр. 979/25. донесено на 1467. редовном састанку од 28. новембра пр. године, да се књиге: *Француска Чишанка*, I део, 6. издање, и *Француска Чишанка*, II део, 4 издање, од г. Д-ра Милоша Тривунца могу и даље употребљавати као уџбеници у средњим и сличним школама“. (Н.Бр. 1183/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 951 од 28. новембра прошле године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара 1926. године под Н.Бр. 1181/25. одлуку, којом одобрава, да се књиге г. г. Милоша Тривунца и Јована Кангрге: 1) *Немачка Чишанка*, I део; 6. издање; 2) *Немачка Чишанка*, II део, 5. издање; 3) *Немачка Чишанка*, III део, 2 издање; и 4) *Мала Грамашика немачког језика*, 2. издање, могу и даље употребљавати као уџбеници у средњим и стручним школама. (Н.Бр. 1181/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 956. од 28. новембра пр. године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара ове године под Н.Бр. 1178/25. одлуку, да се књиге: *Чишанка за I разред средњих школа* и *Чишанка за II разред средњих школа* од г. Милана Ђуковића, директора гимназије, могу и даље употребљавати као уџбеници. (Н.Бр. 1178/25. од 21.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С.Бр. 978 од 28. новембра пр. године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара ове године одлуку Н.Бр. 1176/25., да се књиге: 1) *Основи Антропогеографије*; 2) *Основи Физичке Географије*; и 3) *Основи Математичке Географије*, од г. Т. Радивојевића, помоћника Министра Просвете у пензији, могу и даље употребљавати као уџбеници у средњим и њима сличним школама. (Н.Бр. 1176/25. од 22.-I-1926. год.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С. Бр. 692 од 12. децембра 1925. године, Господин Министар Просвете под Н. Бр. 1295/25. одобрио је 16. јануара ове године, да се књиге г. Љуб. Стојановића: 1) *Српска Грамашика за I разред средњих школа*; 2) *Српска Грамашика за II разред средњих школа*; 3) *Српска Грамашика за III разред средњих школа*; и 4) *Српска Грамашика за IV разред средњих школа*, могу и даље употребљавати као уџбеници приватног издања. (Н. Бр. 1295/25. од 21.-I-1926. године.)

Под Н. Бр. 801/25, донео је Господин Министар Просвете 16. јануара ове год. одлуку, која гласи: „Усвајам мишљење Главног Просветног Савета С. Бр. 389 од 31. октобра пр. године и одобравам, да се књига: *Библијска Повесница* од г. Д-ра Хозеа Јакобиа, надрабина у Загребу, може употребити као уџбеник за јеврејску школску омладину, а књига *Кашекизам* од истог писца не одобрава се. (Н. Бр. 801/25. од 21.-I-1926. године.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С. Бр. 914 од 14. новембра пр. године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара ове године одлуку Н. Бр. 1112/25, да се књига: *Хемлија за средње школе*, 6 издање, од г. С. М. Лозанића, професора, може и даље употребљавати као уџбеник у сред. школама. (Н. Бр 1112/25. од 22.-I-1926. године.)

На основи мишљења Главног Просветног Савета С. Бр. 937 од 14. новембра прошле године, Господин Министар Просвете донео је 16. јануара ове године под Н. Бр. 1116/25 одлуку, да се књиге г. Павла Поповића: 1) *Француска Грамашика*; 2) *Француска Чишанка*; 3) *Преглед Српске Књижевности*; и 4) *Југословенска Књижевност*, могу и даље употребљавати као уџбеници. (Н. Бр. 1116/25 од 21.-I-1926. год.)

Господин Министар Просвете под Н. Бр. 799/25, донео је 16. јануара 1926. год. ову одлуку: „Усвајам мишљење Главног Просветног Савета С. Бр. 594 од 31. октобра

пр. године и одобравам, да се књига: *Основи Земљописа за I разред средњих школа* од г. Иве Јурса може препоручити као привремени уџбеник приватног издања.“ (Н. Бр. 799/25 од 21.-I.1926. гбдине.)

ОДШТАМПАН УЏБЕНИК

Државна наклада школских књига и тисканица у Загребу актом Бр. 225 од 1. фебруара ове год. известила је Миенстарство Просвете: да је, према решењу СНБр. 7266 од 11. јуна 1925. год., *Француска Читањка за више разреде средњих школа* од г. Д-ра Јулија Адамовића, у VI издању, одштампана трошком ове накладе у 12000 примерака, да јој је продајна цена 35 динара, и да је већ пуштена у промет (Бр. 11623/VII од 8.-II-1926. год.)

СПИСАК КЊИГА,

које су по предлогу Средишњег Одбора за Народно Просвећивање одлуком Министарства Просвете Бр. 13206-II-1926. год. препоручене за народне књижнице и читаонице:

1. *Прво и друго моје лешовање*, за соколске књижнице.
2. *Гимнастичке игре* од Анте Браздила, за све књижнице.
3. *Што год чиниш, чини како ваља*, за све књижнице.
4. *Смрти богова* од Мерешковског, у издању Савремене Библиотеке, за варошке књижнице.
5. *Срби и Бугари* од М. Степановића, за све књижнице.
6. *Кромџир у домаћој ујошреби* од М. Зечевића, за све књижнице.
7. *Домаће конзервирање воћа и поврћа*, у издању Пољопривредног Друштва, за све књижнице.
8. *Девесиље*, у издању књижаре И. Ђурђевића, за све књижнице.
9. *Свети Сава* од С. Мијатовића, у издању књижаре Рајковића и Ђуковића, за све књижнице.
10. *Наша деца*, у издању књижаре Рајковића и Ђуковића, за све књижнице.
11. *Заразне болести код животиња* од Д-ра К. Костића, за све књижнице.
12. *Последњи Мохиканац*, у издању Бран. Церковића-Ајштета, за све књижнице.
13. *На Голоти* од Васе Бјеговића — Сарајево, за све књижнице.
14. *Кроз огањ и сузе* од Зоре Димитријевић, чин. Министар. финансија, за сеоске књижнице.
15. *Селачки покрети у Хрватској и Славонији* од Алексија Јелачића, за сеоске књижнице.
16. *О ушцају у књижевности*, у издању библиотеке *Друштво*, за варошке књижнице.
17. *О основима нашега национализма*, у издању библиотеке *Друштво* у Загребу, за све књижнице.
18. *Социјалне основе задругарства*, у издању библиотеке *Друштво* у Загребу, за све књижнице.
19. *Буњевка*, у издању књижаре *Најредак*, Београд, за све књижнице.
20. *На бунару*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.
21. *Прва бразда*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.
22. *Званична исправка*, у издању књиж. *Најредак* у Београду, за све књижнице.
23. *Народна приповејка*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.
24. *Шаливе народне приче*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.
25. *Адамско колено*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.
26. *Шетња после смрти*, у издању књижаре *Најредак* у Београду, за све књижнице.

- www.unilib.rs 27. У добри час хајдуци, у издању књижаре *Найредак* у Београду, за све књижнице.
28. *Видосава Бранковић*, у издању књижаре *Найредак* у Београду, за све књижнице.
29. *Песме Јединства и Слободе* од Живор. М. Стефановића, за сеоске књижнице.
30. *Здравље* — лист, у издању Друштва за чување народног здравља, за све књижнице.
31. *Иван Мандушин* од Влад. Вел. Јанковића, књижевника, за све књижнице.
32. *Карађорђева Тојола* од Бошка Стрике, Загреб, за све књижнице.
33. *Двадесет народних приповедака* од Андре Гавриловића — Београд, за све књижнице.
34. *Скопље и Јужна Србија*, у издању Професорског Друштва у Београду, за све књижнице.
35. *Херцег-Нови*, у издању Друштва *Орјен* у Херцег-Новом, за све књижнице.
36. *Српске народне песме*, у издању Учит. Друштва *Завичај* у Скопљу, за све књижнице.
37. *Српске народне приче*, у издању Учит. Друштва *Завичај* у Скопљу, за све књижнице.
38. *Ловћенски Одјек*, часопис — под уредништвом Душана Вуксана, проф. на Цетињу, за све књижнице.
39. *Како треба гајити домаће животиње*, у издању Поучне Библиотеке за народ, у Београду, за све књижнице.
40. *Платон и Цицерон о пријатељству*, у издању књижаре Бран. Церовића — Ајштета у Београду, за све књижнице.
41. *Пољопривредни кредити у Француској*, у издању Друштва *Економист*, за варошке књижнице.
42. *Педагошка Књижница*, у издању књижаре Рајковића и Ђуковића, за школске књижнице.
43. *Печалбари* од Јел. Петровића, чиновника Генералне Дирекције Царина, за варошке књижнице.
44. *Прелаз сељака из села у вароши и у раденике* од Јел. Петровића, чин. Генер. Дирек. Царина, за варошке књижнице.
45. *Плава њица* од Рајка Мићића, за све књижнице.
46. *Код ујке на селу* од Рајка Мићића, за све књижнице.
47. *Вук и седам јарића* од Рајка Мићића, за све књижнице.
48. *Мач и крин*, — песме од Анице Ђукић, за све књижнице.
49. *Звончек*, у издању Удруж. Учит., Повереништво — Љубљана, за књижнице у Словеначкој.
50. *Наша Оштрабина* од Ђуре Димитријевића, учитеља, за све књижнице.
51. *Дела Маџеје Бана*, у продаји код Полексије Тодоровић, за све књижнице.
52. *Књижевни Север*, у издању уредништва *Север* у Суботици, за све књижнице.
53. *Искрице* од Драгољуба Илића, учитеља, за школске књижнице.
54. *Бишка код Кајореша*, у издању Свесловенске Књижаре, за све књижнице.
55. *Кроз живој* од М. Вуксановића, за све књижнице.
56. *Земљорадничка Чишанка*, у издању Пољопривредног Друштва, за све књижнице.
57. *Народни мошиви са шиквицама* од Драге Ковачевић, из Загреба, за школске књижнице.
58. *Карактер и менталитет једног покољења* од Драг. Васића, секретара Академије Наука, за све књижнице.
59. *Српска Историјска Чишанка* од Андре Гавриловића, за све књижнице.
60. *Нега здраве и болесне деце* од Д-ра М. Петровића, за књижнице средњих школа.
61. *Наполеон* од Јов. Б. Јовановића, за варошке књижнице.
62. *Наш мили род* од Чед. Тодоровића, учитеља, за све књижнице.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

63. *Нега одојчећа* од Д-ра Н. Станојевићеве, у издању књижаре *Време*, за варошке књижнице.

64. *Горски Вијенац*, — латиницом — у издању књижаре Ј. Секулић у Херцег-Новом.

65. *Догађаји у Боки Кошорској*, у издању књижаре Ј. Секулић у Херцег-Новом, за варошке књижнице.

66. *Повијест Племенише Ојшине Туропоља*, у издању Плем. Општ. Туропоља, Хрватска.

67. *Од Саве до Адрије* од Јулија Кемпера, за све књижнице.

68. *О задругарству*, у издању Хрват. Слав. Господарског Друштва у Загребу, за све књижнице.

69. *Жесица и жесицока пића*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

70. *Кромпир*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

71. *Рејина пића*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

72. *Десећ правила за употребу уметних гнојива*, у издању Хрватског Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

73. *Недам — колика*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

74. *Пероносџора — оидијум*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

75. *Слинавка и шай — свињска куга*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

76. *Уређење гнојива*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

77. *Врбанац, мейил-икричавоси*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

78. *Винарство*, у издању Хрват. Слав. Господ. Друштва у Загребу, за све књижнице.

79. *Краљ Јован Владимир* од Д-ра Чед. Марјановића, за све књижнице.

За цене књига обратиће се народне књижнице и читаонице издавачима или писцима. Поруџбине ће се вршити преко издавача и писца.

Помоћник
Министра Просвете,
Д-р Андрић, с. р.

ИСПРАВКА

„Основна Настава“ бр. 13. наводи на страни 405. под „Обавештења“: да има службеник, ако траје путовање више од 18 часова, право на наплату за унос и износ ручног пртљага на железници по 5 Дин. Ово се исправља с овим објашњењем: „По чл. 18. Уредбе о путним трошковима Д.Р.Бр. 96.000 од 30.-IX-1920. године имају право на наплату уноса и износа ручног пртљага на железницама и паробродима при поласку и доласку државни службеници, означени под 1, 2, 3 и 4 таблице I, само у том случају, ако њушују више од 48 часова“. (О.Н.Бр. 79.203 од 18. децембра 1925. године.)